

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

INHOUD : De eerste etappen der liquidatie van den oorlog 1939-1945 — Berichten over geld-, bank en financiewezen — Economische wetgeving — Statistieken

DE EERSTE ETAPPEN DER LIQUIDATIE VAN DEN OORLOG 1939-1945

INLEIDING

Met deze bijdrage beoogen wij een overzicht te geven der eerste stadia van hetgeen men herstelbetalingen of herstellereparaties pleegt te noemen. Er zij echter vooraf gezegd, dat zoo wij de bestaande terminologie behouden, de benaming herstelbetalingen toch niet zonder voorbehoud toepasselijk is op de thans aan gang zijnde bezitsverschuivingen van de overwonnen mogendheden eenerzijds, naar de overwinnende, anderzijds.

Het begrip herstelbetalingen sluit inderdaad in, dat werkelijk worde gestreefd naar *herstel* van de schade die direct of indirect door den aanvaller werd veroorzaakt. In dezen zin kon na den oorlog 1914-1918 van werkelijke herstelbetalingen gesproken worden, daar in de zoogenaamde veertien punten van Wilson was voorzien dat Duitschland zich moest verbinden tot den wederopbouw van de economie der overwinnende mogendheden door « herstel van de schade » die zij door Duitschland hadden geleden.

Ditmaal is het uitgangsprincipe niet van economischen aard. Men is uitgegaan van den internationalen eisch van moreele, politieke en militaire veiligheid. Als voorwaarden tot de veiligheid worden beschouwd : de blijvende vernietiging van het Duitse industrieele bewapeningspotentieel en het terugbrengen van den Duitschen levensstandaard tot het gemiddelde peil van de continentaal-Europeesche landen. Het teleologisch aspect van het herstelprobleem werd zeer duidelijk aangegeven door President Truman, waar hij zegde : « *The first purpose of reparation is to take out of Germany everything which she can prepare for another war. Its second*

purpose is to help the devastated countries to bring about their own recovery by means of the equipment and material taken from Germany. »

Dit algemeen principe heeft uiterst verreikende gevolgen en verklaart de groote afwijkingen met de herstelregelingen na den vorigen oorlog.

Terwijl na den vorigen oorlog het probleem in een reeks achtereenvolgende besprekingen telkens in zijn geheel werd aangevat tusschen al de betrokkenen, wat zeer tijdrovend was, werd ditmaal aan een trapsgewijze oplossing de voorkeur gegeven : in beperkte samenkomsten werden de algemeene principes (Yalta) en de regionale modaliteiten uitgewerkt (Potsdam), en in besprekingen met alle geïnteresseerden werden de quota's onder de Westersche mogendheden bepaald (Parijs), de latere uitvoeringsproblemen tenslotte moeten in een vast internationaal lichaam worden behandeld (I.A.R.A.).

Het uitgangsprincipe van de internationale veiligheid eischte verder dat alle beslissingen unilateraal door de Vereenigde Natiën worden genomen. De Duitse verplichtingen als zoodanig vloeien niet voort uit wederkeerige accoorden, maar worden opgelegd door zgn. beslissingen. De uitvoering zelve geschiedt onder directe contrôle van de Geallieerden daar aan Duitschland voorloopig geen politieke macht is toegekend ; de regering van Duitschland wordt overigens waargenomen door de *Allied Control Council* (A.C.C.) te Berlijn.

Omtrent de verdeeling der voor herstellereparaties beschikbare goederen onder de Geallieerden werden criteria vastgelegd gesteund op te Yalta genomen beslissingen. Zij luiden, dat « de herstelbetalingen

dienen in de eerste plaats toegekend aan die landen die den zwaarsten last van den oorlog te dragen hadden, die de hoogste verliezen geleden hebben en de overwinning op den vijand hebben bewerkstelligd ».

Daaruit volgt meteen dat Duitschland zelve niet meer de verplichting heeft de schade door zijn aanvallen in verschillende landen veroorzaakt te vergoeden, terwijl aan den anderen kant de landen die de schade hebben geleden geen werkelijk recht op schade kunnen laten gelden.

Het zal niet meer het mechanisme zijn van prijzen en wisselkoersen die den aard en den omvang der noodige exporten van Duitschland zal bepalen. De zuiver liberaal-monetaire opvatting waarbij na 1918 het grootste gedeelte der herstelschulden in Deutsche valuta werden vastgesteld, te betalen in goud en deviezen, wordt dus verlaten. Het transferprobleem is tenslotte herleid geworden tot een planmatige overdracht van nauwkeurig bepaalde goederen — kapitaalgoederen, voorraden, eindproducten, rechten, brevetten, e.d. — uit Duitsch bezit naar geallieerd bezit. Deze overdracht moet voor het grootste gedeelte op twee jaar voltooid zijn en zal dus niet meer tientallen van jaren in beslag nemen. Hier nogmaals werd rekening gehouden met de opgedane ervaring dat, hoe grootter het tijdsverloop sedert de vaststelling der schuld, hoe moeilijker deze te innen is.

Zulks eischte evenwel, dat niet meer, zooals na 1918 een totaalcijfer bepaald wordt zonder rekening te houden met de economische mogelijkheden van Duitschland, doch dat integendeel alles worde bepaald in functie van de noodwendigheden van de Deutsche vredeseconomie. Dit principe werd nauwkeurig omschreven in artikel 15 van de declaraties van Potsdam (1).

* * *

Het probleem en den stand der herstelbetalingen ontstaan uit den oorlog 1939-1945, werden tot dusver niet aan een overzichtelijke studie onderworpen. Het ware overigens voorbarig zoolang de vredesverdragen

(1) Art. 15 van de zgn. *Decisions of Potsdam* luidt als volgt: *Allied controls shall be imposed upon the German economy, but only the extent necessary:*

- a) *to carry out programmes of industrial disarmament and demilitarization, of reparations, and of approved exports and imports;*
- b) *to assure the production and maintenance of goods and services required to meet the needs of the occupying forces and displaced persons in Germany, and essential to maintain in Germany average living standards not exceeding the average of the standards of living of European countries (European countries means all European countries, excluding United Kingdom and the Union of Soviet Socialist Republics),*
- c) *to ensure in the manner determined by the Control Council the equitable distribution of essential commodities between the several zones, so as to produce a balanced economy throughout Germany and reduce the need for imports;*
- d) *to control German industry and all economic and financial international transactions, including exports and imports with the aim of preventing Germany from developing a war potential and achieving the other objectives named herein;*
- e) *to control all German public or private scientific bodies, research and experimental institutions, laboratories, etc. with economic activities.*

niet zijn opgesteld en alle juridische rechten en verplichtingen van de vroegere vijandelijke mogendheden niet volledig zijn gekend, dit vraagstuk aan een algeheele en definitieve analyse te willen onderwerpen.

De tijd schijnt ons echter te zijn gekomen om enkele beschikbare elementen naar voren te brengen in een synthetisch geheel ten einde den lezer een eerste oordeel mogelijk te maken omtrent den stand van zaken met betrekking tot de herstelkwestie, zij het ook met dit voorbehoud, dat later een aantal correcties aan de eerste vaststellingen mogelijk zullen blijken.

Het is een feit dat de herstelvergoedingen die in het bijzonder van Duitschland en Japan zullen geëischt worden, mede met de beperkingen die aan hun economie zullen worden opgelegd door de verdragen en internationale contrôles, op het komend economisch wereldbeeld een stempel zullen plaatsen welke van dien aard zal zijn, dat ze in de komende decennia een terugkeer tot de vrije productie en het autonoom besliste ruilverkeer tusschen alle volken zullen onmogelijk maken.

Deze laatste beschouwing alléén reeds is zóó belangrijk en verreichend in haar gevolgen op de komende economische ideologie en evolutie der feitelijke verhoudingen, dat zij zeker volstaat om een breed onderzoek van den stand van zaken te wettigen.

De onderhavige studie zal in hoofdzaak beperkt blijven tot het probleem der *Duitsche* herstelvergoedingen in positieven en negatieven zin, d.w.z. de werkelijke herstellereveranties door Duitschland te verrichten alsmede de restricties aan zijn eigen huishouding op te leggen met het oog op de politieke en economische veiligheid van de andere mogendheden. Deze laatste restricties zijn te beschouwen als een werkelijke herstelbijdrage in dezen zin, dat zij de Deutsche concurrentie van zekere markten zullen verwijderen en zoodoende grootter afzetmogelijkheden aan de economie van de geallieerde landen bieden ten bate van het maatschappelijk en individueele inkomen.

Toch past het met één woord het gezamenlijk herstelprobleem dat zich over de geheele wereld uitstrekt, te schetsen aan de hand van de beschikbare gegevens.

Aan den eenen kant staan Japan en Duitschland met enkele satellieten, aan den anderen kant de geallieerde mogendheden.

De geotechnische toestanden geven aanleiding tot een tweevoudige splitsing van het probleem: a) wat betreft de vijandelijke mogendheden wordt naar een afzonderlijke oplossing gestreefd voor de Europeesche en de Oost-Aziatische landen en b) aan de zijde van de Geallieerden is het om practische en juridische redenen ook verkieslijker de belangen van de landen welke behooren tot de U.S.S.R.-groep als één geheel te beschouwen en deze te behandelen onafhankelijk van de belangen der overige overwinnende mogendheden.

Na een overzicht van de conventionele grondslagen der economische liquidatie van den tweeden wereldoorlog en de verdeling der herstelvergoedingen, onderzoeken wij de Duitse herstelkwestie, die als het kernprobleem is te beschouwen; daarna geven wij een korte beschrijving van de herstelregelingen in Oost-Europa en in het Verre-Oosten.

CONVENTIONELE BASIS DER HERSTELREGELINGEN

De heerschende opvattingen inzake herstelvergoedingen zijn thans totaal verschillend van deze na den oorlog 1914-1918. Terwijl na den vorigen oorlog rekening moest worden gehouden met de verbintenissen die vóór den wapenstilstand tegenover Duitschland werden aangegaan bij de zgn. « veertien punten van President Wilson » die geenerlei beperking van de Duitse binnenlandsche economie voorzagen doch enkel het herstel van de door Duitschland teweeggebrachte schade, bestaat thans geen andere beperking dan deze welke eenzijdig en vrijwillig door de geallieerde mogendheden werden aanvaard met name bij de afkondiging van het *Atlantic Charter*, bedoeld als de Magna Charta van de Internationale wereldgemeenschap. Waar aldus na 1918 ook moest gediscussieerd worden met de Duitse afgevaardigden, zijn deze laatste tengevolge van de volledige ineenstorting en regeeringsloosheid van het Duitse Rijk van elke bespreking uitgesloten. Zoo deze factor weliswaar van aard is om de oplossing van de problemen te vergemakkelijken, toch is meteen echter ook de verantwoordelijkheid van de Geallieerden voor de komende generaties aanzienlijk verzwaard.

De bepalingen van het *Atlantic Charter* (1) die verband houden met de economie zijn mede van belang voor het herstelprobleem daar hier voor de eerste maal met deze algemeene normen rekening zal moeten gehouden worden. In de acht punten van de verklaring zijn er in dit verband vier te vermelden, nl. punten 2, 4, 5 en 8 :

— Zij (*d.i. hun landen*) wenschen dat geen territoriale veranderingen zouden geschieden die niet in overeenstemming zouden zijn met den vrijelijk uitgedrukten wil der betrokken bevolkingen.

— Zij streven er naar — met inachtneming der reeds aangegane verplichtingen — 's werelds grondstoffen en de handelstransacties, noodig voor de economische welvaart, in gelijke mate in het bereik te

stellen van *alle* Staten, zoowel kleine als groote, overwinnaars als overwonnenen.

— Zij wenschen onder alle volken de meest volledige samenwerking op economisch gebied te verwezenlijken, ten einde aan allen de verbetering van den arbeidersstand, den economischen vooruitgang en de maatschappelijke zekerheid te waarborgen.

— (...) vermits het onmogelijk is den toekomstigen vrede te vrijwaren zoolang *bepaalde naties* (...) over wapens beschikken (...) en in afwachting dat een uitgebreid en permanent systeem van algemeene veiligheid kan worden ingevoerd, is de ontwapening van deze naties ten zeerste gewenscht (...).

De algemeene principes geven reeds onmiddellijk de atmosfeer aan van de komende besprekingen.

Te Yalta werd voor de eerste maal het herstelvraagstuk ter sprake gebracht. Ditmaal echter in beperkten kring, nl. tusschen de drie groote mogendheden, de Vereenigde Staten, het Vereenigd Koninkrijk en de U.S.S.R. (1). De gepubliceerde teksten maken alleen gewag van de Duitse sfeer. De regeling van de overige herstelkwesties schijnt op het achterplan te zijn gebleven. In feite werden deze voor elk overwonnen land afzonderlijk neergelegd in de wapenstilstandsverdragen.

Met betrekking tot Duitschland en de herstelbetalingen werd o.m. in de gepubliceerde bekendmaking van Yalta, het volgende bepaald :

« Het is onze onbuigzame wil het Duitse militarisme en nazisme uit te roeien en er zorg voor te dragen dat Duitschland nimmer meer in staat zij den wereldvrede te verstoren. We hebben ons vast voorgenomen (...) *alle Duitse industrieën die aan de oorlogsproductie kunnen dienstbaar gemaakt worden*, uit te schakelen of te controleeren, en het herstel *in natura* te eischen van alle *vernietelingen* die door de *Duitschers* werden veroorzaakt.

(...)

Wij hebben de kwestie onderzocht van de schade welke door *Duitschland* in den loop van dezen oorlog aan de geallieerde naties werd berokkend en we achten het rechtvaardig Duitschland te dwingen in de hoogst mogelijke mate de tegenwaarde hiervan *in natura* te betalen. Een commissie voor herstelbetalingen zal worden in het leven geroepen. Zij zal tot taak hebben den omvang te bestudeeren van de schade, die door Duitschland aan de geallieerde landen berokkend werd en naar de geschikte middelen te zoeken om deze schade te herstellen. Deze commissie zal te Moscou zetelen. »

Aldus werd op vier positieve punten overeenkomst bereikt, nl. drie principes en het oprichten van een Herstelcommissie.

De drie principes zijn als volgt samen te vatten :

1. Verwijdering van de Duitse oorlogsindustrie (overeenkomstig punt 8 van het *Atlantic Charter*);

(1) Op deze Conferentie kwamen samen, van 5 tot 12 Februari 1945, de heeren Churchill, Roosevelt en Maarschalk Stalin.

(1) Principesverklaring van heeren Roosevelt en Churchill op 14 Augustus 1941. Deze verklaring werd aanvaard bij de verklaring der Vereenigde Natien in dato 1 Januari 1942 gemeenschappelijk afgelegd door de Vereenigde Staten van Amerika, het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, de U.S.S.R., China, Australië, België, Canada, Costa-Rica, Cuba, Tsjecho-Slowakije, de Dominicaansche Republiek, Salvador, Griekenland, Guatemala, Haïti, Honduras, Britsch-Indië, Luxemburg, Nederland, Nieuw-Zeeland, Nicaragua, Noorwegen, Panama, Polen, de Zuid-Afrikaansche Unie, Joego-Slavië. Sedert 1 Januari 1942 werd de verklaring mede door negentien landen geteekend, waaronder Frankrijk, dat teekende op 1 Januari 1945.

2. Duitschland moet de door haar veroorzaakte schade vergoeden;
3. Duitschland moet in natura betalen.

Het eerste principe is een totale innovatie, die na 1918 niet werd aanvaard; het tweede punt kwam reeds voor in de voorstellen van Wilson; in het derde principe vooral ligt het grootste technische verschil met de herstelbetalingen na 1918.

Na de Duitse capitulatie werden deze principes door dezelfde drie mogendheden concreet uitgewerkt te Potsdam (1).

ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE HERSTELREGELINGEN IN DE VERSCHILLENDE LANDEN

DE DUITSCHE HERSTELKWESTIE

Wanneer men onderzoekt welke de mogelijke bronnen zijn waaruit van *Duitschland* herstelvergoedingen kunnen geëischt worden, komt men tot de volgende eindvormen: oorlogsbuit, afstand van gebiedsdeelen, van buitenlandsch bezit en van binnenlandsche productiekraft (materieel: kapitaalgoederen; immaterieel: fabricagemethodes en brevetten; menscheijk potentieel: arbeidskrachten), leveringen uit de loopende productie en, tenslotte, teruggave van in de bezette gebieden geroofde goederen.

Deze diverse vormen van herstelprestaties werden in acht genomen bij de internationale besprekingen. In dit artikel moeten wij enkele punten, waaromtrent nog geen overzichtelijke gegevens beschikbaar zijn, buiten bespreking laten. Daar is vooreerst de oorlogsbuit, die in feite toekomt aan de landen die Duitschland bezetten, elk wat zijn zone betreft; de stelling dat deze opvatting van buitverdeling verouderd is en zou dienen vervangen te worden door het principe van den collectieven oorlogsbuit ten voordeele van alle Geallieerden, werd door sommige landen naar voren gebracht in den loop der besprekingen, doch niet aanvaard. Verder bezitten wij geen voldoende cijfergegevens omtrent de Duitse werkkrachten van allen aard die in het buitenland worden tewerkgesteld. Er wordt echter op ruime schaal van gebruik gemaakt in land- en mijnbouw terwijl ook gespecialiseerde technici in fabrieken en laboratoria worden gebruikt.

De aanwinst van gebiedsdeelen ten voordeele van de Geallieerden, blijkt zeer gering te zullen zijn. Duitschland bezit immers geen koloniën en bij verschillende conferenties werd steeds taciët de integriteit van zijn grondgebied aanvaard (2). Desniettemin verloor Duitschland tot dusver zijn provinciën ten Oosten van de Oder-Neisse-linie, wat een gebiedsverlies van circa 20 pCt. beteekent. Aan de overige

grenzen werd tot dusver niets gewijzigd, doch de afstand van het Saargebied is niet onwaarschijnlijk.

Een ander punt dat niet definitief geregeld is, is dit der brevetten en technologische gegevens. Er wordt gedacht aan een regeling waarbij de Duitse brevetten ter beschikking zouden komen van de gezamenlijke geallieerde landen, doch moeilijkheden zijn gerezen in verband met sommige verworven rechten. In vele gevallen zijn de mogendheden die aan de bezetting van Duitschland deelnemen hiervoor in een voordeelige positie, daar zij daarbij nog in het bezit zijn gekomen van brevetaanvragen, resultaten van laboratoriumonderzoekingen alsmede van commercieele inlichtingen.

Bij de onmogelijkheid om de zoeven opgesomde categorieën te behandelen beperken wij ons overzicht tot de drie groote groepen, nl. de restitutie van in bezette gebieden geroofde goederen, de toekenning van Duitse tegoeden in het buitenland en de verdeling van de Duitse kapitaalgoederen.

In den aanhef van deze uiteenzetting werd er op gewezen dat de normen voor de verdeling der herstelbetalingen onder de Geallieerden werden vastgelegd overeenkomstig de te Yalta aangenomen beginselen. Het is dan ook wenschelijk even stil te staan bij de factoren waarmede voor de vaststelling der aan elk land toegekende quota werd rekening gehouden.

Herstelquota.

Voor de verdeling der zgn. herstelvergoedingen van Duitschland werden de principes te Potsdam vastgelegd. Zij vallen geographisch in twee groote groepen uiteen: de Oostelijke en de Westelijke.

De Oosterzone is het gebied waaruit de U.S.S.R. voor haarzelf en voor Polen haar hersteleischen vol doet; de Westelijke deze van de overige geïnteresseerde landen, d.w.z. benevens de drie groote bezettende mogendheden, de ex-bezette landen Albanië, België, Denemarken, Egypte, Griekenland, Luxemburg, Noorwegen, Nederland, Tsjecho-Slowakije en Joego-Slavië alsmede de volgende landen van het Britsche Commonwealth: Australië, Canada, Indië, Zuid-Afrika.

In de Oostelijke zone doet de U.S.S.R. zelf naar eigen goedvinden de herstelheffingen in de Duitse gebieden die door haar worden bezet. De Sovjet-Unie heeft de verplichting aangeaan de Poolsche rechten uit haar aandeel te voldoen. Naderhand werd hiervoor tusschen de Poolsche en de Russische regeeringen een overeenkomst gesloten waarbij aan Polen, Duitse en Oostenrijksche industriele kapitaalgoederen worden toegekend. Het schijnt dat het percentage door de U.S.S.R. afgestaan 15 pCt. bedraagt van zijn rechten op herstellereveranties, waarvan enkele eenheden van de Duitse koopvaardijvloot.

Voorts komt het Duitse bezit in de Oost-Europeesche landen en den Balkan — Bulgarije, Finland,

(1) De Potsdam-conferentie werd gehouden van 17 Juli tot 2 Augustus 1945. De betrokken regeeringen waren vertegenwoordigd door de heeren Truman, Churchill en Maarschalk Stalin.
(2) In toepassing van punt 2 van het *Atlantic Charter*.

ERRATA

Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting.
Maartnummer 1946

Blz. 140. — *Herstelquota* :

Aan het einde van de 2^e paragraaf bijvoegen « en Nieuw-Zeeland ».

Blz. 144. — Tabel III :

a) Laatste kolom onderaan :

Vereenigde Staten	0,007	in plaats van	0,07
Canada	0,012	»	0,12
Zuid-Afrika	0,006	»	0,06
Australië	0,002	»	0,03
Nieuw-Zeeland	0,02	»	0,18

b) Cijfers betreffende Australië :

3 ^e kolom	0,7	in plaats van	0,1
4 ^e »	0,9	»	0,1

Blz. 147. — Tabel V :

Cijfers betreffende Australië :

3 ^e kolom	286	in plaats van	30
4 ^e »	371	»	43
6 ^e »	0,87	»	0,88

Blz. 149. — Bijlagen :

Tabel B :

a) Totaal der eerste kolom : 713.551 in plaats van 773.551.

b) De kolom « Totale bevolking-percentages t.o.v. het totaal » wordt als volgt gewijzigd :

België	1,2	in plaats van	1,1
Nederland	1,2	»	1,1
Frankrijk	5,9	»	5,4
Tsjecho-Slowakije	2,1	»	2,0
Joego-Slavië	2,2	»	2,0
Griekenland	1,0	»	0,9
Groot-Brittannië	6,7	»	6,2

Egypte	2,3	in plaats van	2,2
Vereenigde Staten	18,4	»	17,0
Canada	1,6	»	1,5
Zuid-Afrika	1,4	»	1,3
Britsch Indië	53,5	»	49,4
Australië	1,0	»	8,7

c) Cijfers betreffende Australië :

1 ^e kolom	6.997	in plaats van	66.997
2 ^e »	83,3	»	798
3 ^e »	1,0	»	8,7
4 ^e »	5.388	»	46.602
5 ^e »	94,7	»	819,0

Tabel C :

Cijfers betreffende Australië :

2 ^e kolom	443	in plaats van	46
3 ^e »	352	»	37
4 ^e »	327	»	34

Aprilnummer 1946

Blz. 202. — Tabel VIII :

Vereenigde Staten, 1e kolom : 9.336 in plaats van 8.336.

Meinummer 1946

Blz. 285, rechter zijde :

a) 10e regel : tegen *fr* 500 à *fr* 600 de baal *minder* verkocht. De prijzen van...

b) 21e regel : *fr* 3.200 kwam te staan... in plaats van *fr* 200 kwam te staan...

Hongarije, Roemenië en het Oostelijk gedeelte van Oostenrijk — ten goede aan de U.S.S.R. op grond van de bepalingen der verschillende wapenstilstands-overeenkomsten die achtereenvolgens werden afgesloten. Zulks werd erkend in de declaratie van Potsdam waar bepaald wordt (Hoofdstuk « *German Reparations* », art. 1) dat « *Reparation claims of the U.S.S.R. shall be met by removals from (...) appropriate German external assets* ».

Daarenboven bekomt Rusland in de Westersche zone — d.w.z. de Britsche, Amerikaansche en Fransche bezettingsgebieden — 25 pCt. van de Deutsche industriële uitrusting die niet noodzakelijk is voor de Deutsche vredeseconomie, met name 10 pCt. zonder tegenprestatie en 15 pCt. in ruil voor een overeenkomstige waarde aan voedingsproducten, steenkolen, kali, zink, timmerhout, kleiprodukten, petroleumproducten en eventueel ook andere goederen waartrent een overeenkomst kan worden bereikt.

De U.S.S.R. verklaarde evenwel geen aanspraak te maken op het goud door de Geallieerden buitgemaakt in Duitsland. De gezamenlijke te verdeelen kapitaalgoederen moesten bepaald worden uiterlijk zes maanden na de declaratie van Potsdam, hetzij op 2 Februari 1946 en de verplaatsing twee jaar later, d.w.z. op 2 Februari 1948, voleindigd.

Bleef nu nog het regelen der quota en de modaliteiten van de verdeling onder de niet bij de Oostelijke sfeer geïnteresseerde landen. Zulks geschiedde op de Herstelconferentie die te Parijs werd gehouden van 9 November tot 21 December 1945.

Het is de slotacte die na deze Conferentie werd ondertekend die alle juridische normen bevat voor de herstelregeling van West-Duitsland. Zij mag dan beschouwd worden als een soort grondwet of *code* die onze rechten beheerscht en financiële eischen op goederen welke zich in Duitsland bevinden en Duitsch tegoed in België alsmede eventueel in andere landen.

Ten einde tot een klaar begrip te komen van de juiste beteekenis en draagwijdte van de slotacte van Parijs geven wij hieronder de quota zooals zij werden bepaald met daarbij enkele berekeningen die den lezer in staat stellen het probleem te situeeren in het kader waarin het zich aanvankelijk stelde, nl. zijn economisch aspect. Wij onthouden ons daarbij van directe critiek — ook al voelden wij daartoe herhaaldelijk een zekere neiging — daar wij de meening toegedaan zijn dat zulks niet thuis hoort in een niet geteekende bijdrage van een tijdschrift dat uitsluitend beoogt een objectieve documentatie en voorlichting aan zijn lezers te verstrekken.

Op de Herstelconferentie te Parijs werden voor het bepalen van het aandeel der verschillende betrokkenen in de voor herstel beschikbare Deutsche goederen, deze goederen in twee groepen verdeeld, beantwoordend *grosso modo* aan : a) Deutsche beleg-

gingen en investeringen in het buitenland alsmede eindproducten en b) kapitaal in Deutschland.

Deze groepen werden als volgt gedefinieerd in artikel 1 :

Quota B : alle uit Duitsland te verwijderen industriële installaties en andere kapitaalgoederen, zoomede koopvaardij- en binnenvaartschepen.

Quota A : alle overige vormen van herstelvergoedingen : nl. stocks en loopende productie.

De belanghebbende regeeringen hebben recht — op de totale waarde der goederen der betrokken categorie — op percentages aangegeven in onderstaande tabel :

TABEL I

Tabel der quota

	Quota A		Quota B	
	Togekend percentage	Verhoudingsindex (België = 100)	Togekend percentage	Verhoudingsindex (België = 100)
	(1)	(2)	(3)	(4)
A. Europeesche landen.				
1. <i>Ex-bezette landen :</i>				
a) <i>Westelijke :</i>				
België	2,70	100,—	4,50	100,—
Nederland	3,90	144,44	5,60	124,44
Frankrijk	16,—	592,59	22,80	506,67
Luxemburg	0,15	5,55	0,40	8,59
Denemarken	0,25	9,26	0,35	7,78
Noorwegen	1,30	48,15	1,90	42,22
b) <i>Centraal Europa en Balkan :</i>				
Tsjecho-Slowakije ...	3,—	111,11	4,30	95,56
Joego-Slavië	6,60	244,44	9,60	213,33
Albanië	0,05	1,85	0,35	7,78
Griekenland	2,70	100,—	4,35	96,67
2. <i>Landen die niet bezet werden :</i>				
Groot-Brittannië	28,—	1.037,04	27,80	617,78
B. Niet-Europeesche landen.				
1. <i>Ex-bezette landen :</i>				
Egypte	0,05	1,85	0,20	4,44
2. <i>Andere landen :</i>				
Vereenigde Staten ...	28,—	1.037,04	11,80	262,22
Canada	3,50	129,63	1,50	33,33
Zuid-Afrika	0,70	25,93	0,10	2,22
Britsch Indië	2,—	74,07	2,90	64,44
Australië	0,70	25,93	0,95	21,11
Nieuw Zeeland	0,40	14,81	0,60	13,33
	100,—		100,—	

Bij het lezen van deze tabel moet de aandacht vooral gaan naar de cijfers van de « Quota A » daar deze betrekking hebben op de grootste bron van herstelvergoedingen. De aandelen in « Quota B » zijn minder belangrijk en zulks vooral naarmate het land verder van Deutschland afgelegd is. De betrokken goederen worden inderdaad afgeleverd aan de Deutsche grens en alle verdere kosten vallen ten laste van het begunstigde land. Voor vele landen kan een belangrijke toevoer van Deutsche kapitaalgoederen ook binnenslands zekere structuurmoelijkheden teweeg brengen. Industrieel minder ontwikkelde landen beschikken voorts niet over het

geschikte technisch personeel dat steeds vereischt is voor de inplanting van nieuwe industrieën.

Het is vooral om eerstgenoemde reden dat de U.S.A. en de Zuid-Afrikaansche Unie afstand gedaan hebben van een deel hunner quota B; dit laatste land bekwam hierbij ruimere voordeelen op het Duitsche bezit in Zuid-Afrika.

In de groep A hebben de drie groote mogendheden tezamen alléén reeds 72 pCt. van de gezamenlijke quota. De hoogste cijfers vindt men naast de namen van de U.S.A. en Groot-Brittannië, beide bekomen 28 pCt., gevolgd door Frankrijk met 16 pCt. Alle overige landen komen ver achteraan met aan het hoofd Joego-Slavië (6,60 pCt.), Nederland (3,90 pCt.), Canada (3,50 pCt.) en Tsjecho-Slowakije (3 pCt.). België en Griekenland komen op de achtste plaats met elk 2,70 pCt. Verder komen nog Britsch Indië en Noorwegen met 2 pCt., resp. 1,30 pCt., terwijl de overige zeven landen minder dan 1 pCt. bekomen.

Kolom (2) geeft een duidelijk beeld van het aandeel der verschillende landen t.o.v. van het Belgische quotum. De quota onzer Noorder- en Zuiderburen liggen 44,44 pCt., resp. 492,59 pCt. hooger dan het Belgische. Tsjecho-Slowakije bekomt 11,11 pCt. méér, Joego-Slavië 144,44 pCt. en Canada 29,63 pCt.

De juiste criteria die geleid hebben tot het bepalen dezer verhoudingen zijn niet bekend, daar de berekeningsmethode niet werd opgegeven. Men mag echter aannemen dat de quota aanvankelijk langs mathematischen weg werden berekend en achteraf wel eenigszins door diplomatieke factoren beïnvloed. Men moet daarbij ook rekening houden met de beperkte betekenis der quota, daar zij niet slaan op het recht op territoriale aanwinsten, gebruik van Duitsche arbeidskrachten, recht op restitutie op goud of oorlogsbuit, noch op de brevetten. Deze verschillende elementen worden door afzonderlijke overeenkomsten geregeld.

Een grondig statistisch inzicht moet hier verhelderend werken. Wij hebben dan ook de analyse wat verder doorgedreven steunend op de gegevens welke op de Conferentie te Parijs ter beschikking van de verschillende delegaties werden gesteld.

De quota werden bepaald aan de hand van deze cijfers die door een speciale Commissie van statistici vergelijkbaar werden gemaakt. Zoo, als gezegd, de geheele berekeningsmethode niet werd bekendgemaakt, toch beschikken wij dus over belangrijke aanduidingen die toelaten zelf een oordeel te vormen over de verhouding van de toegekende rechten op herstel tegenover de door den oorlog geleden verliezen in de verschillende betrokken landen. Deze gegevens werden opgemaakt op grond van de op de Krim-conferentie vastgelegde principes voor de herstelregeling.

Er werden drie hoofdelementen vastgelegd voor de verdeeling onder de Geallieerden van de beschikbare herstelgoederen :

- 1) vergoeding voor geleden materiele schade;
- 2) vergoeding voor verlies aan menschenlevens;
- 3) belooning voor de oorlogsinspanning.

Het is met het oog op de toepassing van deze principes, dat de regeeringen van de Vereenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk aan alle landen die bij de verdeeling van de herstelgoederen uit het Westelijk gedeelte van Duitschland betrokken waren, in dato 28 Augustus 1945 een nota stuurden hen verzoevend een memorandum op te maken betreffende de volgende punten : de materiele schade veroorzaakt door den oorlog of de bezetting; de oorlogsinspanning tot uitdrukking komend in de begrootingsuitgaven; het verlies aan menschenlevens en man-jaren; de bezettingskosten en enkele andere elementen waar onder de oorlogspensioenen.

De antwoorden op deze verschillende vragen werden neergelegd in min of meer gedetailleerde memoranda die aan de Conferentie werden medegedeeld.

Ook al moesten alle waarden aangerekend worden in U.S.-dollars 1938, toch waren de memoranda, in den vorm zooals zij door de verschillende regeeringen werden opgemaakt, niet onmiddellijk voor vergelijking bruikbaar. Niet alleen kwamen op vele plaatsen dubbeltellingen voor, doch er waren ook belangrijke verschillen vast te stellen, vnl. in de wijze van releveeren der te waardeeren schade, de keuze der soorten van schade waarmede rekening dient te worden gehouden en ten slotte de omrekening in dollars-1938.

Als dubbeltellingen zijn b.v. te citeeren, cijfers betreffende door den bezetter betaalde opeischingen die zoowel bij de materiele schade als bij de door den vijand opgedrongen financieele lasten werden geboekt.

De eischen voor pensioenen verschilden van land tot land, niet alleen ten aanzien van de jaarlijks te vergoeden waarde per hoofd, doch ook wat den kapitalisatievoet betreft.

Sommige landen hadden bij de materiele schade mede vernielingen aan militaire werken *sensu stricto* medegedeld, al was zulks uitgesloten volgens de ontvangen onderrichtingen. Er waren nog belangrijke verschillen naarmate al dan niet afzonderlijk werd rekening gehouden met verlies van nationaal inkomen tijdens den oorlog of met potentieel productieverlies in de eerste jaren na den oorlog.

Wat betreft de berekeningsmethode, ten slotte, zij vermeld dat sommige landen de omrekening in waarde-1938 hadden gedaan op grond van de officieele prijsindexcijfers terwijl anderen rekening hielden met de reële prijsrevolutie.

Na de vaststelling dezer verschillen werd, dank zij een interventie van Prof. Dr. G. Kaeckenbeeck, België's eerste gedelegeerde, op de Conferentie zelve overgegaan tot een — zij het beperkte, en van Belgisch standpunt uit onvoldoende — herziening der verschillende memoranda. Alle cijfers moesten herzien worden en omgerekend eerst in nationale valuta, waarde 1938, op grond van de werkelijke groothandelsprijzen en daarna omgerekend in U.S.-dollars vol-

TABEL II

Hersteleischen (1)

LANDEN	Deel I : Ramingen in geldwaarde (miljoenen U. S.-dollars 1938)											Deel II : Ramingen andere dan in geld											
	Materiele schade			Uitgaven					Andere eischen			Arbeidskrachten				Verliezen aan menschen (duizenden)							
	Directe schade		Indirecte schade	Kosten der Duitse bezetting	Budgetaire oorlogsuitgaven			Pensioenen	Winstderving (potential loss)	Andere	Buitenlandse desinvesteering	Oorlogsinspanning (miljoenen arbeidersjaren)			Wegvoering van arbeidskrachten en verplichte arbeid (miljoenen)		Verlies aan menschenlevens		Invaliden				
	Verlies van eigendom				Gebrek aan onderhoud en abnormale slijtage	Vóór het begin der vijandelijkheden	Tijdens de vijandelijkheden					Na het beëindigen der vijandelijkheden	Geweppende macht	Bewapeningsindustrie	Andere oorlogsactiviteiten	Weggevoerden	Verplichte arbeid binnen 's lands grondgebied	Geweppende machten	Burgers	Geweppende machten	Burgers		
	In het land zelf	In de andere landen die eischen doen gelden	Elders	(I.1a)				(I.1b)	(I.1c)	(I.2)	(II)											(III.a)	(III.b)
A. Europeesche landen.																							
1) Die bezet werden :																							
a) West-Europa :																							
België	2.273	—	—	940	3.157	501	1.019	57	1.422	—	—	—	0,87	—	0,20	0,62	—	9,0	50,0	50,0	75,0	—	—
Nederland	3.922	550	—	1.317	3.500	810	495	—	4.564	—	495	—	0,40	—	—	1,30	—	3,0	197,0	—	—	—	—
Frankrijk	21.093	34	20	3.241	10.847	5.605	5.908	—	2.541	—	—	—	13,09	1,0	1,0	4,90	2,60	238,0	3415,0	250,0	188,0	—	—
Luxemburg	179	—	70	14	294	—	15	—	68	20	—	—	—	—	—	0,03	—	3,5	1,5	1,5	0,5	—	—
Denemarken	159	—	—	—	909	—	42	5	17	—	236	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	1.260	—	—	—	1.530	—	150	—	30	—	30	—	0,07	—	—	0,06	0,54	2,0	6,6	—	—	—	—
b) Centraal Europa en Balkan :																							
Tsjecho-Slowakije	4.202	—	—	770	4.046	187	1.259	—	847	—	272	—	0,50	0,10	0,10	1,60	2,76	46,0	204,0	49,0	66,0	—	—
Joego-Slavië	9.145	—	—	370	59	2.287	3.865	—	25.665	5.275	18	—	3,96	—	—	1,96	1,28	303,0	1.401,0	425,0	—	—	—
Albanië	298	—	—	—	62	31	60	—	529	115	—	—	0,18	—	—	0,05	2,21	16,5	12,3	7,2	5,4	—	—
Griekenland	2.545	—	—	1.200	2.781	375	1.480	—	565	4.000	1.698	—	1,20	0,02	0,20	0,28	—	70,0	488,0	120,0	760,0	—	—
2) Die niet bezet werden :																							
Groot-Brittannië (2)	6.383	—	—	—	39	—	62.100	—	—	—	—	20.800	24,0	18,0	—	—	—	272,0	96,0	262,0	104,0	—	—
B. Niet-Europeesche landen.																							
1) Die bezet werden :																							
Egypte	41	2	7	35	—	65	296	—	—	—	69	—	—	0,35	0,65	—	—	1,1	2,1	0,2	3,4	—	—
2) Die niet bezet werden :																							
Vereenigde Staten	468	294	505	—	—	6.200	110.800	25.600	—	—	—	—	17,60	21,80	—	—	—	180,0	7,0	477,0	—	—	—
Canada	62	52	29	—	—	—	12.500	—	—	—	—	—	2,62	4,10	1,03	—	—	40,0	1,0	54,0	—	—	—
Zuid-Afrika	4	—	—	—	—	—	1.620	290	—	—	3	—	1,0	0,3	—	—	—	6,0	—	14,0	—	—	—
Britsch Indië	61	—	—	106	—	—	1.143	—	64	—	403	—	3,10	2,70	2,20	—	—	9,0	4750,0	29,0	—	—	—
Australië	5	—	—	—	—	—	2.000	—	—	—	—	—	0,69	0,77	—	—	—	12,0	—	16,0	—	—	—
Nieuw Zeeland	8	—	—	—	—	—	1.200	—	—	—	—	73	0,42	0,08	—	—	—	10,0	—	19,0	—	—	—

(1) Een — beteekent dat geen cijfers werden opgegeven; de toelichtende nota's tot deze gegevens zijn opgenomen in tabel A (zie bijlage).

(2) Op te merken valt dat de Channel Islands bezet geweest zijn.

(3) Incl. 55.000 Elzassers en Lorraineen gesneuveld in de Duitse Wehrmacht of Arbeidsdienst.

(4) De officieele schatting van den hongersnood in Bengalen brengt het aantal doden op 1.500.000. Men neemt aan dat de helft dezer sterfgevallen op rekening van den oorlog tegen Duitschland moeten gebracht worden.

gens de gemiddelde beurswaarde der valuta te New-York in 1938.

Tabel II op blz. 143 geeft een overzichtelijk beeld van de gezamenlijke memoranda zooals zij er ten slotte na de noodige retouches uitzagen toen zij definitief aan de Conferentie werden voorgelegd op 13 December 1945.

De tabel bestaat uit twee deelen. Het eerste bevat alle gegevens welke in geldeenheden konden worden uitgedrukt en het tweede de directe gegevens omtrent de menselijke inspanningen en verliezen.

Deze cijfers geven aldus een eerste beeld van de offers die de oorlog van de verschillende landen heeft gevergd op materieel en financieel gebied alsook van de menselijke offers. Het releveeren der gegevens werd door elk land soeverein gedaan zonder contrôle van buiten af; ook de waardeering der schade geschiedde volgens binnenlandsche criteria. Alleen de omrekening in dollars gebeurde volgens een eenvoudige gecontrôleerde methode.

De tabel geeft duidelijk te zien, rondom welke elementen de verschillende lasten van den oorlog zich concentreeren.

Op een totaal aangegeven *materieele schade* van 61,7 milliard U.S.-dollars 1938, slaan 53,7 milliard op landen welke door Duitschland bezet geweest zijn, 6,4 milliard op Groot-Brittannië en 1,6 milliard op andere overzeesche landen, hetzij in percenten :

Ex-bezette landen	87,0 pCt.
Groot-Brittannië	10,4 pCt.
Andere overzeesche landen	2,6 pCt.
	100,0 pCt.

Voor de *budgetaire oorlogslasten* valt de groote druk op de Vereenigde Staten en Groot-Brittannië.

De aangegeven uitgaven bereiken de volgende verhoudingen :

	Absolute cijfers (milliarden U.S.-dollars 1938)	pCt.
Europa (excl. Groot-Brittannië).....	51,3	18,6
Groot-Brittannië	62,1	22,6
Niet-Europeesche landen	161,7	58,8
	275,1	100,0

Daarin zijn echter voor de ex-bezette gebieden, de zgn. bezettingskosten medegeteld. Worden deze afgetrokken, dan zijn de verhoudingen resp. 9,8, 25,0 en 65,2 pCt.

Wat betreft de *menselijke inspanning* dient vooral onderstreept de groote verliezen die de bezette gebieden hebben geleden zoowel aan militairen als aan burgers.

Alleen voor de continentale landen die op de Herstelconferentie te Parijs waren vertegenwoordigd, zijn de cijfers van de dooden — met 3.468.400 tegen 1.380.200 — 2,5 maal zoo hoog als deze welke de Angelsaksische Geallieerden in den oorlog verloren hebben, incl. een forfaitair cijfer van 750.000 dooden van den hongersnood in Bengalen welke aan den oorlog tegen Duitschland toegeschreven worden. Laat men dit laatste cijfer buiten beschouwing, dan zijn de verliezen aan menschenlevens van eerstgenoemde landen ruim 5,5 maal hoger dan deze van laatstgenoemde. Terloops zij hier opgemerkt dat zulks niet uitsluitend te wijten is aan het groot aantal burgerlijke slachtoffers (80. pCt.) doch dat zelfs die landen tegen Duitschland méér militairen verloren dan het gezamenlijk Britsche Imperium en de Vereenigde Staten tezamen (693.000 tegen minder dan 530.000).

Het verlies aan arbeiders-jaren was voor continentaal Europa niet minder belangrijk. Voor de economie van de beschouwde landen gingen 43,1 miljoen man-jaren verloren voor oorlogsinspanning eerst, door deportaties of verplichten arbeid daarna; hun oorlogsinspanning tegen Duitschland eischte 42 miljoen man-jaren en deze van de Vereenigde Staten 39,4 miljoen.

De relatieve beteekenis van dit verlies aan menschenlevens en aan man-jaren komt duidelijk tot uitdrukking in volgend staatje :

	Menschenlevens		Verlies aan arbeid voor de economie	
	in duizenden	pCt.	millioenen man-jaren	pCt.
Europa (excl. Groot-Brittannië).....	3.468	71,4	43	29,8
Groot-Brittannië	368	7,6	42	29,1
Niet-Europeesche landen..	1.018	21,0	59	41,1
	4.854	100,0	144	100,0

De hierboven gerangschikte getallen verkrijgen echter pas hun juiste waarde wanneer men ze terugbrengt tot hun verhouding per inwoner en hun monetair druk afweegt tegen het nationale of individuele inkomen.

Hiertoe hebben wij een reeks berekeningen gemaakt waarvan de uitkomsten weergegeven zijn in de tabellen III tot VI.

Het daartoe gebruikte statistisch materiaal bestaat, benevens uit de voorafgaande cijfers, ook uit bevolkingscijfers en berekeningen over het nationaal inkomen.

De bevolkingsstatistieken zijn deze van het jaar 1939, behalve voor Tsjecho-Slowakije waarvoor wij ons gesteund hebben op de cijfers van 1937 daar in 1939 dit land afstand moest doen van belangrijke gebiedsdeelen : Sudetengebied en Teschen in September en een deel van Slowakije in November. Alle

gebruikte cijfers zijn weergegeven in tabel A van de bijlage.

Voor het nationaal inkomen werd gesteund op de berekeningen van Prof. Colin Clark, M.A. (1). De vergelijkingscijfers slaan op uiteenlopende periodes herleid tot een eenheidstijdvak. Bedacht moet hierbij worden, dat de verhoudingen in het nationaal inkomen sommige constanten vertoonen wegens de onderlinge afhankelijkheid der verschillende economieën; er werd overigens ook rekening gehouden met de koopkrachtevolutie. Ondanks den geringen graad van perfectie hebben wij gemeend naar dit middel van vergelijking te moeten grijpen bij ontstentenis van andere vergelijkingsmogelijkheden en tevens om het belang aan te duiden van de opzoekingen in verband met de internationale vergelijkbaarheid der nationale inkomens.

Alle gebruikte cijfers werden opgenomen in de tabellen C en D van de bijlage en zijn dus controleerbaar.

Onze berekeningen slaan op de voornaamste ele-

(1) Gepubliceerd in *Welhoirtschaftliches Archiv*, Januari 1938, blz. 51-76.

menten die in aanmerking kwamen voor het vaststellen der herstelquota nl.

- 1) de materiele schade in het land;
- 2) het verlies door gebrek aan onderhoud en abnormale slijtage;
- 3) de budgetaire oorlogsuitgaven tijdens de vijandelikheden;
- 4) de pensioenen.

Voor elk dezer groepen hebben wij na de opgave der door het betrokken land aangegeven cijfers, deze laatste met de Belgische (= 100) vergeleken.

Daarna werd telkens de last op de bevolking berekend niet alleen per hoofd der gezamenlijke bevolking, doch ook per hoofd der productieve bevolking, daar juist dit deel van de bevolking den last zal te dragen hebben.

Ten slotte ook de last tegenover het nationaal inkomen, andermaal beschouwd in zijn dubbel aspect van :

- 1) het gezamenlijk nationaal inkomen;
- 2) tegenover het inkomen per hoofd (in koopkracht 1938).

TABEL III

Verlies aan goederen in ieder land

LAND (1)	Ingediende cijfers (millioenen \$ 1938)	Vergelijkings-indexcijfers (België = 100)	Last voor de bevolking			
			Verlies per hoofd van de bevolking (in \$)	Verlies per hoofd van de actieve bevolking (in \$)	Verlies in verhouding tot het jaarlijksch nationaal inkomen	Verlies in verhouding tot het inkomen per hoofd herleid tot de koopkracht (in \$) van 1938(2)
A. Europeesche landen.						
1. Ex-bezette landen :						
a) Westelijke :						
België (2,70)	2.273	100,0	270	400	1,6	1,00
Nederland (3,90)	3.922	172,5	444	683	1,9	1,31
Frankrijk (16,0)	21.093	928,0	503	767	2,4	2,10
Luxemburg (0,15)	179	7,9	595	—	—	—
Denemarken (0,25)	159	7,0	42	61	0,2	0,20
Noorwegen (1,30)	1.260	55,4	429	627	1,7	2,58
b) Centraal Europa en Balkan :						
Tsjecho-Slowakije (3,0)	4.202	184,9	276	404	2,0	1,47
Joego-Slavië (6,60)	9.145	402,3	582	1.006	—	—
Albanië (0,05)	208	13,1	280	473	—	—
Griekenland (2,70)	2.545	112,0	353	581	5,2	4,10
2. Landen die niet bezet werden :						
Groot-Brittannië (28,0)	6.383	280,8	134	199	0,3	0,32
B. Niet-Europeesche landen.						
1. Ex-bezette landen :						
Egypte (0,05)	41	1,8	2,5	4,5	—	—
2. Andere landen :						
Vereenigde Staten (28,0)	468	20,6	3,6	5,2	—	0,07
Canada (3,50)	62	2,7	5,5	8,2	0,01	0,12
Zuid-Afrika (0,70)	4	0,2	0,4	0,6	—	0,06
Britsch Indië (2,0)	61	2,7	0,2	0,3	—	—
Australië (0,70)	5	0,2	0,1	0,1	—	0,03
Nieuw Zeeland (0,40)	8	0,4	4,9	7,8	0,01	0,18

(1) Na elk land werd tusschen haakjes zijn A-quotum opgegeven.

(2) Cf. voetnota op tabel C der bijlage.

Deze tabellen spreken voor zichzelf en vergen geen uitvoerige toelichting noch commentaar. Alleen zij onderlijnd, dat behoudens enkele uitzonderingen (zie bijlage tabel A) alle gegevens betrekking hebben op den oorlog tegen Duitschland alleen. De groote verliezen aan materiele goederen en menschenlevens concentreeren zich om de continentale gebieden, terwijl de directe oorlogsinspanning vooral van de overzeesche landen is uitgegaan nadat de Europeesche bezet geworden waren.

In monetaire eenheden uitgedrukt blijkt de binnenslandsche materiele schade, berekend per hoofd van de bevolking, het grootst te zijn geweest in Luxemburg en Joego-Slavië. Van de bezette gebieden had Denemarken het minst te lijden.

Ook al geven deze cijfers een zekere aanduiding, doch kunnen zij niet gelden als een juiste weergave van den werkelijken last, daar hiervoor benevens het zuiver quantitative ook het kwalitatieve zou moeten bekend zijn. Het spreekt vanzelf dat de werkelijke schade moet gezien worden in het licht van de redresmogelijkheden : een zeker bedrag aan schade aan bruggen en spoorwegen vertegenwoordigt voor een bepaalde economie een grootere last dan een zelfde bedrag aan schade veroorzaakt aan een fabriek voor weeldeartikelen. Daarbij komt nog dat schade ook gedeeltelijk kan gecompenseerd zijn doordat tijdens den oorlog nieuwe fabrieken werden gebouwd, nieuwe industrieën opgericht, nieuwe verkeerswegen geopend, iets wat uiteraard niet in de schadecijfers tot uitdrukking komt.

TABEL IV

Gebrek aan onderhoud en abnormale slijtage

LAND (1)	Ingediende cijfers (miljoenen \$ 1938)	Vergelijkings-indexcijfers (België = 100)	Last voor de bevolking			
			Per hoofd van de bevolking (in \$)	Per hoofd van de actieve bevolking (in \$)	In verhouding tot het jaarlijksch nationaal inkomen	In verhouding tot het inkomen per hoofd herleid tot de koopkracht (in \$) van 1938
<i>A. Europeesche landen.</i>						
1. <i>Ex-bezette landen :</i>						
a) <i>Westelijke :</i>						
België (2,70)	940	100	112	165	0,7	0,41
Nederland (3,90)	1.317	140	149	229	0,6	0,41
Frankrijk (16,0)	3.241	345	77	118	0,4	0,32
Luxemburg (0,15)	14	1,5	47	—	—	—
Denemarken (0,25)	—	—	—	—	—	—
Noorwegen (1,30)	—	—	—	—	—	—
b) <i>Centraal Europa en Balkan :</i>						
Tsjecho-Slowakije (3,0)	770	82	51	74	0,4	0,27
Joego-Slavië (6,60)	370	39	24	41	—	—
Albanië (0,05)	—	—	—	—	—	—
Griekenland (2,70)	1.200	128	167	274	2,4	1,94
2. <i>Landen die niet bezet werden :</i>						
Groot-Brittannië (28,0)	—	—	—	—	—	—
<i>B. Niet-Europeesche landen :</i>						
1. <i>Ex-bezette landen :</i>						
Egypte (0,05)	35	4	2	4	—	—
2. <i>Andere landen :</i>						
Vereenigde Staten (28,0)	—	—	—	—	—	—
Canada (3,50)	—	—	—	—	—	—
Zuid-Afrika (0,70)	—	—	—	—	—	—
Britsch Indië (2,0)	106	11	0,3	0,5	—	—
Australië (0,70)	—	—	—	—	—	—
Nieuw Zeeland (0,40)	—	—	—	—	—	—

(1) Na elk land werd tusschen haakjes zijn A-quotum opgegeven

Een oogslag op tabel 111 doet verder nog uitschijnen dat een vergelijking met het nationaal inkomen nieuwe gezichtspunten oplevert. Aldus blijkt (1) de last van Griekenland die, vergeleken met dezen van Frankrijk, veel lager is wanneer men hem berekent in absolute getallen of per hoofd van de bevolking, onmiddellijk uitzonderlijk groot blijkt te zijn wanneer men de schade tegenover het nationaal inkomen stelt : 4.10 tot 2.10 in koopkracht van het jaar 1938.

Tabel iv geeft duidelijk te zien dat de schade veroorzaakt door abnormale slijtage en gebrek aan

(1) Hierbij bleven Luxemburg, Joego-Slavië en Albanië buiten beschouwing bij gebrek aan gegevens over het nationaal inkomen.

onderhoud van het materieel zich uitsluitend beperkt tot de landen die bezet zijn geweest, alsmede tot afgelegen landen zonder groote industrieele ontwikkeling als Egypte en Indië. Deze bemerking is van groote beteekenis voor de economische ontwikkeling in de eerstkomende jaren, daar juist deze landen, onder overigens gelijkblijvende omstandigheden, over zwakker concurrentiemogelijkheden zullen beschikken. Men zal ook opmerken dat althans één land bij zijn ramingen zeer aan den hoogen kant is gebleven.

De budgetaire oorlogsuitgaven tijdens de vijandelikheden zijn uiteraard buitengewoon hoog geweest in de overzeesche landen en meer speciaal in de Vereenigde Staten en Groot-Brittannië.

TABEL v

Budgetaire oorlogsuitgaven tijdens de vijandelikheden

LAND (1)	Ingediende cijfers (miljoenen \$ 1938)	Vergelijkings-indexcijfers (België = 100)	Per hoofd van de bevolking (in \$)	Per hoofd van de actieve bevolking (in \$)	In verhouding tot het jaarlijksch nationaal inkomen	In verhouding tot het inkomen per hoofd herleid tot de koopkracht (in \$) van 1938
<i>A. Europeesche landen.</i>						
1. <i>Ex-bezette landen :</i>						
a) <i>Westelijke :</i>						
België (2,70)	1.019	100	121	179	0,7	0,45
Nederland (3,90)	495	49	56	86	0,2	0,16
Frankrijk (16,0)	5.908	580	141	215	0,7	0,59
Luxemburg (0,15)	15	1	50	—	—	—
Denemarken (0,25)	42	4	11	16	0,04	0,05
Noorwegen (1,30)	150	14	51	75	0,2	0,31
b) <i>Centraal Europa en Balkan :</i>						
Tsjecho-Slowakije (3,0)	1.259	124	83	121	0,6	0,44
Joego-Slavië (6,60)	3.865	379	246	425	—	—
Albanië (0,05)	60	6	56	95	—	—
Griekenland (2,70)	1.480	145	206	338	3,0	2,40
2. <i>Landen die niet bezet werden :</i>						
Groot-Brittannië (28,0)	62.100	6.094	1.300	1.940	3,0	3,06
<i>B. Niet-Europeesche landen :</i>						
1. <i>Ex-bezette landen :</i>						
Egypte (0,05)	296	29	18	33	—	—
2. <i>Andere landen :</i>						
Vereenigde Staten (28,0)	110.800	10.874	843	1.236	1,7	1,68
Canada (3,50)	12.500	1.227	1.100	1.650	2,5	2,37
Zuid-Afrika (0,70)	1.620	159	158	245	1,7	2,29
Britsch Indië (2,0)	1.143	112	3	6	—	—
Australië (0,70)	2.000	196	30	43	0,6	0,88
Nieuw Zeeland (0,40)	1.200	118	731	1.168	1,7	2,66

(1) Na elk land werd tusschen haakjes zijn A-quotum opgegeven.

TABEL VI

Pensioenen

LAND (1)	Ingediende cijfers (miljoenen \$ 1938)	Vergelijkings-indexcijfers (België = 100)	Per hoofd van de bevolking (in \$)	Per hoofd van de actieve bevolking (in \$)	In verhouding tot het jaarlijksch nationaal inkomen	In verhouding tot het inkomen per hoofd herleid tot de koopkracht (in \$) van 1938
<i>A. Europeesche landen.</i>						
1. <i>Ex-bezette landen :</i>						
a) <i>Westelijke :</i>						
België (2,70)	1.422	100	169	250	1,0	0,63
Nederland (3,90)	—	—	—	—	—	—
Frankrijk (16,0)	2.541	179	61	92	0,3	0,26
Luxemburg (0,15)	68	5	226	—	—	—
Denemarken (0,25)	17	1,2	4	7	0,002	0,19
Noorwegen (1,30)	30	2,7	10	15	0,04	0,06
b) <i>Centraal Europa en Balkan :</i>						
Tsjecho-Slowakije (3,0)	847	60	47	81	0,4	0,25
Joego-Slavië (6,60)	25.665	1.805	1.634	2.843	—	—
Albanië (0,05)	529	37	497	840	—	—
Griekenland (2,70)	565	40	78	129	1,1	0,91
2. <i>Landen die niet bezet werden :</i>						
Groot-Brittannië (28,0)	—	—	—	—	—	—
<i>B. Niet-Europeesche landen :</i>						
1. <i>Ex-bezette landen :</i>						
Egypte (0,05)	—	—	—	—	—	—
2. <i>Andere landen :</i>						
Vereenigde Staten (28,0)	—	—	—	—	—	—
Canada (3,50)	—	—	—	—	—	—
Zuid-Afrika (0,70)	—	—	—	—	—	—
Britsch Indië (2,0)	—	—	—	—	—	—
Australië (0,70)	—	—	—	—	—	—
Nieuw Zeeland (0,40)	—	—	—	—	—	—

(1) Na elk land werd tusschen haakjes zijn A-quotum opgegeven.

Behalve voor Australië overtreffen de uitgaven in alle overzeesche landen — per hoofd der bevolking in koopkracht van 1938 — het jaarlijksch inkomen, en gaan voor Engeland zelfs tot den coëfficiënt 3,06.

De berekening voor pensioenen geven wij ten documentairen titel. De bespreking ervan zou ons van de gedragslijn die wij bij het schrijven van dit artikel

voor oogen houden doen afwijken, te meer daar wij hier zouden moeten ingaan op beschouwingen in verband met de vergelijkende economische waarde van het menschenleven in verschillende landen en de hierbij te kiezen kapitalisatievoet. De lezer bemerkte de hooge cijfers betreffende Joego-Slavië.

Om technische redenen zag de redactie zich genoodzaakt de voortzetting van deze studie tot het volgende nummer te verschuiven.

Bovenstaand overzicht geeft een algemeen beeld van de principes die de gezamenlijke herstelregelingen beheerschen. Ook werden, wat betreft Duitschland, de toegekende quota aan een analytische studie onderworpen.

In het volgende nummer behandelen wij de uitvoering van de Deutsche herstelbetalingen :

restitutieproblemen, « surplus capacity », koopvaardijvloot, Duitsch tegoed in het buitenland, transferproblemen.

Tenslotte worden ook de herstelkwesties ander dan deze van Duitschland onderzocht, nl. wat betreft het Verre-Oosten en de Continentaal-Europeesche landen welke aan de Deutsche zijde hebben gestreden.

BIJLAGEN

TABEL B

Bevolking

	Totale bevolking			Actieve bevolking (van 15 tot 64 jaar)	
	Absolute getallen (1) (duizenden)	Percentage		Absolute getallen (3) (duizenden)	Percentage t. o. v. België
		t. o. v. België	t. o. v. het totaal		
	(a)			(b)	
A. Europeesche landen :					
1) <i>Ex-bezette landen :</i>					
a) <i>Westelijke :</i>					
België	8.396	100,0	1,1	5.690	100,0
Nederland	8.834	105,2	1,1	5.740	100,9
Frankrijk	41.950	499,6	5,1	27.500	483,3
Luxemburg	301	3,6	—	—	—
Denemarken	3.825	45,6	0,5	2.590	45,5
Noorwegen	2.937	35,0	0,4	2.010	35,3
b) <i>Centraal Europa en Balkan :</i>					
Tsjecho-Slowakije (2)	15.239	181,5	2,0	10.400	182,8
Joego-Slavië	15.703	187,0	2,0	9.090	159,8
Albanië	1.064	12,7	0,1	630	11,1
Griekenland	7.200	85,8	0,9	4.380	77,0
2) <i>Landen die niet bezet werden :</i>					
Groot-Brittannië	47.778	569,1	6,2	32.010	562,6
B. Niet-Europeesche landen :					
1) <i>Ex-bezette landen :</i>					
Egypte	16.650	198,3	2,2	9.094	159,8
2) <i>Andere landen :</i>					
Vereenigde Staten	131.416	1.565,2	17,0	89.678	1.576,1
Canada	11.368	135,4	1,5	7.574	133,1
Zuid-Afrika	10.251	122,1	1,3	6.616	116,3
Britsch Indië	382.000	4.549,8	49,4	202.467	3.558,3
Australië	66.997	798,0	8,7	46.602	819,0
Nieuw Zeeland	1.642	19,6	0,2	1.027	18,0
	773.551		100,0		

- (1) Per eind 1939: voor Tsjecho-Slowakije werden de cijfers van Juni 1937 genomen [zie uitleg in voetnoot (2)].
 (2) In September 1938, verlies van het Sudetenland en het Silesisch gebied van Teschen.
 In November 1938, verlies van een deel van Slowakije ten voordeele van Hongarije.
 Bevolking na verlies van deze gebiedsdeelen : 10,5 miljoen.
 (3) Meest recente schattingscijfers. Deze hebben allen betrekking op het jaar 1940, behalve voor Egypte (1937), Britsch-Indië (1931), Australië (1941) en Nieuw-Zeeland (1942).

Nationaal inkomen (1)

TABEL C

	Gezamen- lijk nationaal inkomen	Nationaal inkomen per hoofd			
		Absolute getallen (2) (miljoenen \$)	Absolute getallen (3) (\$)	Met inacht- neming van de koop- kracht- pariteit (4) (\$)	Nationaal inkomen 1925-1934 omgerekend in koop- kracht 1938 (\$)
		(c)	(d)	(e)	(f)
A. Europeesche landen :					
1) <i>Ex-bezette landen :</i>					
a) <i>Westelijke :</i>					
België	1.420	169	242	270	
Nederland	2.065	234	297	340	
Frankrijk	8.912	212	302	239	
Luxemburg	—	—	—	—	
Denemarken	1.051	275	264	209	
Noorwegen	727	248	207	166	
b) <i>Centraal Europa en Balkan :</i>					
Tsjecho-Slowakije	2.125	139	185	188	
Joego-Slavië	—	—	—	—	
Albanië	—	—	—	—	
Griekenland	494	69	128	86	
2) <i>Landen die niet bezet worden :</i>					
Groot-Brittannië	20.372	426	457	425	
B. Niet-Europeesche landen					
1) <i>Ex-bezette landen :</i>					
Egypte	—	—	—	—	
2) <i>Andere landen :</i>					
Vereenigde Staten	65.870	501	501	501	
Canada	5.073	446	462	464	
Zuid-Afrika	955	93	75	69	
Britsch Indië	—	—	—	—	
Australië	3.103	46	37	34	
Nieuw Zeeland	724	441	350	275	

(1) Jaargemiddelden voor het tijdvak 1925-1934, incl. de indi-
 recte belastingen.

Deze gegevens werden door Clark berekend voor de tienjaars-
 periode 1925-1934 door een combinatie van productie- en prijs-
 indexcijfers.

Voor onze berekeningen der laatste kolom der tabellen III tot
 en met VI werd, tot het vergelijken met de gegevens van
 tabel II, alles omgerekend in waarden van 1938, rekening hou-
 dend met de evolutie der groothandelsprijzen; hierbij werden
 de groothandelsprijzen in de Vereenigde Staten beschouwd als
 een constante en de prijzen in de andere landen werden bere-
 kend in functie van het Amerikaanse prijsniveau (cf. tabel D,
 kolom 3). Een nieuwe aanpassing op grond van productie-
 indexen werd door ons niet gedaan daar de betreffende indexen

Indexcijfers der groothandelsprijzen

TABEL D

	Oorspronke- lijke index- cijfers voor 1925-1934 op de basis 1929 = 100 (1)	Indexcijfer voor het jaar 1938 op de basis 1929 = 100	Dezelfde indexcijfers berekend in functie van de Amerikaansche (= 100)
A. Europeesche landen :			
1) <i>Ex-bezette landen :</i>			
a) <i>Westelijke :</i>			
België	69,9	74,0	89,7
Nederland	78,7	72,1	87,4
Frankrijk	70,5	104,1	126,2
Luxemburg	—	—	—
Denemarken	104,3	104,0	126,1
Noorwegen	119,8	103,1	125,0
b) <i>Centraal Europa en Balkan :</i>			
Tsjecho-Slowakije	75,5	81,3	98,5
Joego-Slavië	—	—	—
Albanië	—	—	—
Griekenland	53,5	123,0	149,1
2) <i>Landen die niet bezet worden :</i>			
Groot-Brittannië	93,2	88,8	107,6
B. Niet-Europeesche lan- den :			
1) <i>Ex-bezette landen :</i>			
Egypte	—	—	—
2) <i>Andere landen :</i>			
Vereenigde Staten	100,0	82,5	100,0
Canada	88,3	82,2	99,6
Zuid-Afrika	124,8	90,0	109,1
Britsch Indië	—	—	—
Australië	125,9	88,9	107,8
Nieuw Zeeland	—	104,9	127,2

(1) COLIN CLARK, t.a.p. blz. 74, 2^e tabel.

van Clark ons niet bekend zijn. Men mag echter aannemen dat
 de verhoudingen in deze korte periode nagenoeg constant zullen
 gebleven zijn.

(2) C. CLARK, t.a.p., blz. 60 (3e kolom).

(3) Formule (d) = $\frac{(c)}{(a)}$

(4) Amerikaansche prijzen = 100 (zie tabel D met de prijsindex-
 cijfers).

LAND	Deel I : Ramingen														
	Algemeene vragen		I. — Directe schade (2)												
	Omvangen de cijfers mede de schade aangerricht door <i>faité</i> , enz. ?	Geef de verdeeling aan tusschen den oorlog in <i>Europa en dezen in het Verre-Oosten</i> .	Zijn er onder dit hoofd verliezen aan <i>loopende productie</i> opgenomen ?	Werden de cijfers bekomen aan de hand van :			Komen onder deze rubriek <i>immaterieele goederen</i> voor ?	Zijn de verliezen van <i>vreemde ladingen</i> mede inbegrepen ?	Geef de verliezen aan <i>schepen en lading aan (Ocean ships and cargoes)</i> (miljoenen \$ en pCt.)	Geef de verliezen aan <i>cultureel goederen</i> aan.	Werden de restituties in mindering gebracht ?	Is de schade aan <i>militaire instellingen</i> inbegrepen ?	Geef de <i>goudverliezen</i> aan (miljoenen \$)	Hebben het gebrek aan onderhoud en de abnormale slijtage ook betrekking op	
A. Europeesche landen.															
1) <i>Ex-bezette landen :</i>															
a) <i>Westelijke :</i>															
België		Europa alleen		—	ja	—	N	ja	3,1 pCt.	1,5 0,1 pCt.	ja		1.3	ja	
Nederland			—	—	ja	—	ja	N	165	100	N		161	ja	
Frankrijk	N		N	—	—	ja	ja	ja	188	800	N		271	N	
Luxemburg			ja	—	—	—	—	N	2,2 pCt.	0	0,3	N		5,3	ja
Denemarken			ja	—	—	—	—	N	ja	12,60	0	ja		0	n. o.
Noorwegen			ja	ja	—	—	—	N	N	441	0	N	N	0	n. o.
b) <i>Centraal Europa en Balkan :</i>															
Tsjecho-Slowakije .	N	}	—	—	ja	ja	N	0	3.600	5 pCt.	N		47,7	ja	
Joego-Slavië			N	—	ja	—	N	N		58		14,2	ja		
Albanië	ja		—	—	—	ja	ja	ja	0,3	14			2,8	n. o.	
Griekenland			ja	ja	—	—	N	N	316	0			0,1	ja	
2) <i>Landen die niet bezet werden :</i>															
Groot-Brittannië ...	ja	90 pCt. v ^r de inspanning 100 pCt. voor de schade	N	ja	ja	—	N	ja	schep. 1672 lading 401 33,4 pCt.	0	n. o.	N	0	n. o.	
B. Niet-Europeesche landen.															
1) <i>Ex-bezette landen :</i>															
Egypte	ja	Europa alleen	N	—	ja	—	N	ja	26 pCt.	n. o.	g. a.	n. o.	n. o.	g. a.	
2) <i>Andere landen :</i>															
Vereenigde Staten .	N	55 pCt. Europa	N	—	—	ja	ja	N	328	0	N		ja	n. o.	
Canada	N	g. a.	—	—	g. a.	—	N	N	62	0	N		0	n. o.	
Zuid-Afrika	ja	g. a.	niet opgegeven	}	—	—	N	N	43 pCt.	0	n. o.	N	0	n. o.	
Britsch Indië	ja	20 pCt. Europa			—	—	—	N	g. a.	100 pCt. schep. 6 lading 55	g. a.		N		0
Australië	ja	15 pCt. Europa	—	—	—	N	N	5	100 pCt.	0	N		0	n. o.	
Nieuw Zeeland	N	g. a.	—	—	—	—	—	N	0,2 2,5 pCt.	0	n. o.	g. a.	0	n. o.	

(1) *Betekenis der afkortingen :*

N = neen.

g. a. = geen antwoord op de gestelde vraag.

n. o. = niet opgegeven, d.w.z. dat de betreffende post niet geraamd werd in de samenvattende tabel der aanvragen (tabel II, blz. 143).

— = nihil.

(2) *Stemt overeen met de kolommen I. 1a; I. 1b en I. 1c van tabel II, blz. 143.*

in geldeenheden										Deel 2 : Niet in geldeenheden geraamde bestanddeelen.								
III. — Budgetaire oorlogsuitgaven										I (a)	I (a)	III (a)	III (a)	III (a)				
Geef de periode aan waarop de gegevens betrekking hebben :										Omvatten de aangegeven cijfers niet militaire uitgaven ?	Vertegenwoordigen de onder IIIa aangegeven cijfers een surplus op de normale uitgaven ?	Werden de opgegeven cijfers bekomen aan de hand van :		Omvatten de cijfers betreffende de maanden der strijdkrachten ook de krijgsgevangenen ? In welke verhouding ?	Omvatten de cijfers betreffende de maanden der strijdkrachten ook, de paramilitaire lichamen ? In welke verhouding ?	Omvatten de cijfers betreffende de verliezen aan menschenlevens der strijdkrachten, ook krijgsgevangenen ? In welke verhouding ?	Omvatten de cijfers betreffende de verliezen aan menschenlevens der paramilitaire lichamen ? In welke verhouding ?	Omvatten de cijfers betreffende de verliezen aan menschenlevens der cavale bevolking, de verliezen te wijten aan hongersnood ? In welke verhouding ?
c) Vóór het begin der vijandelijkheden		b) Tijdens de vijandelijkheden		c) Na het beëindigen der vijandelijkheden														
van	tot	van	tot	van	tot													
ja	1939	1940	Januari 1941	Mei 1945	Juni 1945	November 1945	ja/408 40 pCt.	ja	—	—	ja 38 pCt.	N	ja, in zeer kleine mate	ja, in zeer kleine mate	N			
	1933	1940	1940	1945	—	—		N	—	—	N	N	N	N	ja 13 pCt.			
	Januari 1933	Augustus 1939	September 1939	Mei 1945	—	—		N	ja	—	ja 39,6 pCt.	N	ja	N	N			
	—	—	Mei 1940	September 1944	—	—		n. o.	—	—	n. o.	n. o.	N	N	N			
	—	—	September 1940	Mei 1945	Mei 1945	December 1946		n. o.	—	—	n. o.	n. o.	n. o.	n. o.	n. o.			
	n. o.	n. o.	1940	1945	—	—		—	—	—	N	N	N	N	N			
	1933	1938	1938	1945	g. a.	g. a.		ja	—	ja	N	g. a.	g. a.	g. a.				
	g. a.	g. a.	April 1941	Mei 1945	n. o.	g. a.		g. a.	—	ja	ja 17,2 pCt.	g. a.	N	g. a.	N			
	g. a.	g. a.	g. a.	g. a.	g. a.	g. a.		N	g. a.	g. a.	N	ja	ja	ja				
	Januari 1933	September 1940	October 1940	Mei 1945	—	—		ja	ja	ja	N	ja 33 pCt.	ja	ja 71 pCt.	ja 72 pCt.			
n. o.	—	—	September 1939	Mei 1945	—	—		N	n. o.	ja	ja 2,1 pCt.	ja 67 pCt.	ja 16,2 pCt.	N	N			
n. o.	—	—	1940	1944	—	—		ja 20 pCt.	n. o.	ja	n. o.	n. o.	n. o.	N	N			
n. o.	1 Juli 1940	6 Decemb. 1941	7 Decemb. 1941	7 Mei 1945	8 Mei 1945	30 Juni 1946		ja 3 pCt.	N	ja	N	N	ja 3,4 pCt.	N	N			
n. o.	—	—	—	—	—	—		g. a.	g. a.	g. a.	N	N	ja 4,8 pCt.	N	N			
n. o.	—	—	1939	1945	1945	1946		g. a.	—	—	g. a.	g. a.	g. a.	g. a.	N			
ja	—	—	September 1939	Maart 1943	—	—		N	n. o.	ja	N	N	N	N	ja 100 pCt.			
n. o.	—	—	Juli 1939	Juni 1945	—	—		ja, lasten van de schuld g. a.	n. o.	ja	ja	g. a.	ja 11,0 pCt.	g. a.	g. a.			
n. o.	—	—	September 1939	Mei 1945	—	—		—	—	—	ja 3,8 pCt.	N	ja	N	N			

BERICHTEN OVER GELD-, BANK- EN FINANCIËWEZEN

NEDERLAND

DE FINANCIËELE TOESTAND

In alle landen heeft de oorlog stoornissen teweeggebracht op economisch en monetair gebied; doch niet overal in dezelfde mate.

Voor Nederland wordt het gezamenlijk bedrag der geleden schade op 26 milliard gulden (geldswaarde 1938) geraamd. Hierin zijn begrepen: de rechtstreekse materiele schade, de vordering op Duitschland wegens levering van goederen, de bezettingskosten en boeten, alsmede de desinvesteeringen (intering van de voorraden, achterwege blijven van vervanging of vernieuwing der outilleering, achteruitgang van de arbeidsproductiviteit, vermindering van productiviteit van den grond, enz.). Aangenomen wordt dat ongeveer één derde van 's lands bezit, dat op 35 milliard gulden (geldswaarde 1939) wordt geraamd, tijdens den oorlog te loor ging.

Ofschoon de door België geleden verliezen relatief minder hoog zijn — *fr* 125 milliard tot *fr* 150 milliard (geldswaarde 1939) naar de voorloopige ramingen van den Minister van Financiën — kan nochtans in beide landen een zeker parallelisme worden waargenomen t.a.v. de financieele gevolgen er van, als daar zijn aangroei van de geldcirculatie en stijging van de staatsschuld.

De gelijklopende politiek die gedurende den oorlog door de Belgische en de Nederlandsche Regeering te Londen werd gevoerd, kreeg voor het eerst vasten vorm in de monetaire overeenkomst van 21 October 1943. Bedoelde overeenkomst, die op 20 Augustus 1945 in werking trad, beoogde de monetaire betrekkingen te stabiliseeren en het betalingsverkeer te vergemakkelijken tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en Nederland.

Een jaar later werd het douaneakkoord afgesloten dat, in den geest van zijn ontwerpers, op min of meer korten termijn moet leiden tot een wezenlijke Nederlandsch-Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie. Moeilijkheden allerlei — zoowel van administratieven als van economischen en politieken aard — die onmiddellijk na de bevrijding oprezen, vormden evenwel een hinderpaal voor de inwerkingtreding van de overeenkomst op den vastgestelden datum.

Nu de sancering van het geld- en financieewezens in beide landen werd doorgevoerd en het herstel in België zoowel als in Nederland goede vorderingen maakt, lijkt ons de tijd gekomen om zonder verder verwijl deze Unie tot stand te brengen.

Beide landen vertoonen inderdaad menig gemeenschappelijk kenmerk; de gegevens over den financieelen toestand in Nederland, die hierna worden medegedeeld, brengen zulks duidelijk aan het licht.

Loonen, prijzen en kosten van levensonderhoud

Vóór den oorlog was het verschil in prijs- en loonpeil tusschen Nederland en België een der voornaamste factoren die een economische toenadering in den weg stonden. Dat bezwaar is thans niet meer zoo groot. De Nederlandsche loonen werden gestabiliseerd op het indexcijfer 125 t.o.v. vóór den oorlog. Deze grens is evenwel niet zeer strak en tal van afwijkingen werden stilzwijgend aanvaard, zoodat in werkelijkheid het loonindexcijfer op een hooger peil ligt. In Maart jl. was het officieele indexcijfer tot 151 gestegen. Naar sommige waarnemers beweren zou het zelfs hooger liggen en zich tusschen 160 en 170 bewegen. Wat er ook van zij, de loonstijging in de industrie blijft vooralsnog beperkt tot 50 pCt. in vergelijking met vóór den oorlog, dan wanneer zij in den landbouw reeds 100 pCt. overtreft.

De stabilisatie van de loonen op het indexcijfer 125 kon trouwens bezwaarlijk gehandhaafd worden, rekening houdende met de wijziging van den wisselkoers en de evolutie der Britsche en Amerikaansche loonen. De aanzienlijke afneming van de arbeidsproductiviteit ten gevolge van de physische en moreele verzwakking der arbeiders, alsmede de waardevermindering van de industriele outilleering maakten het daarenboven niet mogelijk de loonen in Nederland onmiddellijk aan deze in Engeland aan te passen.

Wat de prijzen betreft, was de Nederlandsche Regeering van oordeel dat het haar mogelijk zou zijn deze te handhaven op een peil dat het vooroorlogsche betrekkelijk nabij blijft. Er zijn echter verschillende

factoren die deze politiek tegenwerken, waaronder de wereldprijzen die een langzamen maar zekeren druk, via de ingevoerde goederen, uitoefenen. Uitgaande van de periode Juli 1938-Juni 1939 = 100 was het algemeen indexcijfer der groothandelsprijzen in Maart jl. 241,7. De stijging was evenwel zeer verschillend naar gelang de goederengroepen; voor de grondstoffen en eindproducten waren de indexcijfers in Maart resp. 260,2 en 253,6 terwijl het voor levensmiddelen 192,3 bedroeg. De handhaving van de prijzen op dit peil is alleen mogelijk dank zij een zeer kostelijke politiek van subsidieverleening (600 tot 800 miljoen gulden in 1945).

Het indexcijfer der kosten van levensonderhoud schommelt rond 170-180. Het verbod van verhooging der huishuren was een belangrijke factor voor de stabilisatie der kosten van levensonderhoud. Er zij evenwel opgemerkt dat dit verhoudingscijfer uitsluitend op officieele prijzen betrekking heeft. Een indexcijfer waarin eveneens rekening gehouden wordt met de zwarte-marktprijzen zou uiteraard op een veel hoger peil komen te liggen.

Er dient echter op gewezen, dat de zwarte markt in Nederland lang niet zulk een omvang als in België heeft aangenomen, zoodat over het algemeen de officieele Nederlandsche prijzen meer representatief zijn dan de onze.

Rekening gehouden met den wisselkoers, die door de Nederlandsche Regeering reeds vóór het einde der vijandelijkheden werd vastgesteld, blijkt de prijsstijging binnen zeer matige grenzen te zijn gebleven, zoodat nog een toereikende marge overblijft voor latere aanpassingen.

Wisselkoers

Op 21 October 1943 werd te Londen door de Belgische en Luxemburgsche Regeeringen eenerzijds en de Nederlandsche Regeering anderzijds, een monetaire overeenkomst ondertekend, waarbij de wisselkoers tusschen de twee betrokken valuta's op 16,52 Belgische frank voor één gulden, hetzij 6,053 gulden voor 100 Belgische frank werd vastgesteld. Te gelijker tijd werd de verbintenis aangegaan geen enkele wijziging aan deze officieele koersen aan te brengen, zonder voorafgaande overeenkomst tusschen beide Regeeringen.

Toen België op 5 October 1944, in een monetair accord met Groot-Britannië, den koers van *fr* 176,625 voor één pond sterling aanvaardde, werd de wisselkoers met Nederland niet gewijzigd, zoodat zulks voor den Nederlandschen gulden zoowel als voor den Belgischen frank neerkwam op een waardevermindering van ongeveer 20 pCt. t.o.v. het pond sterling en van 30 pCt. t.o.v. den U.S.-dollar. De koers van den Nederlandschen gulden die aldus voorloopig op *f* 10,691 = £ 1 werd vastgesteld, zou één jaar later in de Britsch-Nederlandsche betalingsovereenkomst bevestigd worden.

Hieruit volgt dat de Nederlandsche pondenkoers

niets anders is dan de *cross rate* van den frankkoers bepaald in de Belgisch-Nederlandsche overeenkomst en de pondenoteering uit het Belgisch-Engelsche verdrag.

Op het oogenblik waarop deze overeenkomsten werden afgesloten, waren nog geen toereikende gegevens voorhanden om de relatieve waarde der valuta's te kunnen beoordeelen en hadden de betrokken volkshuishoudingen nog geen werkelijk evenwicht teruggevonden; de monetaire toestand, zoowel de interne als de externe, had de uiterst schadelijke gevolgen van vijf jaar bezetting ondergaan en de wisselkoersen waren tijdens al die jaren nauwelijks anders dan nominale begrippen, waaraan elke reële basis ontbrak. Daar de aangenomen koersen aldus voorloopig geen definitief karakter hadden, werd gedurende een zekeren tijd door sommige Nederlandsche wetenschapsmensen en deskundigen een herwaardeering van den gulden voorgestaan. Nog onlangs werd een dergelijk advies uitgebracht door de leden van de Commissie van Verslaggevers der tweede Kamer. Luidens dit advies zou de levensstandaard in Nederland aan dezen in Engeland dienen aangepast, door het aannemen van de vooroorlogsche pariteit tusschen gulden en pond sterling. Dergelijke maatregel zou bovendien het voordeel bieden, aldus de verslaggevers, de bestaande dispariteit tusschen den Nederlandschen en den Nederlandsch-Indischen gulden te doen verdwijnen.

Anderzijds hebben zekere auteurs gewezen op het dualisme tusschen de interne monetaire politiek, die de prijsstijging binnen zekere grenzen tracht te beperken en de externe monetaire politiek die uiteraard tot een hoog prijsniveau moet leiden wegens de onderwaardeering van de nationale valuta. Daar de stijging der Engelsche en Amerikaansche prijzen op circa 50 pCt. t.o.v. 1939 mag worden geraamd en binnen afzienbaren tijd waarschijnlijk nog zal toenemen, zou de prijzenhousse in Nederland 110 pCt. bedragen, zoo rekening gehouden wordt met de stijging toegelaten door de devaluatie van 30 pCt. Gelet op de sociale moeilijkheden welke met een dergelijke stijging gepaard gaan, zijn deze auteurs van oordeel dat een herziening van de pariteit van den gulden wenschelijk is, en zulks te meer daar de doorgevoerde geldzuivering het verhinderen van prijsbewegingen van dergelijken omvang tot doel had.

Wat er ook van zij, de jongste gebeurtenissen schijnen er op te wijzen dat de huidige koers hoe langer hoe meer de tendens vertoont om een duurzame « evenwichtskoers » te worden. Het algemeene principe, waarop de prijs- en loonpolitiek bij de bevrijding gebaseerd werd, voorzag inderdaad een heraanpassing van de Nederlandsche huishouding aan de wereldeconomie en meer bepaald aan de Britsche economie, door de onvermijdelijke prijs- en loonstijging op zoodanige wijze te doen verlopen, dat de Nederlandsche kostprijzen niet hoger kwamen te liggen dan de buitenlandse. Met een loonindexcijfer

van 165, schijnt dit niveau reeds eenigermate te zijn overschreden, zoo niet alleen rekening gehouden wordt met het Engelsche prijsniveau, gecorrigeerd voor den gewijzigden valutakoers, maar ook met de lagere arbeidsproductiviteit en met de relatief ongunstige economische positie van Nederland. Het is nochtans duidelijk dat de beslissing van de Nederlandsche Regeering te Londen zelf oorzaak is van het aanpassingsproces in de richting van hogere prijzen en loonen, dan deze waarmede zonder die beslissing volstaan had kunnen worden. Desondanks heeft de huidige Regeering besloten den te Londen vastgestelden wisselkoers te handhaven. Professor Lieftinck, Minister van Financiën, verklaarde in een « Nota betreffende eenige aspecten van het gevoerde financiële beleid », aan de tweede Kamer voorgelegd, dat na een onderzoek van de verschillende aspecten van den huidige wisselkoers, hij het niet wenschelijk geoordeeld had dezen te wijzigen, alhoewel naar zijn aanvankelijk gevoelen de koers van den gulden met betrekking tot zekere onderdeelen van het Nederlandsch economisch leven in verhouding tot het buitenland, eerder te laag dan te hoog is. Daar echter van een harmonisch uitgebalanceerd prijsniveau in Nederland nog niet kan worden gesproken en de vastheid van den koers op zichzelf een wezenlijk element is van groote beteekenis voor de valutapolitiek, heeft de Minister niet gearzeld den te Londen aangenomen wisselkoers te handhaven. In Maart jl. heeft de Regeering bovendien besloten de pariteit tusschen den Nederlandschen en den Nederlandsch-Indischen gulden te herstellen.

In zijn verslag over het boekjaar 1944-1945 verklaarde de heer Trip, President van de Nederlandsche Bank, het volledig eens te zijn met de Regeering, zoowel ten aanzien van het handhaven van den huidige wisselkoers als van de devaluatie van den Nederlandsch-Indischen gulden.

Zoo de drastische politiek van geldzuivering er in geslaagd is, de inflatie ontstaan ten gevolge van het wanbeleid der Duitschers aan banden te leggen en de prijzen en loonen op een peil te houden dat aangepast is bij den nieuwen wisselkoers, valt het nochtans niet te ontkennen, dat het uiteindelijk en blijvend resultaat van deze politiek afhankelijk zal zijn van de budgetaire saneering, welke laatste op haar beurt bepaald wordt door sommige factoren als daar zijn oorlogsschade, staatsschuld en belastingheffingen.

Oorlogsschade

Na den veldtocht van 1940 werd een plan voor oorlogsschadevergoeding uitgewerkt, dat evenwel, wegens gebrek aan materialen voor de getroffen, niet uitgevoerd werd.

Na den oorlog kreeg het probleem een geheel ander uitzicht ten gevolge van den omvang der aangerichte schade en de moeilijkheid een onderscheid te maken tusschen directe en indirecte schade.

Ten einde de Staatsfinanciën niet algeheel te ontredde werden verschillende voorstellen gedaan, waarbij het principieele recht op herstel werd prijsgegeven en vervangen door een vorm van steunverlening die de bijzonder zwaar getroffen zou ten goede komen en de economische herneming zou bevorderen.

Het was dan ook niet zonder een zekere verrassing dat kennis genomen werd van de regeling uitgevaardigd op 9 November 1945, krachtens welke zou vergoed worden: iedere schade, rechtstreeksch gevolg van oorlogsgeweld, toegebracht aan onroerende goederen, aan roerende goederen, welke tot een bedrijf behooren of het uitoefenen van een beroep dienen, evenals aan huisraad.

De beginselen van deze regeling zijn dus zeer ruim en stemmen in hun groote trekken overeen met deze van de oorlogswetgeving. Evenwel zijn de kosten van deze regeling beperkt, daar voorzien is dat de schadevergoeding zal berekend worden op basis van de op 10 Mei geldende prijzen. Desniettemin is men in de officieele kringen van oordeel dat het herstel van de oorlogsschade aan het Rijk het enorme bedrag van zoowat 3 milliard gulden zal kosten (hetzij circa 50 milliard frank).

De Nederlandsche Schatkist is voornemens zich deze 3 milliard door middel van leeningen aan te schaffen.

Een prioriteitsstelsel bij den wederopbouw zal de uitbetaling der schadevergoedingen over verscheidene jaren verdeelen.

De schuldvordering van de getroffen wordt ingeschreven op het Grootboek voor den wederopbouw en brengt een rente van 3 pCt. 's jaars op.

De financiering zal dus extra-budgetair zijn. Doch er dient ook rekening gehouden met de schade aan het openbaar domein en met andere uitgaven voor den wederopbouw. Hiervoor werd op de buitengewone begroting voor het tweede halfjaar van 1945 een crediet van 380 miljoen gulden uitgetrokken.

Een zekere misnoegdheid kwam deze laatste maanden tot uiting in verband met de basis aangenomen voor de schadeloosstelling.

De Minister van Financiën meende dan ook een speciale verklaring te moeten afleggen, waarin hij er op wees dat het « Besluit Oorlogsschade 1945 » slechts als een voorloopige regeling te beschouwen is en de definitieve beschikkingen zullen vastgelegd worden in een wet die tijdens het loopende jaar zal verschijnen.

In een antwoord aan diegenen die een schadeloosstelling op herstelbasis voorstonden, d.w.z. betaling van de vervangingskosten van het beschadigde goed in plaats van zijn waarde op 10 Mei 1940, verklaarde de Minister dat de Regeering geenszins voornemens is dezen weg in te slaan, daar de Staatsfinanciën de kosten van zulk een herstel niet kunnen dragen.

Openbare schuld

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de Staatsschuld per einde 1939, per einde 1944 en per 30 Augustus 1945 :

(*millioenen guldens*)

	31 December 1939	31 December 1944	30 Augustus 1945
Geconsolideerde schuld .	3.140	5.879	5.800
Vlottende schuld	1.078	6.739	9.500
Gezamenlijke schuld . .	4.218	12.618	15.300

De stijging van de geconsolideerde schuld trekt vooral de aandacht. In tegenstelling met hetgeen in België, Groot-Brittannië en de Vereenigde Staten gebeurde, kon Nederland enkele langlopende leeningen voor een vrij aanzienlijk bedrag onderbrengen. Het waren meestal « leeningen met den stok achter de deur » waarvan de uitgifte mogelijk was, daar de Nederlandsche fiscus over een steeds bijgehouden vermogenskadaster beschikt, dank zij de reeds sinds lang bestaande vermogensbelasting.

Einde 1939 was de geconsolideerde schuld ten beloope van 87,7 pCt. samengesteld uit 3 pCt. leeningen, terwijl de 3,5 pCt. emissies slechts 1,2 pCt. vertegenwoordigden; op 30 Juni 1945 waren deze verhoudingen resp. 36,9 en 40,1 pCt., waarbij de stijging van laatstgenoemd percentage te wijten is aan de oorlogsemissies. Deze laatste hebben ook de relatieve betekenis van de 4 pCt. schuld doen stijgen.

De vlottende schuld heeft in Nederland, zooals trouwens in de meeste andere landen, de sterkste stijging ondergaan. Zij is bijna uitsluitend samengesteld uit Schatkistpromessen, die nagenoeg overeenstemmen met de hier te lande uitgegeven Schatkistcertificaten.

In feite is het bedrag van de Staatsschuld hooger dan dit aangegeven in bovenstaande tabel daar hierin verscheidene posten niet begrepen zijn, als daar zijn : de nog uit te keeren oorlogsschadevergoeding, de in het buitenland verkregen credieten, de tijdens de bezetting te Londen aangegane buitenlandsche schuld en de Reichsmarkvordering van de Nederlandsche Bank.

Wordt met deze verscheidene factoren rekening gehouden, dan kan de totale schuld geschat worden op 23 milliard gulden.

De verplichtingen van den Staat uit hoofde van de oorlogsschade worden inderdaad op 3 milliard gulden geraamd, zijnde het totaal bedrag der inschrijvingen op het Grootboek der Openbare Schuld onder den post : « Wederopbouw », dat zal uitbetaald worden aan de getroffen en na raming van de geleden schade. Het bedrag der schadevergoeding aldus aan de recht-hebbenden toegezegd, brengt een rente op van 3 pCt.

De buitenlandsche credieten die Nederland verkreeg, beliepen 1.049 millioen gulden per 1 November 1945. De meest belangrijke werden verstrekt door de

Vereenigde Staten, Groot-Brittannië, Canada, doch ook andere landen, met name Zweden, België, Zwitserland, Frankrijk en Denemarken verleenden aan Nederland credieten, meestal in verband met handelsverdragen die met dit land werden afgesloten. Een deel dezer credieten werd op korten termijn toegestaan.

Verder heeft de Nederlandsche Regeering te Londen een deel harer uitgaven moeten dekken door middel van buitenlandsche leeningen. Einde Juni 1945 bedroeg deze schuld 722 millioen gulden.

De Reichsmarkvordering van de Nederlandsche Bank uit hoofde van de Nederlandsch-Duitsche clearing, werd in afgeronde cijfers op 4.500 millioen gulden vastgesteld.

Anderzijds had de geldzuivering een verdere verhooging van de schuld tot gevolg, daar de geblokkeerde gelden konden omgezet worden in een 3 pCt. rentende inschrijving op het Grootboek van de Openbare schuld.

Uit dien hoofde verhoogde de geconsolideerde schuld met circa 1.008 millioen gulden.

De houders van geblokkeerde rekeningen waren eveneens gerechtigd op 2,50 pCt. Spaarcertificaten in te schrijven, elk voor een bedrag van 300 gulden. Ondanks het voordeel verbonden aan den belangrijk korteren looptijd, bracht deze tweede leening slechts 117 millioen gulden op.

Deze resultaten worden niet bevredigend geacht. Niet alleen bleven inschrijvingen met nieuwe geldmiddelen achterwege en zulks niettegenstaande de uitbreiding van de biljettencirculatie ten gevolge van een massale deblokkeering bij het aankondigen van de nieuwe leening, doch ook de inschrijvingen door middel van geblokkeerde tegoeden bleven beneden de verwachtingen.

Ten einde de lasten van de Staatsschuld zooveel mogelijk te beperken, wordt door de Nederlandsche Regeering, naar het voorbeeld van Engeland, gestreefd naar een daling van den rentestand. Op de onlangs uitgegeven langlopende leening wordt jaarlijks een rente van 3 pCt. vergoed, hetzij 0,5 pCt. minder dan de rentevoet die tijdens den heelen duur van den oorlog werd toegepast. Verder gaf de Minister van Financiën als zijn voornemen te kennen, alle Staatsfondsen met een hooger nominaal rentevoet dan 3 pCt., tot laatstgenoemd percentage te verlagen. Een eerste stap in deze richting was de onlangs doorgevoerde vermindering van den rentevoet tot 1 3/4 pCt. der kortlopende Schatkistpromessen.

Berekend naar een rentevoet van 3 pCt. zal de jaarlijksche schuldenlast, excl. aflossingen, minimum 600 millioen gulden bedragen, dan wanneer hij vóór den oorlog, met inbegrip van de aflossingen, slechts 130 millioen gulden beliep.

Deze buitengewoon hooge last van de Staatsschuld bemoeilijkt ten zeerste de oplossing van het budgettaire vraagstuk.

Het belastingwezen

De belastingen, taxen en rechten voorzien in de Stelselwet die ten jare 1822 door de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk der Nederlanden werd uitgevaardigd, bleven tientallen jaren zoowel in Nederland als in België van kracht.

Eerst aan het einde van de vorige eeuw werd het belastingwezen in Nederland gemoderniseerd. In België werd de belastinghervorming pas na den eersten wereldoorlog doorgevoerd.

Door de aanpassing van het fiscaal stelsel ontstond er in beide landen een fundamenteel onderscheid op het stuk van de directe belastingen. In Nederland werd één enkele belasting op het inkomen (inkomstenbelasting) ingevoerd, alsmede een belasting op het kapitaal (vermogensbelasting) en een indicienbelasting, berekend op grond van zekere uiterlijke teekenen van welvaart. In België daarentegen werden alleen de belastingen op het inkomen aan de moderne toestanden aangepast, waarbij een stelsel van cedelbelastingen, alsmede een indicienbelasting — de latere aanvullende personeele belasting — werden ingevoerd.

Zoo de opbrengst van Staats-, provincie- en gemeentebelastingen samen in aanmerking genomen worden, bedroeg de belastingdruk per inwoner in 1939 ongeveer *fr* 1.350 in België en *fr* 1.800 in Nederland.

Daar evenwel het volksinkomen in Nederland (82,5 milliard frank) het onze overtrof in dezelfde verhouding als den belastingdruk, mag aangenomen worden dat de fiscaliteit in Nederland nagenoeg overeenstemde met deze in België.

Terwijl in België de eenige fundamenteele wijziging aan het belastingstelsel, aangebracht tijdens de Duitse bezetting, een soort dubbele aanslag der vennootschappen was, werd het belastingwezen in Nederland algeheel aan het Duitse aangepast.

Om deze aanpassing te rechtvaardigen werd de afschaffing van de douanegrenzen tusschen het Reich en Nederland ingeroepen. Naar het heette moest belastingontduiking en verplaatsing van de economische bedrijvigheid ten gevolge van een ongelijk belastingstelsel vermeden worden.

Door deze aanpassing verdween de proportioneele belasting op de vennootschapswinsten (dividendbelasting) en werden volgende nieuwe belastingen ingevoerd :

1° een progressieve belasting op de vennootschapswinsten (vennootschapsbelasting);

2° een belasting op het kapitaal der vennootschappen (vermogensbelasting der lichamen);

3° een proportioneele belasting met als basis het kapitaal en de winsten der vennootschappen (ondernemingsbelasting).

De inkomstenbelasting bleef principieel ongewijzigd. Nochtans werden haar percentages aangepast ten einde ze op het in Duitschland bestaande peil te brengen. Ten slotte werd een vereveningsheffing inge-

voerd om een perequatie tot stand te brengen der sociale lasten, die, naar men ten onrechte meende, hooger waren in Duitschland.

Deze oorlogsfiscaliteit is thans nog van toepassing. Zij weegt bijzonder zwaar op de vennootschappen. Nederlandsche vennootschappen van zekere betekenis die een normale winst verwezenlijken, dragen soms meer dan 70 pCt. van hun winst af in vorm van belastingen; percentages van 60 pCt. — bij ons een maximum — mogen als normaal worden aangezien.

Ook de belastingen op de inkomsten der natuurlijke personen werden tijdens den oorlog aanmerkelijk verhoogd.

Een vergelijking van de gezamenlijke belastingen (Staat en gemeenten) op loonen en bezoldigingen aan het einde van den oorlog, met de overeenkomstige belastingen in België, doet uitschijnen dat de lage inkomens minder belast worden in Nederland, dat de belasting der middelbare inkomens overeenstemt in beide landen en dat de hooge inkomens minder zwaar getroffen worden in België.

Zooals bekend, werden in België aan het einde van 1944 de aan de bron af te houden belastingen met resp. 30 pCt., 20 pCt. en 10 pCt. verlaagd naar gelang het ging om belastbare inkomens van minder dan *fr* 40.000, van *fr* 40.000 tot *fr* 100.000 of van meer dan *fr* 100.000. Daarbij werden ook de vrijgestelde minima verhoogd. In Nederland daarentegen werd geen enkele belastingverlaging toegestaan, zoodat de oorlogspercentages nog altijd van toepassing zijn.

Hoe zal het fiscaal stelsel er in 1946 uitzien ?

In zijn toelichting tot de begroting voor 1945 kondigde de Minister van Financiën aan dat de belastingen op de vennootschapswinsten zouden verlaagd worden. Het komt er op aan, aldus de Minister, de economische herneming niet te belemmeren door een buitensporige fiscaliteit die den ondernemingsgeest ontmoedigt. Om deze reden zou de belasting op het kapitaal der vennootschappen (vermogensbelasting der lichamen) worden ingetrokken en de vennootschapsbelasting vervangen door een minder progressieve heffing op de overwinsten (winstbelasting); daarentegen zou de proportioneele belasting met als basis het kapitaal en de winsten (ondernemingsbelasting) voorloopig worden gehandhaafd.

Van een algemeene belastingvermindering is er evenwel geen spraak. In bepaalde sectoren zouden zelfs hogere percentages worden toegepast. Zulks zou met name het geval zijn voor de omzetbelasting en de successierechten.

Blijven nog de speciale belastingen waarvan de opbrengst moet dienen voor de financieele saneering. Het betreft hier een kapitaalsheffing alsmede een belasting op den vermogensaanwas.

Het wetsontwerp betreffende de vermogensaanwasbelasting werd onlangs bij de Kamer ingediend. De ongewettigde aanwas zou onderworpen zijn aan een belasting van 90 pCt. Op allen anderen aanwas zou een heffing van 50 pCt. worden toegepast.

Begrooting

In December 1945 werd door den Minister van Financiën aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een nota voorgelegd, bevattende: een overzicht van 's lands financiën gedurende de oorlogsjaren, een balans van den op 30 Juni bestaanden toestand en een begrooiingsontwerp voor het tweede halfjaar van 1945.

Volgens deze nota bereikten de begrooiingstekorten voor de belastingjaren 1940-1944 in totaal nagenoeg 11.000 miljoen gulden. Zooals blijkt uit onderstaande tabel werd de toestand in den loop van deze periode steeds ongunstiger.

De credieten aan het Deutsche leger en aan de civiele administratie, samen met de bezettingskosten en diverse andere heffingen, hebben de Nederlandse Schatkist, van 1940 tot 1945, 9.573 miljoen gulden gekost.

Om zich een juist beeld over den toestand te

kunnen vormen, dient men daarbij rekening te houden met de vordering op Duitsland van circa 4.500 miljoen gulden en met het deficit der rekeningen van de Nederlandsche Regeering te Londen, dat nagenoeg £ 100 miljoen belooft, hetzij f 1.069 miljoen.

Naar voorloopige ramingen betreffende het laatste halfjaar van 1945, bedragen de gewone ontvangsten en uitgaven resp. 549,4 en 1.141,8 miljoen gulden, hetzij een deficit van 592,4 miljoen. De buitengewone uitgaven worden geraamd op 1.309 miljoen gulden, zoodat het totaal deficit 1.812 miljoen gulden zou zijn.

In April 1946 diende de Minister van Financiën de begrooiing voor 1946 bij de Tweede Kamer in. Zooals voor 1945 omvat de begrooiing een gewone, een buitengewone en een investeringsbegrooiing, ook kapitaaldienst genaamd. Deze indeeling komt overeen met wat in België genoemd wordt: gewone uitgaven, uitgaven voortvloeiend uit den oorlog en buitengewone uitgaven.

Begrooiingen van Nederland 1939-1944 (duizenden guldens)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	Totaal 1940-1944
<i>Gewone begrooiing.</i>							
Uitgaven	746.654	867.410	1.062.214	1.317.577	1.536.756	1.839.724	6.623.681
Ontvangsten	763.149	831.743	1.383.658	1.735.486	1.431.132	1.462.966	6.844.985
Deficit	+ 16.495	35.667	+ 321.443	+ 417.909	105.623	376.757	+ 221.305
<i>Investeringsbegrooiing.</i>							
Uitgaven	555.112	852.920	2.401.638	2.321.285	1.867.956	1.871.989	9.315.788
Ontvangsten	88.415	173.335	365.030	95.879	55.410	62.054	751.708
Deficit	466.697	679.584	2.036.608	2.225.406	1.812.546	1.809.935	8.564.079
<i>Totale begrooiing.</i>							
Uitgaven	1.301.766	1.720.331	3.463.853	3.638.862	3.404.712	3.711.713	15.939.471
Ontvangsten	851.564	1.005.079	1.748.688	1.831.366	1.486.542	1.525.020	7.596.685
Deficit	450.202	715.252	1.715.164	1.807.496	1.918.169	2.186.693	8.342.774

Samengevat ziet de begrooiing voor 1946 er uit als volgt:

Raming der ontvangsten en der uitgaven voor 1946 (millioenen guldens)

<i>Uitgaven</i>	
<i>Gewone</i>	2.231
waarvan last van de staatsschuld	716
<i>Buitengewone</i>	2.386
(voortvloeiend uit den oorlog)	
waarvan	
pacificatie van Indië en liquidatie oorlogvoering	712
steun, bij wederopbouw waaronder uitgaven voor oorlogsschade, herstel van allerhande schade, enz.	938
prijssubsiën	413
<i>Investerings</i> (kapitaalsuitgaven)	752
waarvan voorschotten aan de Herstelbank	212
Totaal	59.369
<i>Ontvangsten</i>	
Gewone	2.394
Buitengewone	665
Investeringsbegrooiing (kapitaals-ontvangsten)	33
Totaal	3.142

De ontvangsten van de gewone begrooiing die met een hatig saldo sluit, worden haast uitsluitend door belastingen geleverd. Hieronder een vergelijking van de voorziene belastingontvangsten met de opbrengsten van 1942 en 1939:

Opbrengst van bepaalde belastingen (millioenen guldens)

	1946 voornitichten	1942 ontvangsten	1939 ontvangsten
Inkomstenbelasting	890	377	93
Loonbelasting	250	161	
Vermogensbelasting	100	46	32
Omzetbelasting	300	197	88

Het gezamenlijke begrooiingsdeficit voor 1946 — 2,2 milliard gulden — is kleiner dan het tekort voor 1945 dat op 3,5 milliard gulden geraamd wordt. Evenwel moet worden opgemerkt dat de uitgaven t.o.v. 1945 niet werden ingekrompen en de vermindering van het totaal deficit enkel toe te schrijven is aan de opvoering der belastingontvangsten, die geraamd werden op het dubbel van 1945.

Ten aanzien van de voorziene ontvangsten dient aangestipt dat het bedrag van 2,4 milliard voor de gewone ontvangsten een aanzienlijke meerwaarde voor bepaalde belastingen omvat. Deze meerwaarde zal het gevolg zijn van de repatriëring van de inkomsten uit buitenlandsche beleggingen (inkomstenbelastingen) en de belasting van zekere vermogensbestanddeelen die niet voor de jaarlijksche belasting werden aangegeven, doch waarvan het bestaan, ingevolge de geldsaneeringsoperaties, den fiscus ter oore kwam.

Rekening gehouden met deze bijzondere omstandigheden — en zelfs aangenomen dat de gezamenlijke belastingdruk niet zal verlicht worden — is het de vraag of het niet wat al te optimistisch is, een rendement van 2,4 milliard gulden te verwachten van een belastingstelsel dat vóór den oorlog slechts 0,6 milliard opbracht. Want zoo eenerzijds de belastingpercentages t.o.v. 1939 sterk gestegen zijn, hebben de loonen en prijzen niet een peil bereikt waarbij een stijging van het nationaal inkomen kan worden verondersteld die van dien aard is, dat ze de belastingopbrengst tot het aangegeven cijfer zou opvoeren; de arbeidsproductiviteit ligt trouwens nog beneden het vooroorlogsch niveau.

Zelfs indien de vooruitzichten inzake ontvangsten zouden bewaarheid worden, blijft het voorziene tekort aanzienlijk. De budgetaire positie van Nederland, vergeleken met die van andere landen, blijkt duidelijk uit onderstaande cijfers.

Vergelijkende begrotingscijfers

	1945	1946	1946 deficit	1946 Vermin- dering t.o.v. het deficit van het voorgaan- de jaar	1946 Gezamen- lijke uitgaven in pCt. van het voor- oorlogsch nationaal inkomen
<i>Nederland.</i>					
Uitgaven	5 (1)	5,3			
Ontvangsten	1,3 (1)	3,1			
Deficit	3,7 (1)	2,2	41 pCt.	40 pCt.	106 pCt.
<i>België.</i>					
Uitgaven	48,9	37,9			
Ontvangsten	22	28,2			
Deficit	26,9	9,7	25 pCt.	64 pCt.	56 pCt.
<i>Engeland.</i>					
	1945-1946	1946-1947			
Uitgaven	5,4	3,8			
Ontvangsten	3,2	3,1			
Deficit	2,2	0,7	18,4 pCt.	68 pCt.	76 pCt.
<i>Frankrijk (2).</i>					
Uitgaven	532	470			
Ontvangsten	207	330	30 pCt.	57 pCt.	142 pCt.
Deficit	325	140			

(1) Op basis der cijfers voor het tweede halfjaar.

(2) Cijfers aangehaald door den heer Philip. Voor 1946 werd rekening gehouden met de verwachte uitwerking der aangekondigde budgetaire saneeringsmaatregelen.

Samenvattend kunnen we besluiten dat het budget een duidelijk beeld geeft van den toestand der Staatsfinanciën, die gekenmerkt wordt door de volgende verschijnselen: eenerzijds al te hooge gewone uit-

gaven met als gevolg een zwaren belastingdruk, anderzijds aanzienlijke uitgaven voortvloeiende uit de liquidatie van de oorlogsgevolgen en de nog steeds buitengewone omstandigheden waarin Nederland verkeert.

De vorm zelf der begroting is nieuw: voor de eerste maal werd een Nationaal Budget opgemaakt. Het voorbeeld van Groot-Brittannië, waar iedere onderverdeling van de begroting betrekking heeft op een bepaalden sector van de overheidshuishouding, werd nagevolgd. Aan de hand van een dergelijke voorstelling krijgt men een beteren kijk op het geheel van 's lands economisch en sociaal leven.

De volkshuishouding wordt in vier groepen huishoudingen gesplitst: gezinshuishoudingen, bedrijfshuishoudingen, overheidshuishoudingen en het buitenland. Het nationaal budget geeft daarenboven een overzicht van de kapitaalmarkt.

Het nationaal inkomen wordt voor 1946 geraamd op 8,4 milliard gulden, waarvan 2,4 milliard, zegge 27 pCt., naar de belastingen zullen gaan. Ten behoeve van 's lands herstel, zoowel in den openbaren als in den privaten sector, zal de kapitaalmarkt een bedrag van 3 milliard opeischen. Verwacht wordt dat de buitenlandsche credietverlening en de aanwending der Nederlandsche tegoeden in het buitenland 1,8 milliard zullen kunnen opleveren, terwijl het resteerend bedrag van 1,2 milliard zal moeten worden opgebracht door spaarmiddelen ten beloope van circa 15 pCt. van het nationaal inkomen, wil men een additioneele geldschepping door de Overheid voorkomen. In normale tijden werd vrijwillig 10 pCt. van het nationaal inkomen bespaard, zoodat de Regeering alle pogingen die daartoe dienstbaar zijn, zal moeten aanwenden om dezen verhoogden spaargraad te bereiken.

Welbewust stelt de Regeering dan ook het alternatief: ofwel zoo groot mogelijke productie, zoo gering mogelijk verbruik en zoo hoog mogelijk opgevoerde besparingen — of anders inflatie.

Het monetair evenwicht zal slechts gehandhaafd kunnen worden, aldus de nota van den Minister, door een combinatie van de zes volgende middelen:

1. Opvoering van de arbeidsproductiviteit;
2. Handhaving der consumptie op het bestaande niveau, met een minimaal noodzakelijke distributie van de goederen van eerste noodwendigheid;
3. Zoo groot mogelijke besparingen als uitvloeisel van de opvoering der arbeidsproductiviteit en de beperking der consumptie;
4. Concentratie van den invoer op die goederen die de arbeidsproductiviteit kunnen verhoogen;
5. Opvoering van den uitvoer van goederen en diensten;
6. Intering van vermogen in het buitenland om het tekort op de betalingsbalans aan te vullen, dat niet door buitenlandsche leeningen kan worden gedekt.

Geldzuivering

Evenals in alle landen waar de geldcirculatie aanzienlijk toenam, zonder een evenredige stijging van den beschikbaren goederenvoorraad of van het prijspeil, ontstond er tijdens de bezetting in Nederland een belangrijk volume « zwevende » koopkracht, hetgeen een ernstig gevaar voor inflatie beteekende.

De monetaire politiek van de Nederlandsche Regering was er uiteraard op gericht deze onmatige binnenlandsche koopkracht te verminderen en aan banden te leggen. Een eerste maatregel, getroffen op 7 Juni 1945, voorzag dat de in omloop zijnde biljetten van 100 gulden hun hoedanigheid van wettig betaalmiddel verloren. De *bona fide* houders van deze biljetten konden specialê rekeningen op hun naam laten openen, doch deze bleven tijdelijk geblokkeerd, behalve voor betaling van belastingen. Gevolg van dezen maatregel was een sterke inkrimping van de geldcirculatie, welke sindsdien het peil van begin Juli niet meer bereikt heeft.

De « Beschikking Geldzuivering » verscheen onder dagteekening van 12 September 1945. De maatregelen waren radicaal : inlevering van de oude bankbiljetten en crediteering op geblokkeerde rekening; blokkeering van alle bankrekeningen; beschikbaarstelling van slechts 10 gulden nieuw geld per hoofd tijdens de inleveringsperiode.

Ingevolge deze maatregelen was de geldcirculatie teruggebracht tot circa 90 miljoen gulden, bedrag dat regelmatig moest toenemen door de achtereenvolgende deblokkeeringen voorzien in de besluitwet van 26 September 1945 (« Beschikking Deblokkeering »). Voor de girale rekeningen werd volgende regeling aangenomen : deblokkeering van 1.000 gulden, vermeerderd met 25 pCt. van het tegoed volgens den stand der rekening per 12 September 1945, met een maximum van 10.000 gulden. Over dit vrij bedrag moest evenwel uitsluitend door overschrijving beschikt worden.

Een bedrag van 100 gulden per geldkaart werd in biljetten vrijgegeven.

Einde December 1945 heeft de Minister van Financiën in een radiorede zijn voldoening uitgesproken over de resultaten van de geldsaneering. Zooals blijkt uit onderstaande gegevens had de gezamenlijke cir-

culatie op dit tijdstip nog niet het peil bereikt van einde 1939 :

Verloop van de geldcirculatie (milliarden guldens)

Biljettencirculatie.

December 1939	1,1
December 1944	5,2
Mei 1945	5,5
Juli 1945	5,5
December 1945	± 1,3

Gezamenlijke geldcirculatie

December 1939	5
Augustus 1945	12
December 1945	4,5 (maximum)

De gezamenlijke geldcirculatie per einde December 1945 was samengesteld als volgt :

Circulatie van de Nederlandsche Bank	1,1
Circulatie van de Schatkist	0,2
Circulatie van giraalgeld	2,5 à 3

In den loop van dezelfde rede werd door den Minister aangekondigd : de vrijgeving van de girale rekeningen, de uitgifte van spaarcertificaten met een rentevoet van 2,5 pCt. en een termijn van ten hoogste vijf jaar; de modaliteiten voor aanwending der geblokkeerde rekeningen — betaling van belastingen, aankoop van bestaande Staatsfondsen zoodra de Beurs heropend wordt, inschrijving in het Grootboek 1946 (rentevoet 3 pCt.) en inschrijving tot een maximum van 300 gulden op eertlang uit te geven spaarcertificaten —; verlaging van den rentevoet op inlagen bij de Spaarkas.

De definitieve vrijgeving der girale rekeningen had de voorziene uitwerking. Een zeer aanzienlijke verschuiving van het giraal naar het chartaal geld vond plaats. Zulks verklaart ten deele de toeneming van de biljettencirculatie, die per einde April 1946, 2,5 milliard gulden bereikte, hetzij het indexcijfer 227 t.o.v. 1939 (= 100). Deze verschuiving had nochtans geen invloed op de gezamenlijke circulatie, welke om en bij de 5 milliard gulden gehandhaafd blijft.

* * *

Uit het onderzoek van deze verschillende problemen blijkt dat de budgetaire toestand het zwakke punt blijft in de Nederlandsche volkshuishouding. Zoo de huidige resultaten van de geldzuivering aan de verwachtingen beantwoorden, zoo de verhouding van prijzen, loonen en geldcirculatie voldoening schenkt, zoo het herstel der economie verder methodisch en onder relatief gunstige voorwaarden verloopt, zal daarentegen de last van de enorme openbare uitgaven voor deze hersteleconomie weldra ondraagbaar blijken, zoodat gehoopt moet worden dat de voorgenomen inkrimping van zekere subsidiën en andere maatregelen het evenwicht in de begrooting zullen vermogen te herstellen.

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officieele bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemeene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij in extenso overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hooger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. *Algemeene economische en sociale wetgeving*
- II. *Geld-, bank- en financiewezen*
- III. *Landbouw*
- IV. *Nijverheid*
- V. *Arbeid*
- VI. *Binnenlandsche handel*
- VII. *Buitenlandsche Handel*
- VIII. *Verkeerswezen*
- IX. *Prijzen en loonen*
- X. *Rantsoeneering en ravitailleering*
- XI. *Wederopbouw en oorlogsschade*

I. — ALGEMEENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Wet van 12 December 1945

houdende instelling van een onderzoek over zekere economische vraagstukken (Staatsblad, 10 Februari 1946, blz. 1126).

Koning Leopold III, door 's vijands toedoen, zich in de onmogelijkheid bevindende om te regeeren,

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. — De volgende vraagstukken zullen worden onderzocht door een commissie van onderzoek :

- a) Het steenkolenvraagstuk ;
- b) Het vraagstuk van de nijverheid van de electriciteit.

Art. 2. — Met het oog op de studie van elk dezer vraagstukken, wordt een commissie van onderzoek opgericht, bestaande uit twintig leden, de helft benoemd door den Senaat en de helft door de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

De commissies kiezen in hun midden een voorzitter en wijzen, bovendien, een secretaris aan, die ook buiten de commissie kan worden gekozen.

Vier leden worden gekozen onder de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties en vertegenwoordigers van de bedrijfsondernemingen of van de openbare diensten.

Vier leden worden gekozen onder de vertegenwoordigers van de werknemersverenigingen behorende tot de hierboven bedoelde bedrijven of diensten.

Vier leden worden gekozen onder de vertegenwoordigers van de verbruikers of gebruikers.

Vier leden van den Senaat en vier leden van de Kamer der Volksvertegenwoordigers worden respectievelijk door elke van beide vergaderingen aangeduid onder de huidige leden er van.

De voorzitter wordt gekozen onder de parlementaire leden van de commissie.

Art. 3. — De machten verleend aan de commissies van onderzoek zijn zoo uitgebreid mogelijk, namelijk deze bepaald door de wet van 3 Mei 1880, artikel 4, op het parlementair onderzoek.

Zoo mogen de commissies van onderzoek alle stukken verzamelen, alle personen hooren wier meening hun nuttig mocht blijken.

Art. 4. — De conclusies van de commissies van onderzoek worden ingediend bij het bureau van de Kamer binnen vier maanden na de opening van het onderzoek. Zij worden met redenen omkleed en gestaafd met bewijsstukken. Zij worden bekend gemaakt in het *Staatsblad* uiterlijk een maand na bedoelde indijening.

Art. 5. — Het mandaat van de commissarissen is onbezoldigd.

Er kan, evenwel, worden overgegaan tot de terugbetaling van de kosten in voorkomend geval gemaakt voor de uitoefening van het ambt van commissaris door de leden van de commissie.

Art. 6. — Elk onderzoek wordt ondersteld in te gaan den vijftienden dag na de bekendmaking van deze wet in het *Staatsblad*.

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het *Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Besluit van den Regent van 7 Januari 1946

betreffende de bedragen van de plakzegels. Uitgifte van een zegel van 5.000 frank (Staatsblad, 7 Februari 1946, blz. 1011).

Besluit van den Regent van 10 Januari 1946

waarbij een einde wordt gesteld aan de tijdelijke geldigheid van het besluit van 31 Januari 1941 tot telling van de voorraden bouwmaterialen (Staatsblad, 2 Februari 1946, blz. 890).

Besluitwet van 24 Januari 1946

betreffende den steun aan behoeftige personen te verleenen (Staatsblad, 2 Februari 1946, blz. 866).

Besluitwet van 26 Januari 1946

betreffende de betaling van toelagen in het kader van de politiek van tusschenkomst in zake 's lands ravitailleering (Staatsblad, 7 Februari 1946, blz. 994). — Erratum (Staatsblad, 21 Februari 1946, blz. 1442). (Zie ook rubriek X.)

Besluitwet van 11 Februari 1946

houdende wijziging van de besluitwet van 27 December 1944, houdende oprichting van een Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (I.W.O.N.L.) (Staatsblad, 13 Februari 1946, blz. 1187).

Dit besluit wijzigt de beschikkingen die verband houden met de samenstelling van den raad van beheer van het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw en verhoogt het aantal leden, voorgedragen door den raad van beheer van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek.

II — GELD-, BANK- EN FINANCIËWEZEN

Besluitwet van 15 Januari 1946

houdende vaststelling van den waarborg en de tusschenkomst van den Staat, toegekend aan de credieten te verleenen door het Nationaal Instituut voor Landbouwcrediet aan de landbouwers wier goederen bijzonder schade geleden hebben ingevolge oorlogshandelingen (Staatsblad, 4-5 Februari 1946, blz. 930).

« Het bedrag van de tusschenkomst van den Staat, als subsidie, bestemd tot het verlichten van den last der interesten van de credieten toegestaan ten beloope van het hierboven vastgesteld bedrag van vijftig miljoen frank, mag jaarlijks niet meer dan twee miljoen frank overtreffen. »

Ministerieel besluit van 5 Februari 1946

tot goedkeuring van het uitvoeringsreglement van artikel 11, § 1, van het koninklijk besluit n° 185 van 9 Juli 1935 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten (Staatsblad, 10 Februari 1946, blz. 1133).

UITVOERINGSREGLEMENT VAN ART. 11, § 1, VAN HET KONINKLIJK BESLUIT N° 185 VAN 9 JULI 1935 OP DE BANKCONTROLE EN HET UITGIFTEREGIME VAN TITELS.

De Bankcommissie,

Gelet op artikel 11, § 1, van het koninklijk besluit n° 185 van 9 Juli 1935, met betrekking op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten, gewijzigd door artikel 8 van het koninklijk besluit n° 67 dd. 30 November 1939, waarbij de Bankcommissie gemachtigd is, bij ter goedkeuring van den Minister van Financiën en van den Minister van Economische Zaken

voorgelegd reglement, op gestelde tijden en voor de verschillende reeksen van banken, structuurcoëfficiënten vast te leggen betreffende hun activa en hun werkmiddelen;

Overwegende dat er reden toe bestaat te voorzien in een geordende ontwikkeling van de structuur der banken voortvloeiende uit den oorlog en tevens uit de wettelijke maatregelen getroffen tot de controle van den weerslag der oorlogsgebeurtenissen op de nationale munt en den omvang der Staatsschuld;

Overwegende dat onder dat oogpunt de evenredige bevreemding der kredietnoodwendigheden der in heropbouw zijnde publieke en privaate economie vereenigbaar moet blijven met het behoud van een volstrekte liquiditeit en een groote soepelheid in de werking van het banksysteem;

Overwegende dat er reden toe bestaat de functie te bepalen die, in dit banksysteem, door het overheidspapier der Openbare Schuld op korten termijn moet vervuld worden;

Overwegende dat het aangewezen is daartoe beroep te doen op de machten besloten in hoogerzeggend artikel 11, § 1, en alzoo de controle uitgeoefend door de Bankcommissie in het raam van het wettig statuut der banken te verstevigen,

Besluit :

SECTIE I. — Algemeene beschikkingen

Artikel 1. — De Bankcommissie verdeelt de ingeschreven banken in drie reeksen, nl. : « regionale of gespecialiseerde banken », « banken met gemiddelde circulatie » en « banken met groote circulatie ». De Bankcommissie beslist over de reeks waarin elke bank gerangschikt is; haar beslissing geldt tot nader bericht. Elke verandering van reeks wordt van kracht den eersten dag der zesde maand volgende op die tijdens dewelke deze verandering wordt genotificeerd, tenzij een langer termijn in de notificatie voorzien is.

Art. 2. — Voor de toepassing van dit reglement, verwijzend naar de artikelen 1 en 4 van het koninklijk besluit dd. 24 November 1937, genomen in toepas-

sing van artikel 12 van het koninklijk besluit n° 185, gelden volgende begrippen :

§ 1. Met « thesaurie » of « thesauriemiddelen » van een bank wordt bedoeld het totaal van haar eigenlijk inkasso in Belgische speciën en munt, haar dadelijk opvraagbaar tegoed in Belgische franken bij de Nationale Bank van België en op haar postrekening, na aftrek van de aan de bank toegestane voorschotten of leeningen in Belgische franken zonder dekking van zakelijke waarborgen, die voorkomen onder de rubrieken « Daggeld » en « Bankiers, Belgische of buitenlandsche — hun voorschotten »;

§ 2. Met « overheidspapier » wordt bedoeld het nominaal bezit van een bank in overheidspapier op korten en gemiddelden termijn uitgegeven door den Staat, uitgedrukt in Belgische franken en vatbaar voor disconto, verkoop aan of afstand door de Nationale Bank van België in overeenstemming met artikel 17-3° van haar statuten en met de beschikkingen getroffen tot toepassing van dit artikel; dit overheidspapier moet vrij en onbelast zijn van elke inpandgeving, verzet of gelijk welk beletsel;

§ 3. Met « dadelijk en op korten termijn opvraagbaar passief » wordt bedoeld het totaal der verbintenissen in Belgische franken die blijken uit de rubrieken « Bankiers, Belgische of buitenlandsche — hun tegoed », « Deposito's en crediteuren », « Bankboekjes », « Financiële vennootschappen », « Andere te betalen waarden op korten termijn » en ook, tot bij haar verdwijning, uit de tijdelijke rubriek « Speciaal opvraagbaar : tijdelijke onbeschikbare rekeningen »;

§ 4. Met « eigen middelen » wordt bedoeld het totaal der middelen weergegeven in de rubrieken « Kapitaal », « Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie », « Wettelijke reserve », « Beschikbare reserve » en « Overgebrachte winst ».

SECTIE II. — *Thesaurie*

Art. 3. — De thesaurie van elke bank in verhouding tot haar dadelijk of op kort termijn opvraagbaar passief, mag niet gedurende meer dan tien opeenvolgende dagen onder het, voor de reeks waartoe zij behoort, in de tabel van artikel 6 opgenomen minimum-coëfficiënt dalen. Wanneer dat coëfficiënt niet meer bereikt wordt, neemt de bank de gepaste maatregelen om haar thesaurie binnen den gestelden tijd te herstellen; de reviseur dient onmiddellijk verwittigd wanneer dit coëfficiënt nul of negatief zou zijn.

SECTIE III. — *Dekking in overheidspapier*

Art. 4. — In verhouding tot het dadelijk of op korten termijn opvraagbaar passief, moet de som van thesauriemiddelen en overheidspapier van een bank steeds hoger zijn dan, of gelijk blijven aan het globaal minimum coëfficiënt opgenomen voor de reeks waartoe zij behoort, in de tabel van artikel 6, zonder dat nochtans het volume van het overheidspapier in

verhouding tot hetzelfde passief op zich zelf alleen zou kunnen leiden tot een partieel coëfficiënt dat lager zou zijn dan de vier vijfden van het hooger vermeld globaal coëfficiënt.

SECTIE IV. — *Solvabiliteit*

Art. 5. — De eigen werkmiddelen van een bank moeten in verhouding tot het geheel van het opvraagbaar passief, zooals dit uitgedrukt is in de jaarlijksche balans beoogd in bovengemeld artikel 1 van het koninklijk besluit dd. 24 November 1937, van twee tot twee jaar hoger zijn dan, of gelijk blijven aan het coëfficiënt dat voor de reeks waartoe zij behoort in de tabel van artikel 6 voorzien is.

Zoo uit het onderzoek der maandstaten beoogd door artikel 3 van het vermelde koninklijk besluit dd. 24 November 1937 blijkt dat het minimum-coëfficiënt niet meer bereikt is of dat voor het behoud er van gevaar bestaat, noodigt de reviseur de leiders der bank uit tot het nemen van alle gepaste maatregelen om, ofwel het volume der verbintenissen te verminderen, ofwel om het volume der eigen werkmiddelen der instelling te vermeerderen.

SECTIE V. — *Tabel der coëfficiënten*

Art. 6. — De coëfficiënten beoogd door artikelen 3 tot 5 zijn in de hiernavolgende tabel in procent uitgedrukt :

	Thesaurie	Dekking	Solvabiliteit
	—	—	—
Regionale of gespecialiseerde banken ..	6	50	10
Banken met gemiddelde circulatie ..	5	60	7
Banken met groote circulatie	4	65	5

SECTIE VI. — *Afwijkingen*

Art. 7. — De Bankcommissie mag, wanneer zulks door abnormale omstandigheden wordt gebillijkt, afwijkingen van de bepalingen van dit reglement toelaten.

Deze afwijkingen mogen, ofwel al de banken beoogen, ofwel al deze verbonden aan een der reeksen vermeld onder artikel 1, ofwel enkel maar van toepassing zijn op één of meerdere bepaalde bankinstellingen. Zij zullen toegelaten worden voor een vastgestelden termijn of tot nader bericht.

Elke algemeene of bijzondere afwijking zal het voorwerp uitmaken van een met reden omkleede beslissing der Commissie.

SECTIE VII. — *Overgangsbepalingen en in voege treding*

Art. 8. — Dit reglement wordt van kracht daags na de bekendmaking van het ministerieel besluit tot goedkeuring in het *Belgisch Staatsblad*.

Nochtans zullen de artikelen 3 en 4 maar van kracht zijn op 31 Maart 1946.

Anderzijds zullen de solvabiliteitscoëfficiënten, opgegeven onder artikelen 5, alinea 1, en 6, voorloepig respectievelijk herleid worden tot 8, 5 1/2 en 4; aldus herleid zullen zij voor elke bank van toepassing zijn vanaf 1 Januari 1947. De solvabiliteitscoëfficiënten zullen in hun volle bedrag van toepassing zijn op 1 Januari 1949.

Art. 9. — De banken die niet in staat zullen zijn vóór 31 Maart 1946 hun thesaurie of vereischte dekking aan te passen, zullen bijtijds aan de Bankcommissie een tijdelijke afwijking aanvragen; deze aanvraag zal met reden omkleed zijn en den gevraagden duur der afwijking vermelden.

Tweede ministerieel besluit van 5 Februari 1946

tot uitvoering van de wet van 14 October 1945 betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire activa (Staatsblad, 10 Februari 1946, blz. 1185).

Gelet op de wet van 14 October 1945 betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire activa;

Gelet in het bijzonder op artikelen 10, 11 en 12 van voormelde wet en op artikelen 9, 2° lid, en 10 van het op 5 December 1945 ter uitvoering ervan genomen ministerieel besluit;

Herzien artikel 23 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, alsmede de besluitwet van 19 September 1945 en het ministerieel besluit van 19 December 1945, welke, de eene en het andere, den verschijn-dag van sommige reeds te voren verlengde Schatkistcertificaten uitstellen,

Besluit :

Artikel 1. — De schatkistcertificaten, reeds te voren verlengd krachtens de bepalingen van de besluitwetten van 6 October 1944 en 19 September 1945 en van het ministerieel besluit van 19 December 1945, hierboven aangehaald, worden betaalbaar gesteld op hun onderscheidenlijke uitgestelde vervaldagen.

Art. 2. — De bij koninklijk besluit n° 185 van 9 Juli 1935 bedoelde banken, het Gemeentekrediet van België en de Bank van Belgisch-Kongo keeren aan de houders van tijdelijk onbeschikbare rekeningen, welke voortkomen van de bij artikel 10, 1° lid, der wet van 14 October 1945 voorziene overdrachten, een rente uit *prorata temporis* berekend met ingang van 1 Januari 1946 tegen de rentevoeten en onder de voorwaarden die bij henzelf van kracht zijn voor hun vrije dadelijk vorderbare depositorekeningen.

Doch, die financieele inrichtingen verleen en aan de rekeninghouders het voordeel van de voorwaarden die bij haar gebruikelijk zijn voor de vrije termijndepositorekeningen wanneer zij zulks aanvragen; die voorwaarden treden in werking den dag waarop de depositohoudende inrichtingen kennisgeving van de aanvraag ontvangen, behoudens wat betreft de termijnen of preadviezen die slechts ingaan vanaf den dag waarop de wettelijke onbeschikbaarheid, waarmede de betrokken activa bezwaard zijn, zal zijn opgeheven.

De depositohoudende inrichtingen zullen het recht hebben de ten name van een en denzelfden deponent in haar boeken geopende tijdelijk onbeschikbare rekeningen samen te smelten, ongeacht den oorsprong van die rekeningen.

De voorwaarden welke door de bij het koninklijk besluit n° 42 van 15 December 1934 bedoelde particuliere spaarkassen worden toegepast op de tijdelijk onbeschikbare rekeningen die voortkomen van bij dit artikel bedoelde overdrachten, zullen door het Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders worden vastgesteld.

Art. 3. — De bij de eerste drie alinea's van artikel 2 bedoelde financieele inrichtingen die dekking in Schatkistcertificaten moeten ontvangen voor de overdrachten van tijdelijk onbeschikbare speciale rekeningen, kunnen, naar keuze, certificaten van het eene of het andere der bij artikel 7 bedoelde types ter betaling ontvangen; het discontoeeren ervan geschiedt, waarde 1 Januari 1946, tegen de in bedoeld artikel vastgestelde discontovoeten.

Art. 4. — De bij het koninklijk besluit n° 42 van 15 December 1934 bedoelde particuliere spaarkassen welke dekking in Schatkistcertificaten moeten ontvangen, kunnen de in artikel 3 bedoelde keuze uitoefenen; zij zijn echter verplicht tot handhaving te allen tijde, in haar vermogen, van een nominaal bedrag aan zulke certificaten, dat ten minste gelijk is aan het saldo der overgedragen tijdelijk onbeschikbare activa welke zij onder zich hebben.

Art. 5. — De tijdelijk onbeschikbare rekeningen welke voortkomen van de bij artikel 10, 1° alinea, der wet van 14 October 1945 voorziene overdrachten en welke de Nationale Bank van België of de Postcheckdienst in bewaring hebben, brengen geen rente op.

De houders van die rekeningen hebben het recht overdracht ervan te gelasten bij een der bij artikel 2 bedoelde financieele inrichtingen.

De overdracht van die rekeningen brengt voor de houders ervan van rechtswege en gelijktijdig overdracht mede bij dezelfde instelling van de rekeningen en effecten der Muntsaneeringsleening welke voortkomen van de omzetting der ten gevolge van het deponeren der biljetten geopende speciale rekeningen.

De in dit artikel bedoelde overdrachten kunnen gelast worden gedurende een termijn die ingaat op den dag van inwerkingtreding van onderhavig besluit en afsluit op een door den Minister van Financiën later vast te stellen datum. De rekeningen en activa bij de Nationale Bank van België die, bij het verstrijken van voormelden termijn, niet het voorwerp van een bevel van overdracht zullen geweest zijn, worden door de Nationale Bank van België op postcheckrekening overgeschreven.

Art. 6. — Voor de toepassing van artikelen 3 en 4 van dit besluit zal de Schatkist uitgifte doen van Schatkistcertificaten luidend op vervaldagen die voortkomen in het kalender der tweemaal wekelijksche ver-

schijndagen, op geregelde tijden vast te stellen door het Bestuur der Thesaurie en Staatsschuld.

Art. 7. — De in artikelen 3 en 4 van dit besluit bedoelde keuze zal vallen hetzij op certificaten op vier maand, hetzij op certificaten op twaalf maand; die certificaten worden onderscheidenlijk gediscoconteerd tegen den voet van één en vijf zestienden percent 's jaars (1 5/16 pCt.) en van één en vijftien zestienden percent 's jaars (1 15/16 pCt.).

Doch de banken en particuliere spaarkassen die een trapsgewijze vervaldagwijzer van hun portefeuille wenschen te herstellen, kunnen Schatkistcertificaten verkrijgen uitgegeven op een willekeurigen vervaldag van het in artikel 6 bedoeld kalender en gediscoconteerd met uitwerking op 1 Januari 1946 :

a) tegen den voet van 1 5/16 pCt. 's jaars wanneer die vervaldagen tusschen den datum van dit besluit en inclusief 31 Mei 1946 vallen;

b) tegen den voet van 1 15/16 pCt. 's jaars wanneer die vervaldagen tusschen 1 Juni 1946 en inclusief 28 Februari 1947 vallen.

Art. 8. — De Directeur-Generaal der Thesaurie en Staatsschuld is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in werking treedt den dag waarop het in het *Belysch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Tweede ministerieel uitvoeringsbesluit van 12 Februari 1946

in verband met de besluitwet van 22 Juni 1945 betreffende de aangifte van betalingen verricht tijdens de bezetting door of voor rekening van hetzij Duitse, hetzij in een door Duitsland bezet land gevestigde autoriteiten, organismen, ondernemingen en Staatsonderhoorigen (Staatsblad, 23 Februari 1946, blz. 1494).

Bekendmaking

gedaan in uitvoering van artikel 38 van het koninklijk besluit dd. 24 Augustus 1939 (Staatsblad, 15 Februari 1946, blz. 1270).

Besluit van 15 Januari 1946

houdende intrekking van den doorlopenden inventaris van den varkensstapel (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 835).

Besluit van den Regent van 24 Januari 1946

betreffende de wegruiming van voor het verbruik ongeschikte dierenlijken (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1072).

A. — MINISTERIE VAN FINANCIËN

Stand van de Staatsschuld op 31 December 1945

A. Geconsolideerde schuld :

Directe binnenlandsche schuld	44.374.509.180,—	
Indirecte binnenlandsche schuld	7.953.335.513,—	
		52.327.844.693,—
Buitenlandsche schuld	5.458.542.351,—

B. Schuld op halflangen termijn :

Binnenlandsche schuld	34.239.498.800,—
Buitenlandsche schuld	—
		34.239.498.800,—

C. Schuld op korten termijn :

Binnenlandsche schuld	96.089.533.043,—
Buitenlandsche schuld	696.622.207,—
		96.786.155.250,—

D. Tegoed van de particulieren bij

den postgirodienst	16.524.153.555,—
--------------------	-------	------------------

Fr 205.336.194.649,—

B. — NATIONALE BANK VAN BELGIË

Stand van het tegoed in Staatsfondsen op 31 December 1945

Op 120 dagen maximum : Schatkistcertificatenfr	42.046.250.000,—
Op één jaar maximum	—
Op vijf jaar maximum	550.000.000,—
Op meer dan vijf jaar	1.153.088.188,96

Fr 43.749.338.188,96

III — LANDBOUW

Besluit van den Regent van 24 Januari 1946

tot regeling van den handel van beendermeel, dierenmeel, vleeschmeel en bloedmeel (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1074).

Besluit van den Regent van 24 Januari 1946

betreffende de verplichte inenting van de herkauwers en de varkens tegen het mond- en klawwzeer (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1076).

Besluit van den Regent van 28 Januari 1946

houdende wijziging van het koninklijk besluit van 23 Augustus 1935 betreffende de reglementeering van den handel in zuizaden, allerhande pootgoed, meststoffen en veevoeders (Staatsblad, 14 Februari 1946, blz. 1226).

Besluit van den Regent van 28 Januari 1946

waarbij den handel in insectenpoeders, zwam- en onkruidvernietigers en andere antiparasitaire producten gereglementeerd worden (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1297).

Besluit van 30 Januari 1946

genomen in uitvoering van het besluit van 26 November 1945 betreffende de levering van zuivelproducten en houdende afschaffing van den bestendigen inventaris van den rundveestapel (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 836).

Besluit van den Regent van 30 Januari 1946

houdende algemeen reglement op de verbetering der paardenrassen (Staatsblad, 14 Februari 1946, blz. 1228).

Besluit van den Regent van 1 Februari 1946

waarbij het koninklijk besluit van 15 Januari 1936 betreffende de bepaling « kleine landeigendommen » en « winstvermogenende personen » gewijzigd wordt (Staatsblad, 14 Februari 1946, blz. 1227).

Besluit van 8 Februari 1946

Gezondheidspolitie der huisdieren. — Mond- en klauwzeer (Staatsblad, 10 Februari 1946, blz. 1137).

Ministerieel besluit van 15 Februari 1946

betreffende de inrichting en de werking van de consultatieve commissies bij de nationale diensten welke van het Ministerie van Landbouw afhangen (Staatsblad, 18-19 Februari 1946, blz. 1358).

Ministerieel besluit van 16 Februari 1946

tot wijziging van dat van 10 November 1945, betreffende de verdeling van stikstof-, fosforzuur- en de potaschmeststoffen (Staatsblad, 25-26 Februari 1946, blz. 1569).

Ministerieel besluit van 16 Februari 1946

houdende aanvulling van de reglementeering betreffende den handel in zuigraan en peulvruchtenzaad der landbouwwariëteiten (Staatsblad, 25-26 Februari 1946, blz. 4570).

Bericht

betreffende de vergoeding te betalen aan de landbouwers voor het leveren van rundvee (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1081).

(Bericht houdende wijziging van dit van 26 November 1944 en 16 Maart 1945, betreffende de vergoedingen te betalen aan de landbouwers voor de leveringen van melkproducten en rundvee.)

IV — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 29 Januari 1946

houdende intrekking van zekere beschikkingen van de reglementeering ingesteld door het ministerieel besluit van 3 October 1945, houdende reglementeering van den aankoop, den verkoop, de levering en het verbruik van hout, voor wat betreft het hout, voortkomend uit Belgisch Congo en de geperste platen voortkomend van hout of van plantaardige stoffen van denzelfden oorsprong. — Erratum (Staatsblad, 22 Februari 1946, blz. 1468).

V — ARBEID

Besluitwet van 20 September 1945

tot wijziging van artikel 5 der wet van 16 Augustus 1887, houdende regeling van de uitbetaling der loonen aan de werklieden (Staatsblad, 20 Februari 1946, blz. 1409).

Besluitwet van 20 September 1945

tot wijziging van sommige bepalingen van de wetgeving betreffende de schadeloosstelling inzake beroepsziekten (Staatsblad, 21 Februari 1946, blz. 1426).

Besluitwet van 22 November 1945

betreffende de berekening der verschuldigde vergoeding in geval van tijdelijke werkonbekwaamheid ten gevolge van een arbeidsongeval overkomen in de ondernemingen bedoeld in § 9 van artikel 6 van de wet betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1282).

Besluit van den Regent van 13 December 1945

houdende uitvoering van de besluitwet van 14 April 1945, betreffende het toekennen van leeningen tegen lage rente aan de mijnwerkers, met het oog op den aankoop of het bouwen van een woning of woonvertrekken. — Errata (Staatsblad, 2 Februari 1946, blz. 880).

Besluitwet van 13 December 1945

betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit ongevallen die zich op den weg naar of van het werk voordoen (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1283).

Besluitwet van 3 Januari 1946

betreffende het jaarlijksch verlof van de loontrekkende arbeiders (Staatsblad, 22 Februari 1946, blz. 1458).

Besluit van den Regent van 3 Januari 1946

aangaande de toepassing der besluitwet dd. 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, op de werkgevers en werknemers verbonden door een aanwervingscontract voor de zeevisscherij (Staatsblad, 15 Februari 1946, blz. 1267).

Door dit besluit worden aan de door een aanwervingscontract voor de zeevisscherij verbonden werkgevers en werknemers, de bepalingen toegepast der besluitwet dd. 28 December 1944 (gewijzigd door de besluitwetten dd. 20 Maart en 3 Augustus 1945) betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, evenals deze der besluiten genomen in uitvoering van genoemde besluitwetten.

Besluitwet van 10 Januari 1946

waarbij aan sommige categorieën van beambten der openbare diensten het genot van de hulpverlening voor huishoudelijke wederuitrusting toegekend wordt (Staatsblad, 20 Februari 1946, blz. 1411).

Besluit van den Regent van 14 Januari 1946

houdende regeling van het verleenen der Rijkssubsidies ten behoeve van de diensten der vrije mutualiteitsverzekering (Staatsblad, 13 Februari 1946, blz. 1198).

Besluit van den Regent van 14 Januari 1946

houdende het toestaan, onder zekere bijzondere voorwaarden, van de prestaties van de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit, aan de personeelsleden van het erkend technisch onderwijs (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1287).

Besluit van den Regent van 15 Januari 1946

tot wijziging van de algemeene verordening van de verzekering tegen arbeidsongevallen (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1287).

Ministerieel besluit van 21 Januari 1946

tot toepassing op het wapenmakersbedrijf van het besluit van den Regent dd. 30 September 1945, aangaande de toepassing van de besluitwet dd. 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, tot de werkgevers en de werklieden gebonden door een thuisarbeiderscontract (Staatsblad, 14 Februari 1946, blz. 1285).

Besluit van den Regent van 22 Januari 1946

betreffende de toekenning van werkloozensteun door het Voorloopige Steunfonds voor onvrijwillige werklozen aan de seizoenarbeiders (Staatsblad, 18-19 Februari 1946, blz. 1348).

Het régime der vergoedingen voor onvrijwillige werkloosheid aan de seizoenarbeiders toegekend, wordt door dit besluit ingericht. Dit laatste stipt eveneens aan dat de vergoedingen van het Voorloopig Steunfonds slechts verschuldigd zijn gedurende de periodes waarin het seizoenwerk gewoonlijk uitgevoerd wordt.

Kinderbijslag voor loontrekkende arbeiders

Ministerieel besluit van 23 Januari 1946

houdende vaststelling van het bedrag der gratificatie, waarboven de leerjongen ophoudt den bijslag te kunnen genieten (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1290).

Ministerieel besluit van 29 Januari 1946

tot toepassing op de schoennijverheid van het besluit van den Regent dd. 30 September 1945, aangaande de toepassing van de besluitwet dd. 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, tot de werkgevers en de werklieden gebonden door een thuisarbeiderscontract (Staatsblad, 14 Februari 1946, blz. 1285).

Besluit van den Regent van 30 Januari 1946

tot oprichting bij den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid van de Contrôlecommissie voor de scheepsherstellers, en tot benoeming van den voorzitter en de leden (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1078).

Besluit van den Regent van 30 Januari 1946

tot inrichting van de « kapitalisatie » bij het Nationaal Pensioenfonds der Mijnwerkers (Staatsblad, 18-19 Februari 1946, blz. 1349).

Besluit van den Regent van 6 Februari 1946

genomen in uitvoering van de besluitwet van 10 Januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid der mijnwerkers en ermede gelijkgestelden, en van de besluitwetten van 8 Mei en 21 September 1945, houdende wijziging van het pensioenstelsel der mijnwerkers (Staatsblad, 23 Februari 1946, blz. 1499).

Besluit van den Regent van 8 Februari 1946

houdende wijziging van het besluit van den Regent van 16 Januari 1945, betreffende de werking van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1288).

Besluit van 11 Februari 1946

tot instelling van de organen voor veiligheid en gezondheid in de handels- en nijverheidsondernemingen alsmede in de openbare diensten en inrichtingen of diensten en inrichtingen van openbaar nut (Staatsblad, 15 Februari 1946, blz. 1261).

Besluit van den Regent van 12 Februari 1946

houdende wijziging van zekere beschikkingen van het koninklijk besluit van 24 Juli 1939 houdende inrichting van de Speciale Onderlinge Kas voor Kinderbijslag voor de Diamantnijverheid en den Diamanthandel (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1289).

VI — BINNENLANDSCHE HANDEL

Besluit van 24 Januari 1946

betreffende den handel in graangewassen, producten van graangewassen, peulvruchten en veevoeders (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 837). — Erratum (Staatsblad, 23 Februari 1946, blz. 1505).

Besluit van 24 Januari 1946

betreffende de bijzondere voorwaarden voor het verleenen van vergunningen voor de broodbakkerij, de pasteibakkerij en den verkoop van broodmeel (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 833).

Besluit van 24 Januari 1946

betreffende de bijzondere voorwaarden voor het verleenen van vergunningen aan de kleinhandelaars in vleeschwaren en aan de beenhouwers (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 839).

Besluit van 24 Januari 1946

betreffende de bijzondere voorwaarden voor het verleenen van vergunningen van veehandelaar, fabrikant in vleeschwaren, groothandelaar in vleesch en groothandelaar in vleeschwaren (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 841).

Besluit van 28 Januari 1945

houdende toelating tot aankoop van slachtvee op de hoeven (Staatsblad, 6 Februari 1946, blz. 965).

Besluit van den Regent van 28 Januari 1946

houdende wijziging van het koninklijk besluit van 23 Augustus 1935 betreffende de reglementeering van den handel in zaaijaden, allerhande pootgoed, meststoffen en veevoeders (Staatsblad, 14 Februari 1946, blz. 1226).

Ministerieel besluit van 30 Januari 1946

houdende aanvulling van dat van 5 October 1944, tot regeling van de boscheexploitaties alsmede van den aan- en verkoop van mijnhout (Staatsblad, 2 Februari 1946, blz. 889).

Besluit van 30 Januari 1946

tot wijziging van dat van 10 November 1945 betreffende de verdeling der stikstof-, fosforzuur- en potaschmeststoffen (Staatsblad, 7 Februari 1946, blz. 1012).

Ministerieel besluit van 11 Februari 1946

houdende vaststelling van het gedeelte van den prijs der suikerbieten door een Staatstoelage gedekt en aan de fabrikanten van suiker of van stroop betaalbaar in toepassing van het 1° van artikel 1 der besluitwet van 26 Januari 1946, betreffende de betaling van toelagen in het kader van de politiek van tusschenkomst inzake 's lands ravitailleering (Staatsblad, 22 Februari 1946, blz. 1468).

Ministerieel besluit van 16 Februari 1946

houdende aanvulling van de reglementeering betreffende den handel in zaaijaden en peulvruchtenzaad der landbouwvariëteiten (Staatsblad, 25-26 Februari 1946, blz. 1570).

VII — BUITENLANDSCHE HANDEL

Wet van 12 December 1945

tot bekrachtiging van twee koninklijke besluiten getroffen in uitvoering van de wet van 30 Juni 1931, gewijzigd bij de wet van 30 Juli 1934, betreffende den in-, uit- en doorvoer van koopwaren (Staatsblad, 10 Februari 1946, blz. 1122).

Worden door dit besluit bekrachtigd : het koninklijk besluit dd. 20 December 1939, betreffende den in-,

uit- of doorvoer van zekere goederen (*Belgisch Staatsblad* dd. 24 December 1939) en het koninklijk besluit dd. 1 Maart 1940 betreffende de speciale vergunnings-taxen geheven bij den invoer van koffie (*Belgisch Staatsblad* dd. 13 Maart 1940).

Deze ratificatie wordt van kracht vanaf den dag der bekendmaking der besluiten in het *Belgisch Staatsblad*.

VIII — VERKEERSWEZEN

Besluit van 3 Januari 1946

houdende voorloopige reglementeering betreffende de luchtvaardigheid der luchtvaartuigen (Staatsblad, 22 Februari 1946, blz. 1469).

Ministerieel besluit van 16 Januari 1946

houdende goedkeuring van het exploitatiereglement van het voorloopig beheerscomité voor de Tramwegen van Antwerpen en omgeving (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1293).

Ministerieel besluit van 16 Januari 1946

houdende goedkeuring van het exploitatiereglement van het Voorloopig Beheerscomité voor het lokaal vervoer in de Brusselsche agglomeratie (Staatsblad, 22 Februari 1946, blz. 1471).

Besluitwet van 5 Februari 1946

houdende verlening aan de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen van machtiging tot het aangaan van een leening van 1.479.000 000 frank tot dekking van uitgaven van eersten aanleg (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1291).

IX — PRIJZEN EN LOONEN

Ministerieel besluit van 18 Januari 1946

houdende aanvulling van dit van 15 October 1945, houdende vaststelling van de maximum-prijzen der petroleumproducten (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1076).

Gelet op de besluitwet dd. 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land;

Gelet op de besluitwet van 1 September 1944, der in Raad vergaderde Ministers op het bevrizen van de onder de bezetting opgelegde prijzen;

Gelet op het ministerieel besluit van 12 October 1944, houdende bepaling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet of koopwaren;

Herzien het ministerieel besluit van 26 Februari 1945, houdende vaststelling van de maximumprijzen der petroleumproducten.

Besluit :

Enig artikel. — § 3 van artikel 1 van het ministerieel besluit dd. 15 October dient als volgt aangevuld :

Voor de gasolie moeten de volgende prijsverminderingen toegestaan worden :

a) bij verkoop in tank-wagon : fr 0,35 de liter;

b) bij verkoop los per 1.000 liter minimum : fr 0,30 de liter;

c) bij verkoop aan de scheepvaart en visscherij, los, per 1.000 liter maximum : fr 0,10 de liter;

d) bij verkoop aan de scheepvaart en visscherij, los, per 1.000 liter minimum : fr 0,15 de liter;

e) bij verkoop per minste 5 vaten : fr 0,15 de liter;

f) bij verkoop per 1 tot 4 vaten : fr 0,10 de liter.

Ministerieel besluit van 22 Januari 1946

houdende regeling der prijzen van gemengde appelstroop en gemengde perenstroop (Staatsblad, 3 Februari 1946, blz. 911).

Ministerieel besluit van 22 Januari 1946

houdende regeling van de prijzen van pootaardappelen ingevoerd uit Nederland (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1077).

Ministerieel besluit van 22 Januari 1946

houdende regeling van de prijzen van verbruiks-invertsuiker, van kunsthonig, van gouden stroop, van vergeoisestroop, van suikerkreem en van enkelvoudige stroop P. B. 4 (Staatsblad, 10 Februari 1946, blz. 1187).

Ministerieel besluit van 29 Januari 1946

houdende vaststelling der prijzen der hotelkamers (Staatsblad, 3 Februari 1946, blz. 912).

Ministerieel besluit van 9 Februari 1946

tot wijziging en aanvulling van het besluit van 12 October 1944, houdende bepaling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren (Staatsblad, 25-26 Februari 1946, blz. 1571).

Door dit besluit wordt aan de voortbrengers en verdeelers de verplichting opgelegd hun verkoopprijzen terug te brengen op een peil, in overeenstemming met de uitbatingvoorwaarden van hun onderneming zelfs al werden hun hoogere maximumprijzen toegestaan.

Ministerieel besluit van 11 Februari 1946

houdende vaststelling der prijzen in de kinema's (Staatsblad, 13 Februari 1946, blz. 1197).

Ministerieel besluit van 11 Februari 1946

houdende vaststelling van het gedeelte van den prijs der suikerbieten door een Staatstoelage gedekt en aan de fabrikanten van suiker of van stroop betaalbaar in toepassing van het 1° van artikel 1 der besluitwet van 26 Januari 1946, betreffende de betaling van toelagen in het kader van de politiek van tusschenkomst inzake 's lands ravitailleering (Staatsblad, 22 Februari 1946, blz. 1469).

Besluit van 11 Februari 1946

tot wijziging en aanvulling van het besluit van 17 Januari 1946, houdende vaststelling der maximumprijzen van bovenkleeding voor heeren en dames (Staatsblad, 23 Februari 1946, blz. 1498).

Ministerieel besluit van 12 Februari 1946

houdende regeling van de prijzen der peulvruchten (Staatsblad, 21 Februari 1946, blz. 1459).

Ministerieel besluit van 16 Februari 1946

houdende oprichting van een Gewestelijke Prijsregulende Commissie te Brugge (Staatsblad, 27 Februari 1946, blz. 1633).

Ministerieel besluit van 16 Februari 1946

aanvullend het besluit van 29 September 1945 houdende oprichting van een Gewestelijke Prijsregulende Commissie te Antwerpen (Staatsblad, 28 Februari 1946, blz. 1687).

Ministerieel besluit van 16 Februari 1946

aanvullend het besluit van 29 September 1945 houdende oprichting van een Gewestelijke Prijsregulende Commissie te Brussel (Staatsblad, 28 Februari 1946, blz. 1687).

Ministerieel besluit van 20 Februari 1946

houdende aanvulling van dit van 22 Januari 1946, houdende regeling van de prijzen van verbruiks-invertsuiker, van kunsthonig, van gouden stroop, van vergeoisestroop, van suikerkreem en van enkelvoudige stroop P. B. 4 (Staatsblad, 27 Februari 1946, blz. 1633).

Ministerieel besluit van 21 Februari 1946

houdende regeling van de prijzen van peperkoek vervaardigd op basis van honig en invertsuikers (Staatsblad, 23 Februari 1946, blz. 1688).

Ministerieel besluit van 22 Februari 1946

houdende intrekking van dit dd. 6 December 1944, houdende regeling van de prijzen van alcoholazijn, gewijzigd door het ministerieel besluit dd. 29 Januari 1945 (Staatsblad, 28 Februari 1946, blz. 1688).

X — RANTSOENEERING EN RAVITAILLEERING

Besluit van 10 Januari 1946

waarbij de verplichte aflevering van honig afgeschaft wordt (Staatsblad, 3 Februari 1946, blz. 910).

Besluit van 10 Januari 1946

betreffende de fabricage van diëet-glutenmeel en diëet-glutenbrood (Staatsblad, 3 Februari 1946, blz. 910).

Besluit van 24 Januari 1946

betreffende den handel in graangewassen, producten van graangewassen, peulvruchten en veevoeders (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 837). — Erratum (Staatsblad, 23 Februari 1946, blz. 1505).

Besluit van 24 Januari 1946

betreffende de bijzondere voorwaarden voor het verleenen van vergunningen voor de broodbakkerij, de pasteibakkerij en den verkoop van broodmeel (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 838).

Besluit van 24 Januari 1946

betreffende de bijzondere voorwaarden voor het verleenen van vergunningen aan de kleinhandelaars in vleeschwaren en aan de beenhouwers (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 839).

Besluit van 24 Januari 1946

betreffende de bijzondere voorwaarden voor het verleenen van vergunningen van veehandelaar, fabrikant in vleeschwaren, groothandelaar in vleesch en groothandelaar in vleeschwaren (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 841).

Besluit van den Regent van 26 Januari 1946

waarbij bepaalde, onder de vijandelijke bezetting genomen beslissingen, betreffende de Staatstusschenkomsten inzake 's lands ravitaillering, met terugwerkende kracht worden geldig verklaard (Staatsblad, 7 Februari 1946, blz. 996).

Besluitwet van 26 Januari 1946

betreffende de betaling van toelagen in het kader van de politiek van tusschenkomst inzake 's lands ravitaillering (Staatsblad, 7 Februari 1946, blz. 994).

Gelet op de wetten van 7 September 1939 en 14 December 1944, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend, samengeordend bij besluit van den Regent dd. 24 Januari 1945;

Gelet op de wet van 29 Maart 1945 tot opening van voorloopige kredieten komende in mindering van de voor het dienstjaar 1945 op te maken begrooting;

Gelet op de wet van 25 October 1945 houdende toekenning van bijkredieten voor uitgaven met betrekking tot het dienstjaar 1944;

Gelet op de besluitwet van 25 Januari 1945 houdende oprichting van den Handelsdienst voor Ravitaillering;

Gelet op de besluitwet van 29 Mei 1945 ter aanvulling van die van 8 November 1944 betreffende de liquidatie der Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie;

Overwegende dat het dringend noodzakelijk is de uitvoeringsmodaliteiten van de verschillende tusschenkomsten in het kader van de politiek der Staatstusschenkomst in zake 's lands ravitaillering te bepalen;

Op de voordracht van den Minister van Ravitaillering en op censluidend advies van de in Raad vergaderde Ministers;

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Worden door middel van Staatstoeelagen gedekt :

1° het verschil van prijs dat voortvloeit uit het ministerieel besluit van 30 Mei 1945 houdende vast-

stelling der prijzen aan de producenten uit te betalen voor de producten van den oogst 1945, inzonderheid wat betreft de tarwe, de suikerbieten en de consumptieaardappelen;

2° het verschil tusschen, eensteeds de kostende prijzen der voedings- of voor de voeding bestemde producten die worden ingevoerd door openbare organen werkende met den waarborg van den Staat en anderdeels de binnenlandsche prijzen.

Art. 2. — Buiten de tusschenkomsten voorzien bij artikel 1 wordt er verleend :

1° aan de dorschaanemers, een vergoeding bestemd om de buitengewone kosten te dekken betreffende het dorschen van den oogst 1944.

Het bedrag der vergoeding wordt berekend per 100 kilogram graan, peulvruchten en koolzaad op de hierna aangegeven grondslagen, volgens het geleverde personeel en de gebruikte grondstoffen voor 't persen van het stroo :

Met personeel en twee banden	fr 12,50
Zonder personeel en twee banden	» 8,50
Met personeel en een band	» 11,50
Zonder personeel en een band	» 7,50
Met personeel en zonder band	» 10,50
Zonder personeel en zonder band	» 6,50

2° aan de centraliseerders van inlandsche peulvruchten, voor den duur van den oogst 1944-1945 en tot 31 October 1945, een toelage die gelijk staat met het verschil tusschen den kostprijs van den afval der peulvruchten en den vastgestelden prijs, waartegen de centraliseerders van peulvruchten gehouden zijn den afval te verkoopen aan de fabrikanten van veevoeders;

3° voor het vervoer van melk en room die aan de melkerij wordt geleverd, een vergoeding die gemiddeld fr 0,25 per liter melk of per kilogram room zal bedragen voor leveringen die van 1 November 1944 af tot en met 28 Februari 1945 inbegrepen werden uitgevoerd en fr 0,27 per liter melk of kilogram room voor de leveringen die van 1 Maart 1945 werden gedaan;

4° aan de melk-, melkroom- en boterproducenten, de volgende vergoedingen voor de van 15 Maart 1945 af uitgevoerde leveringen :

a) voor de melkproducenten, een vergoeding van fr 1 per liter melk die 3 pCt. vetstoffen bevat;

b) voor de melkroomproducenten, een vergoeding van fr 29,35 per kilogram botervet;

c) voor de leveraars van hoeveboter, een vergoeding van fr 24,10 per kilogram;

5° aan de producenten van koolzaad, een premie van fr 4 per kilogram geleverd koolzaad en aan de handelaars een premie van fr 0,25 per kilogram zaad dat aan de olieslagerij werd geleverd.

Deze premie beoogt uitsluitend de leveringen van koolzaad van den oogst 1944 dat gediend heeft tot de

fabricage van margarine verkocht aan de voorwaarden bepaald bij het ministerieel besluit van 13 October 1944 waarbij de prijs van de margarine werd geregeld;

6° van 1 Maart 1945 af, voor elke levering van kalveren aan de slachtheemarkt, een toelage van fr 5 per kilogram op voet;

7° van 1 November 1944 af, voor elke levering van slachtrundvee, een toelage vastgesteld als volgt:

Verkoop van een os op de markt: fr 3,20 per kilogram op voet;

Verkoop van een vaars op de markt: fr 3,25 per kilogram op voet;

Verkoop van een stier op de markt: fr 2,50 per kilogram op voet;

Verkoop van een koe op de markt: fr 1,80 per kilogram op voet.

Art. 3. — De betaling van de toelagen, premiën en vergoedingen waarvan sprake in de hierboven aangeduide artikelen, alsmede de verhooging van de premiën, toegekend aan de landbouwers bij ministerieel besluit van 4 Februari 1945 worden aangerekend op de kredieten ingeschreven in de begrooting van het Ministerie van Ravitailleering.

Art. 4. — Mogen eveneens ten laste gelegd worden van de begrooting van het Ministerie van Ravitailleering, de Staatstusschenkomsten die zullen bepaald worden door een koninklijk besluit waarover in de Ministerraad werd beraadslaagd, ingevolge het afschaffen van alle compensatiebijdragen bij de besluitwet van 29 Mei 1945 ter aanvulling van die van 8 November 1944 betreffende de liquidatie der Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie.

Art. 5. — De Minister van Ravitailleering is belast met de uitvoering van dit besluit.

Besluit van 30 Januari 1946

houdende afschaffing van de verordening van 25 Juni 1941 betreffende de verdeling van eieren (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1079).

Besluit van 1 Februari 1946

waarbij het gebruik voor banketgebak van afgeroomde melk in poeder toegelaten wordt (Staatsblad, 1 Februari 1946, blz. 841).

Ministerieel besluit van 1 Februari 1946

betreffende de rantsoenering van zeep (Staatsblad, 27 Februari 1946, blz. 1632).

Besluitwet van 4 Februari 1946

houdende wijziging van de besluitwet van 9 November 1939, betreffende de reglementeering der verdeling van de eetwaren bestemd voor menschenvoeding en de producten van eerste noodwendigheid, in geval van moeilijkheden inzake ravitailleering (Staatsblad, 7 Februari 1946, blz. 996).

Ministerieel besluit van 5 Februari 1946

betreffende de reglementeering van de verdeling der gerantsoeneerde eetwaren (Staatsblad, 7 Februari 1946, blz. 997).

Ministerieel besluit van 5 Februari 1946

tot aanvulling van het besluit van 6 November 1945, betreffende de verdeling van gerantsoeneerde eetwaren (Staatsblad, 7 Februari 1946, blz. 1001).

Ministerieel besluit van 7 Februari 1946

betreffende de toepassing van artikel 5 van de besluitwet dd. 15 November 1945, houdende instelling van een Nationaal Hulpfonds voor de Huishoudelijke Wederuitrusting der Werknemers (Staatsblad, 10 Februari 1946, blz. 1136).

Dit besluit richt het gebruiksregime der textielbons in die aan de rechthebbenden van het Nationaal Hulpfonds voor de Huishoudelijke Wederuitrusting der Arbeiders, zullen afgegeven worden.

Ministerieel besluit van 8 Februari 1946

houdende regeling van het gebruik der punten losgemaakt van zekere aankoopbons van het Nationaal Hulpfonds voor de Huishoudelijke Wederuitrusting der Werknemers, geldig voor den aankoop van textielgoederen (Staatsblad, 13 Februari 1946, blz. 1196).

Ministerieel besluit van 9 Februari 1946

houdende regeling van den verkoop van textielgoederen (Staatsblad, 25-26 Februari 1946, blz. 1572).

Ministerieel besluit van 14 Februari 1946

houdende vaststelling der rantsoenen huisbrandstoffen voor de maand Maart 1946 (Staatsblad, 16 Februari 1946, blz. 1800).

Besluit van 15 Februari 1946

waarbij de bereiding van slagroom wordt verboden (Staatsblad, 21 Februari 1946, blz. 1441).

Besluit van 15 Februari 1946

betreffende de fabricage van gecondenseerde of geëvaporeerde melk, de fabricage van melk in poeder en het gebruik van melk (Staatsblad, 23 Februari 1946, blz. 1505).

XI — WEDEROPBOUW EN OORLOGSSCHADE

Besluit van 20 October 1945

Technische commissie. — Schatting der schade. — Honoraria der experten (Staatsblad, 17 Februari 1946, blz. 1337).

Door dit besluit wordt een technische commissie opgericht belast met het opstellen van een ramingsreglement der oorlogsschade alsmede met het opmaken van een barema voor de vergoedingen aan deskundigen die, voor de raming van hun oorlogsschade, door de geteisterden gevergd worden.

Besluitwet van 7 Februari 1946

betreffende voorschotten in mindering op de oorlogsschadevergoedingen (Staatsblad, 9 Februari 1946, blz. 1060).

Dit besluit richt een voorschottensysteem in met het oog op het herstel of den wederopbouw van de door oorlogsgebeurtenissen beschadigde booten voor de binnenscheepvaart.

Besluitwet van 7 Februari 1946

betreffende de tusschenkomst van den Staat in de bijzondere kredieten voor het herstel van oorlogsschade, verleend door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (Staatsblad, 27 Februari 1946, blz. 1618).

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I — NOTEERING DER EDELE METALEN

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per stand. oz.	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			roupies en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			roupies on annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			20,0625	42 3/4		
1944 31 December	168/0	35	74.2	296/6	23,50	44 3/4	132.4	63
1945 31 December	172/3	35	81.8	326/0	44,—	70 5/8	134.4	64
Maandgemiddelden :								
1945 Januari	168/0	35	72.12	291/0	(1) 25,50	44 3/4	128.13	62
Februari	168/0	35	71.14	287/6	25,50	44 3/4	124.13	60
Maart	168/0	35	73.5	293/3	25,50	44 3/4	128.6	62
April	168/0	35	74.9	298/3	25,50	44 3/4	131.15	63
Mei	168/0	35	74.6	297/6	25,50	44 3/4	129.6	62
Juni	172/3	35	77.4	309/0	25,50	44 3/4	133.14	64
Juli	172/3	35	78.10	314/5	25,50	44 3/4	136.12	66
Augustus	172/3	35	72.6	289/6	25,50	44 3/4	128.5	62
September	172/3	35	74.1	298/6	30,125	52,—	128.3	62
October	172/3	35	76.7	305/9	44,—	70 5/8	132.2	63
November	172/3	35	81.5	325/3	44,—	70 5/8	132.14	64
December	172/3	35	82.2	328/6	44,—	70 5/8	133.14	64
1946 Januari	172/3	35	86.9	346/3	44,—	70 5/8	138.1	66
Februari	172/3	35	90.10	362/6	44,—	70 5/8	145.0	70
Maart	172/3	35	94.1	376/3	44,—	70 5/8	153.4	74

(1) Met ingang van 3 Januari 1945, noteering per oz. fijn.

II — OFFICIEELE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door den Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

VALUTA	Officieele middenkoers (1)	Transfers		Biljetten (2)	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	Bfr. 176,625	Bfr. 176,50	Bfr. 176,75	Bfr. 175,85	Bfr. 176,80
1 U. S. A. dollar	—	Bfr. 43,70	Bfr. 43,96	Bfr. 43,50	Bfr. 44,—
1 Canadeesche dollar	—	Bfr. 39,89	Bfr. 39,95	Bfr. 39,70	Bfr. 40,10
100 Fransche franc	Bfr. 36,7969	Bfr. 36,75	Bfr. 36,84	Bfr. 36,40	Bfr. 36,95
100 Nederlandsche gulden	Bfr. 1.652,—	Bfr. 1.648,—	Bfr. 1.656,—	Bfr. 1.635,—	Bfr. 1.662,—
100 Congoleesche frank	Bfr. —	Bfr. 100,—	Bfr. 100,—	—	—
100 Luxemburgsche frank	Bfr. —	Bfr. 100,—	Bfr. 100,—	—	—
1 Zweedsche kroon	Bfr. 10,4512	Bfr. 10,42	Bfr. 10,48	Bfr. 10,35	Bfr. 10,50
1 Zwitsersche frank	Bfr. 10,1275	Bfr. 10,10	Bfr. 10,15	Bfr. 10,05	Bfr. 10,20
1 Deensche kroon	Bfr. 9,1326	Bfr. 9,10	Bfr. 9,16	Bfr. 9,05	Bfr. 9,25
1 Noorweegsche kroon	Bfr. 8,83125	Bfr. 8,80	Bfr. 8,85	Bfr. 8,75	Bfr. 8,90
100 escudos	Bfr. 176,625	Bfr. 175,75	Bfr. 177,60	Bfr. 175,—	Bfr. 178,—

(1) Contractueele koers.

(2) De Fransche en Nederlandsche biljetten die door de aangenomen banken worden aangekocht volgens de regelen vastgesteld door het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel, worden overgenomen door de Nationale Bank van België.

III — OMZETTEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

TIJDVAK	BRUSSEL (*)			ANTWERPEN			BRUSSEL EN ANTWERPEN	
	Aantal beursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)	Aantal beursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)
1944 (1)	167	4.666	7.231	166	192	2.252	4.858	9.483
1945 (1)	134	3.908	6.810	137	123	1.629	4.031	8.439
1944 April	18	561	867	18	19	221	580	1.088
Mei	21	547	855	21	25	261	572	1.116
Juni	22	652	1.052	21	27	278	679	1.330
Juli	21	759	1.059	21	30	305	789	1.364
Augustus (1) ...	21	727	1.048	21	27	375	754	1.423
1945 Juni	15	398	688	18	12	242	410	930
Juli	20	877	1.533	21	24	289	901	1.822
Augustus	21	996	1.741	19	24	253	1.020	1.994
September	19	481	827	19	19	197	500	1.024
October	22	462	814	23	18	224	480	1.038
November	18	419	723	19	14	260	433	983
December	19	275	484	18	12	164	287	648
1946 Januari	21	552	1.053	21	22	366	574	1.419
Februari	20	569	1.036	20	21	313	590	1.349
Maart	21	462	790	21	18	212	480	1.002

(*) In 1944 omvat deze statistiek de transacties in vast- en niet vastrendende waarden met uitzondering van: a) de rechtstreekse Staatsleeningen; b) de Oorlogsschadeleening 1922; c) al de leeningen der Kolonie van 1887 tot 1937. Daarna houdt ze alleen rekening met de aandelen en de obligaties.

(1) De beurzen bleven gesloten van 1 September 1944 tot en met 3 Juni 1945.

IV — NOTEERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. den koers alleen)					Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld nettorendement
	I	II	III	IV		I	II	III	IV			
	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels- ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.		Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels- ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.			
1944 3 April	103,45	103,75	100,51	100,79	106,15	3,87	3,86	3,98	3,97	4,25	104,98	4,22
1 Mei	104,15	103,75	100,41	99,54	105,57	3,84	3,86	3,99	4,01	4,27	104,20	4,24
1 Juni	104,60	104,—	99,30	99,67	105,09	3,82	3,85	4,03	4,01	4,29	103,98	4,25
3 Juli	104,75	103,—	101,63	102,03	106,38	3,82	3,88	3,94	3,92	4,24	105,49	4,19
1 Augustus	106,15	103,15	102,75	101,44	108,32	3,77	3,88	3,90	3,94	4,16	106,82	4,14
31 Augustus	109,50	106,35	102,93	103,54	112,—	3,65	3,76	3,89	3,86	4,02	109,58	4,03
1945 1 Augustus	99,70	99,65	101,03	100,16	102,90	4,01	4,01	3,96	3,99	4,37	102,96	4,27
4 September	99,90	99,90	100,68	99,55	102,85	4,00	4,00	3,98	4,01	4,38	102,73	4,28
1 October	100,—	100,—	100,78	98,79	102,86	4,00	4,00	3,97	4,04	4,38	102,37	4,29
5 November	100,—	100,—	100,06	96,76	100,77	4,00	4,00	4,00	4,13	4,47	100,21	4,39
3 December	100,—	100,—	99,50	97,40	100,38	4,00	4,00	4,02	4,10	4,48	99,01	4,40
1946 3 Januari	100,—	100,—	98,54	96,77	99,92	4,00	4,00	4,06	4,13	4,50	99,08	4,43
1 Februari	100,—	100,—	v 97,31	v 96,71	v 100,05	4,00	4,00	v 4,11	v 4,14	v 4,50	v 99,36	v 4,47
1 Maart	100,—	99,80	v 96,92	v 96,37	v 100,31	4,00	4,01	v 4,13	v 4,15	v 4,49	v 99,55	v 4,40
1 April	100,—	99,80	v 97,07	v 96,16	v 100,98	4,00	4,01	v 4,12	v 4,16	v 4,46	v 99,87	v 4,45

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1944.....	130	207.615	172.248	733	300.330	284.492	195	472.412	456.156	410.798
1945.....	870	749.335	512.803	1.542	423.196	382.670	279	1.307.765	602.926	482.024
1945 Eerste 2 maanden.....	68	44.259	30.927	176	48.564	45.100	9	5.265	18.180	7.276
1946 Eerste 2 maanden.....	230	245.039	206.152	331	97.982	85.294	63	383.065	195.558	173.976
1944 December.....	34	20.080	12.667	82	16.593	13.633	34	51.145	130.246	97.510
1945 Januari.....	32	12.300	8.412	80	26.179	24.579	3	1.705	3.515	3.263
Februari.....	36	31.959	22.515	96	22.385	20.521	6	3.560	14.665	4.013
Maart.....	61	28.494	22.614	130	34.351	30.302	19	186.030	97.460	91.276
April.....	58	24.080	16.356	90	19.836	17.756	19	37.901	29.222	20.276
Mei.....	63	40.106	27.766	108	29.571	26.101	14	7.575	14.090	9.290
Juni.....	62	57.501	43.417	129	28.168	26.536	18	42.532	36.158	27.201
Juli.....	74	60.411	45.812	130	37.640	34.380	23	10.338	53.231	46.933
Augustus.....	83	76.736	48.034	132	34.073	30.344	15	9.775	22.110	18.230
September.....	95	116.134	63.275	129	34.128	30.796	25	25.025	23.555	16.245
October.....	92	86.305	65.975	160	48.355	40.990	42	32.440	49.410	43.205
November.....	86	60.055	41.077	161	44.108	40.660	39	101.000	252.279	31.257
December.....	128	155.254	107.550	197	64.402	59.705	56	850.084	207.231	170.835
1946 Januari.....	124	163.542	145.088	164	53.220	44.963	21	302.565	96.350	95.364
Februari.....	106	81.497	61.064	167	44.762	40.331	42	80.500	99.208	78.612

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamen- lijke uitgiften Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFTEN bestemd voor aflossing van oude leeningen (4)	Netto- uitgiften (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)		
1944.....	27	636.600	1.600.701	2.832	471.804	31.793	43.567	959.991
1945.....	30	1.093.840	2.869.297	140.699	647.526	17.065	11.989	1.935.456
1945 Eerste 2 maanden.....	3	110.000	- 221.003	—	47.786	—	—	145.517
1946 Eerste 2 maanden.....	3	151.000	689.579	5.935	193.681	507	—	428.169
1944 December.....	—	—	166.919	450	51.771	4.875	—	67.614
1945 Januari.....	2	80.000	121.994	—	26.000	—	—	90.254
Februari.....	1	30.000	99.009	—	21.786	—	—	55.263
Maart.....	2	45.000	205.305	—	114.864	2.170	11.989	60.169
April.....	4	115.000	188.138	—	34.277	180	—	134.931
Mei.....	3	17.000	100.767	—	36.128	190	—	43.839
Juni.....	1	4.000	125.827	6	38.236	—	—	62.924
Juli.....	—	—	151.282	—	39.953	180	—	86.992
Augustus.....	2	17.000	149.919	330	47.818	—	—	66.120
September.....	6	451.840	625.657	—	44.160	699	—	517.297
October.....	3	61.000	245.070	750	72.696	2.288	—	136.936
November.....	2	200.000	356.442	313	36.662	3.512	—	273.133
December.....	4	73.000	499.887	139.300	134.946	7.846	—	407.598
1946 Januari.....	3	151.000	464.112	900	122.104	—	—	315.211
Februari.....	—	—	225.467	5.035	71.577	507	—	112.958

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) In de kapitaalsverhogingen en de obligatieuitgiften begrepen.

(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leeningen.

LOOP DER ZAKEN

35

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS

TIJDVAK	VERREKENKAMERS					Omloopsnelheid van het geld in de banken (1)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL		
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAP.			HOOFDBANK			CONTANT		
	Aantal kamers einde tijdvak	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers einde tijdvak	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (2)
1944 Maandgemiddelde	38 (3)	86	48.020	42	39.684	6,57	21 (4)	709 (5)	2.152 (4)
1945 Maandgemiddelde	38 (3)	99	72.804	43	61.772	10,14	20 (6)	1.007 (3)	2.269 (6)
1945 Januari	38	71	31.224	30	25.132	—			
Februari	38	72	34.941	29	28.978	—			
Maart	38	87	47.031	35	39.367	6,23			
April	38	84	45.844	34	38.341	—			
Mei	38	80	46.545	33	38.965	—			
Juni	38	98	64.334	42	53.443	6,49	19	830	1.850
Juli	38	99	81.087	44	69.409	—	20	852	2.802
Augustus	38	102	86.039	45	74.757	—	21	985	2.820
September	38	106	84.415	47	72.064	8,63	19	991	2.100
October	38	130	106.476	59	92.260	—	22	996	2.252
November	38	123	100.467	56	86.192	—	19	1.003	2.829
December	38	138	145.251	61	122.361	10,14	18	1.007	1.231
1946 Januari	38	137	107.592	61	92.999	—	21	1.014	2.223
Februari	38	129	99.353	57	85.970	—	20	1.017	2.459
Maart	38	148	156.142	65	139.043	9,74	20	1.024	2.058

(1) Verhouding van het totaal bedrag der in den loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per einde trimester, der depositeorekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.

(2) De aankopen of de verkoopen zijn maar éénmaal geteld.

(3) Op 31 December.

(4) Gemiddelde der eerste acht maanden.

(5) Op 31 Augustus.

(6) Gemiddelde der laatste zeven maanden.

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren	CREDIT		DEBIT		Algemeene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specio pCt.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1944 Maandgemiddelde	(1) 508.868	10.836	8.334	5.421	16.723	5.069	16.723	43.934	88	2,24
1945 Maandgemiddelde	(1) 554.315	17.460	13.847	7.977	27.488	7.212	27.488	70.165	90	2,61
1945 Januari	514.282	13.486	10.842	5.340	16.456	4.449	16.456	42.752	89	2,25
Februari	517.807	14.031	11.394	4.677	15.237	4.137	15.237	39.288	88	2,22
Maart	521.288	15.323	12.303	7.288	25.563	6.131	25.563	64.546	91	2,73
April	524.536	16.119	13.185	7.745	23.637	6.557	23.637	61.575	91	2,76
Mei	527.611	16.797	13.280	6.188	24.096	6.322	24.096	60.701	90	2,62
Juni	531.253	17.474	14.446	9.141	30.095	7.406	30.095	76.737	91	2,79
Juli	534.588	18.290	15.042	9.148	27.932	8.236	27.932	73.245	90	2,60
Augustus	538.142	18.379	14.983	7.070	30.551	8.443	30.551	77.219	90	2,75
September	541.682	18.541	14.571	8.844	28.232	7.742	28.232	73.051	89	2,50
October	546.651	19.530	14.965	10.456	36.960	9.830	36.960	94.206	90	2,80
November	550.548	20.430	14.928	8.089	33.605	7.940	33.605	83.240	90	2,54
December	554.315	21.116	16.220	11.088	37.496	9.345	37.496	95.425	91	2,72
1946 Januari	559.184	22.113	15.718	13.347	43.824	10.397	43.824	111.390	90	2,83
Februari	563.755	24.943	15.784	9.241	43.032	9.134	43.032	104.438	90	2,56
Maart	568.210	23.613	16.759	10.465	47.558	12.562	47.558	118.144	91	2,89

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van den debet-omzet tot het gemiddeld dagelijksch tegoed.

II — TABAKVERBRUIK
(Productie en invoer)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak (tonnen)
	(miljoenen stuks)			
1944.....	74	181	2.070	3.944
1945.....	108	249	2.562	6.065
1943 1 ^o trimester.....	28	54	480	1.264
2 ^o id.....	22	48	378	983
3 ^o id.....	25	49	484	952
4 ^o id.....	26	57	547	1.209
1944 1 ^e id.....	22	58	687	1.066
2 ^e id.....	23	46	521	947
3 ^e id.....	16	39	487	954
4 ^e id.....	13	38	375	977
1945 1 ^e id.....	19	42	437	1.004
2 ^e id.....	23	64	677	1.547
3 ^e id.....	32	71	658	1.607
4 ^e id.....	34	72	790	1.907
1946 1 ^e id.....	31	76	1.241	2.092

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schape, lammeren, geiten
	1944 Maandgemiddelde.....	10.874	309	12.566	1.279
1945 Maandgemiddelde.....	9.605	238	11.505	2.810	1.068
1945 Januari.....	7.876	372	5.069	2.754	208
Februari.....	8.420	188	8.069	2.247	206
Maart.....	8.902	169	13.347	2.534	115
April.....	8.400	149	14.575	3.043	452
Mei.....	6.427	185	17.351	3.286	1.120
Juni.....	5.905	122	16.692	2.649	376
Juli.....	11.204	143	17.329	3.307	647
Augustus.....	18.628	132	19.353	2.679	1.501
September.....	12.374	196	10.762	2.190	2.248
October.....	11.562	349	8.515	3.130	2.295
November.....	8.029	421	3.627	2.526	2.164
December.....	7.531	436	2.766	3.379	1.485
1946 Januari.....	9.182	325	5.868	7.287	1.983
Februari.....	9.402	218	6.598	8.139	922
Maart.....	9.531	276	11.251	14.057	679

VERVOER

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(miljoenen franken)

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGS- COEFFICIENT
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal			
1943 Maandgemiddelde.....	122,9	117,9	12,9	253,7	353,0	— 99,3	139,17
1944 Maandgemiddelde.....	58,5	47,7	12,0	118,2	(1) 325,9	— 207,7	275,76
1944 September.....	28,0	9,1	8,9	46,0	342,2	— 296,2	744,14
October.....	40,2	26,9	6,5	73,6	363,4	— 289,8	493,97
November.....	36,1	40,7	6,5	83,3	440,7	— 357,4	528,86
December.....	45,2	40,3	34,7	120,3	291,2	— 170,9	242,05
1945 Januari.....	50,7	31,8	11,4	93,9	244,9	— 151,0	260,73
Februari.....	56,5	61,8	7,2	125,5	256,2	— 130,7	204,13
Maart.....	77,2	77,3	17,9	172,4	258,9	— 86,5	150,17
April.....	95,1	67,6	8,8	171,5	243,0	— 71,5	141,69
Mei.....	108,4	74,7	6,0	189,1	212,4	— 23,3	112,34
Juni.....	118,4	105,5	7,6	231,6	215,9	+ 15,7	93,23
Juli.....	151,4	121,4	9,5	282,2	264,4	+ 17,8	93,68
Augustus.....	181,7	145,0	11,6	338,3	350,6	— 12,3	103,65
September.....	181,3	156,2	11,2	348,7	410,9	— 62,2	117,83
October.....	160,3	202,1	12,0	374,3	464,5	— 90,2	124,09
November.....	150,5	213,3	13,2	377,0	465,1	— 88,1	123,34

(1) Het maandgemiddelde der uitgaven 1944 is niet het gemiddelde der 12 maandelijkse posten, want van September tot November dient een bedrag afgetrokken van fr 425.800.000 uitgaven, die door den Staat werden gedekt als kosten voor het Geallieerd vervoer. Daarenboven werden van het bedrag der uitgaven voor December reeds fr 224.200.000 uitgaven, die door den Staat om dezelfde reden werd gedekt, afgetrokken.

De gezamenlijke tusschenkomst van den Staat bedraagt dus fr 425.800.000 + fr 224.200.000 = fr 650.000.000.

I — **BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN** (vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer						
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
1943 Maandgemidd.	194.111	75.176	49.559	243.670	16.457	531	3.260	139	101	15	255
1945 Maandgemidd.	124.982	46.401	52.288	177.288			2.141				171
1945 Januari	52.312	29.699	39.693	92.005	8.402	238	882	47	5	1	53
Februari	64.892	32.250	44.445	109.337	7.978	222	1.176	60	14	11	85
Maart	84.753	37.974	47.674	132.427	10.819	301	1.497	75	5	19	99
April	67.189	24.114	49.213	116.402	12.616	360	1.183	55	5	14	74
Mei	73.280	28.344	54.330	127.610	13.445	378	1.312	66	10	10	86
Juni	106.665	43.390	67.953	174.608	13.277	389	1.772	100	15	5	120
Juli	121.260	42.607	61.250	182.510	15.417	472	2.129	110	39	16	165
Augustus	150.143	48.780	61.999	212.142	15.875	511	2.355	130	41	17	188
September	157.952	54.697	53.295	211.247	17.195	524	2.592	143	70	12	225
October	205.189	68.643	50.133	255.322	19.023	550	3.347	186	66	29	281
November	217.012	71.912	55.515	272.527	18.487	532	3.520	187	75	32	294
December	199.151	74.403	41.929	241.080			3.925				378
1946 Januari	217.303	85.865	34.661	251.964			3.530				326
Februari	217.941	80.944	39.781	257.722			3.817				378
Maart	252.021	86.967	45.025	297.046			4.021				370

- A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).
 B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.
 C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.
 (1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.
 (2) Militair vervoer niet inbegrepen.

e) **Transportstatistiek (1)**

2° **Vervoer der voornaamste zware goederen**

A. — **Gezamenlijk verkeer**

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedselproducten	Brandstoffen	Ersten	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier-, kleeding	Chemische en artsenijkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1943 Maandgemiddelde	255	3.260	339	1.425	408	205	267	256	28	109	32	191
1944 Maandgemiddelde	91	1.273	215	582	112	80	92	64	7	40	11	70
1944 Februari	202	2.355	205	1.020	314	190	198	134	20	95	28	151
Maart	217	2.576	229	1.094	372	208	208	148	22	102	27	166
April	102	1.252	164	483	235	65	109	65	9	41	10	70
Mei	35	570	62	352	34	19	50	16	1	10	4	22
Juni	35	619	52	430	22	32	31	19	2	12	4	15
Juli	57	999	116	622	28	69	59	28	3	38	6	30
Augustus	57	940	109	558	35	60	60	35	1	31	6	45
September	11	218	71	98	4	11	8	9	1	5	1	10
October	48	881	367	366	1	22	36	36	1	11	5	36
November	73	1.318	661	445	1	32	60	55	1	9	7	47
December	65	1.113	340	570	2	33	57	52	1	10	7	41
1945 Maart	99	1.497	178	884	24	56	143	80	7	24	16	85
Juni	120	1.772	139	863	35	97	181	218	8	40	30	161
September	225	2.592	203	1.105	269	135	248	295	39	89	20	189

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

BANKSTATISTIEKEN

I — BELGIE

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

ACTIVA

85

	31-1-1946	7-2-1946	14-2-1946	21-2-1946	28-2-1946	7-3-1946	14-3-1946	21-3-1946	28-3-1946
Goudvoorraad	21.450	22.261	22.261	22.245	22.235	22.603	22.602	22.602	22.602
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaardeering van den goudvoorraad (Besluitwet n ^o 5 van 1-5-1944).....	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
<i>Totaal van den goudvoorraad</i>	31.943	32.754	32.754	32.738	32.728	33.096	33.095	33.095	33.095
Buitenlandsche deviezen { op zicht	2.019	2.089	3.106	3.366	3.499	2.290	2.412	2.368	3.230
{ op termijn ...	1.101	1.070	1.034	1.143	1.076	1.769	1.461	1.423	1.427
Papier in Belgische franken op het buitenland	4	4	4	4	1	1	1	1	1
Handelspapier	1.302	1.318	1.319	992	981	998	970	927	925
Papier op België { Uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn	1.064	614	221	285	755	660	762	572	970
{ Overheidseffecten	—	—	—	—	—	6	4	104	104
Voorschotten op overheidsfondsen	502	575	509	392	302	257	259	225	218
Deel- en pasmunt	421	442	473	501	515	520	556	595	626
Vorderingen op den Staat :									
Voorschotten aan de Schatkist :									
Certificaten « A » (eigen rekening en Dienst voor Onderlinge Hulp) (1)	44.126	44.227	44.420	43.939	44.037	45.142	44.793	44.902	43.553
Certificaten « C » (soldijen der Geall. Legers).....	5.704	5.704	4.783	4.784	4.784	4.784	4.784	4.784	4.784
Andere vorderingen op den Staat.....	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073	1.073
Overheidsfondsen	653	653	653	653	653	653	653	653	653
Gebouwen, materieel en meubelen	146	146	146	146	146	146	146	146	146
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	245	244	244	244	244	243	243	243	244
Diversen	163	161	161	162	167	74	76	76	82
Emissiebank te Brussel	90.466	91.074	90.900	90.422	91.051	91.712	91.288	91.187	91.131
	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597
	155.063	155.671	155.497	155.019	155.648	156.309	155.885	155.784	155.728

PASSIVA

	31-1-1946	7-2-1946	14-2-1946	21-2-1946	28-2-1946	7-3-1946	14-3-1946	21-3-1946	28-3-1946
Bankbiljetten in omloop	72.470	73.062	72.915	72.634	73.143	73.570	73.242	72.854	72.838
Rekening-courantsaldi :									
van de Schatkist	6	3	5	2	3	5	3	4	4
van anderen	3.112	3.148	3.132	2.945	2.671	2.914	2.843	3.155	3.129
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i>	75.588	76.213	76.052	75.581	75.817	76.489	76.088	76.013	75.971
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen (2)	1.314	1.306	1.298	1.292	1.284	1.273	1.253	1.229	1.212
Pensioenkas van het Personeel	245	244	244	244	244	243	243	243	243
Schatkist : Onbeschikbare rekening wegens herwaardeering (besluitwet n ^o 5 van 1-5-1944).....	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
Uitgestelde inventarisoperatiën en diversen	496	496	497	499	501	505	507	509	512
Kapitaal	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Reserves en afschrijvingsrekeningen	453	453	453	453	453	453	453	453	453
Besluitwet van 6 October 1944 :									
Oude biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten	890	878	872	864	861	856	851	846	846
Voorloopig fonds in afrekening op het bedrag van de door den Staat verworven biljetten ingevolge art. 1, § 2, van besluitwet van 6 October 1944.....	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Schatkist Onbeschikbare rekeningen { Speciale rekening geopend krachtens art. 9 der wet van 14 October 1945	61.384	61.388	61.388	61.393	61.795	61.797	61.797	61.798	61.798
	155.063	155.671	155.497	155.019	155.648	156.309	155.885	155.784	155.728

Nederlandsche Bank

(millioenen guldens)

DATUM	Gouden munt en goudmuntmateriaal	Binnenlandsche wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandsche betaalmiddelen (excl. pas-munt)	Beleeningen op effekten, goederen en ceelen	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courant saldo's				Tezamen der zichtverbindingen
									Particulieren		's Rijks Schatkist		
									saldo's waarvan alleen door overschrijving kan worden beschikt	geblokkeerde saldo's	andere saldo's	speciale rekening	
1939 Jaargemidd.	1.213	25,4	2	—	—	235	16,4	1.056	419		47	—	1.522
1944 Jaargemidd.	932	(1) 23,0	3.887	62,5	19,8	135	17,1	4.311	517		104	19	4.951
1945 Jaargemidd.	818	28,4	4.436	48,6	18,3	138	32,0	3.744	921		105	716	5.486
1945 8 Januari ..	931	171,0	4.415	47,7	22,9	141	16,6	5.127	373		105	—	5.605
5 Februari ..	931	280,0	4.423	57,4	25,7	134	16,1	5.219	395		105	—	5.719
5 Maart	931	362,0	4.455	24,8	24,4	134	18,3	5.328	360		105	—	5.793
9 April	931	700,2	4.431	36,6	18,6	132	24,8	5.485	502		105	—	6.093
7 Mei	931	788,4	4.431	36,6	20,5	132	23,9	5.518	572		105	—	6.195
4 Juni	931	724,4	4.431	36,6	20,5	134	20,0	5.264	502		105	242	6.113
9 Juli	713	595,3	4.431	42,1	15,5	132	28,5	4.901	513		105	43	5.562
6 Augustus ..	713	239,3	4.431	42,1	15,5	136	34,5	3.087		1.207.560	105	255	5.214
10 September	713	1,1	4.431	42,0	14,3	138	36,6	2.445		1.332.568	105	521	4.972
8 October ..	713	0,1	4.431	56,3	14,5	134	55,2	(2) 855(3) 398		1.708.247	105	1.686	4.999
5 November ..	713	0,1	4.431	74,1	14,4	142	36,7	521 830	19	739.379	105	2.409	5.002
10 December ..	713	0,1	4.452	74,2	14,1	138	72,3	344 1.162	51	492.380	105	2.520	5.056
1946 7 Januari ..	713	0,2	4.455	70,3	14,0	140	70,8	322 1.442	—	532.327	105	2.238	4.966
4 Februari ..	713	—	4.454	207,3	15,3	144	89,4	308 1.812	—	405.560	106	1.835	5.026
4 Maart	713	—	4.431	164,2	15,2	180	66,7	302 2.029	—	177.551	106	1.797	4.962

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

- (1) Gemiddelde der laatste zestien staten.
(2) Oude uitgiffen.
(3) Nieuwe uitgiffen.

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitsersche franken)

DATUM	Goudvoorraad	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Binnenlandsche wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenlandsche correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere zichtverbindingen	Dekkingspercentage
1939 Jaargemiddelde.	2.525	281,0	93,0	36,9	6,2	1.806	1.179	94,01
1944 Jaargemiddelde.	4.386	90,6	93,7	17,2	5,9	3.033	1.427	100,37
1945 Jaargemiddelde.	4.689	117,3	184,1	19,7	7,3	3.527	1.276	100,06
1945 6 Januari	4.559	101,7	77,4	17,7	5,3	3.457	1.097	102,32
7 Februari	4.571	97,6	165,8	14,2	6,4	3.371	1.272	100,54
7 Maart	4.610	91,1	280,6	15,7	7,8	3.454	1.340	98,06
7 April	4.644	108,1	332,8	15,6	7,1	3.513	1.382	97,07
7 Mei	4.766	102,4	323,3	15,4	6,6	3.512	1.495	97,24
7 Juni	4.771	113,9	335,2	16,7	7,3	3.493	1.536	97,14
7 Juli	4.622	113,9	51,4	18,4	7,1	3.473	1.121	103,08
7 Augustus	4.641	144,0	40,4	29,2	6,2	3.489	1.154	103,05
7 September ..	4.684	150,8	65,6	16,8	5,8	3.535	1.172	102,72
6 October	4.695	134,7	249,7	17,8	5,5	3.618	1.262	98,97
7 November	4.805	107,4	269,9	16,9	7,8	3.669	1.323	98,42
7 December	4.774	127,8	86,4	25,5	8,1	3.696	1.111	101,94
1946 7 Januari	4.778	166,7	101,1	24,3	6,9	3.712	1.138	101,94
7 Februari	4.735	184,9	80,0	23,6	5,8	3.550	1.259	102,31
7 Maart	4.712	207,3	115,5	20,3	8,4	3.531	1.306	101,70

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

87

Staten in duizenden Zwitsersche goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

	31 Januari 1946		28 Februari 1946		31 Maart 1946	
ACTIVA						
		pCt.		pCt.		pCt.
I. Goud in baren en geld	120.197	26,4	120.197	26,4	120.197	26,6
II. Kasmiddelen :						
In de bank en in rekening-courant bij andere banken....	42.146	9,3	43.241	9,5	13.669	3,0
III. Rentegevende call-gelden	11.395	2,5	11.396	2,5	140	0,0
IV. Herdiscontopapier :						
1. Handelswissels en bankaccepten	70.179	15,4	70.202	15,4	7.594	1,7
2. Schatkistpapier.....	11.166	2,5	11.506	2,5	3.837	0,9
	81.345		81.708		11.431	
V. Rentegevende termijngelden :						
Op ten hoogste 3 maanden	2.750	0,6	2.749	0,6	2.749	0,6
VI. Wissels en diverse beleggingen :						
1. Op ten hoogste 3 maanden :						
a) Schatkistpapier	20.118	4,4	20.159	4,4		
b) Diverse beleggingen	34.993	7,7	47.758	10,5		
2. Op 3 tot 6 maanden :						
a) Schatkistpapier	29.644	6,5	27.229	6,0		
b) Diverse beleggingen	56.918	12,5	36.670	8,1	(1) 303.124	67,2
3. Op meer dan 6 maanden :						
a) Schatkistpapier	31.937	7,0	53.273	11,7		
b) Diverse beleggingen	23.443	5,2	11.002	2,4		
	197.053		196.091			
VII. Andere activa	99	0,0	103	0,0	53	0,0
<i>Totaal activa...</i>	454.985	100,0	455.485	100,0	451.358	100,0

PASSIVA

I. Kapitaal :								
Geautoriseerd en geïmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche goudfranken ieder.....	500.000		500.000		500.000			
Aandelen met 25 pCt. volgestort	125.000	27,5	125.000	27,4	125.000	27,7		
II. Reserves :								
1. Wettelijke reserve	6.528		6.527		6.528			
2. Algemeen reservefonds	13.343		13.343		13.343			
	19.871	4,4	19.870	4,4	19.871	4,4		
III. Langlopende deposito's :								
1. Deposito's op de Trust-rekening der Annuïteiten	152.667	33,6	152.667	33,5	152.606	33,8		
2. Deposito der Deutsche regeering	76.334	16,8	76.334	16,8	76.303	16,9		
	229.001		229.001		228.909			
IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :								
(Diverse munten)								
1. Circulatiebanken voor eigen rekening :								
Dadelijk opvraagbaar	3.671	0,8	3.664	0,8	3.662	0,8		
2. Circulatiebanken voor rekening van andere deposanten :								
Dadelijk opvraagbaar	632	0,1	632	0,1	633	0,1		
3. Andere deposanten :								
a) Op ten hoogste 3 maanden	88	0,0	88	0,0	88	0,0		
b) Dadelijk opvraagbaar	796	0,2	871	0,2	357	0,1		
	884		959		445			
V. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :								
a) Op ten hoogste 3 maanden	244	0,0	244	0,1	244	0,1		
b) Dadelijk opvraagbaar	16.728	3,7	16.714	3,7	16.714	3,7		
VI. Diversen	16.972	3,7	16.958	3,7	16.958	3,7		
	58.954	12,9	59.401	13,0	55.880	12,4		
<i>Totaal passiva...</i>	454.985	100,0	455.485	100,0	451.358	100,0		

Nota : In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor den Dienst der Internationale Leeningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

(1) Op 31 Maart 1946 kreeg rubriek VI volgende benaming : « Diverse wissels, beleggingen en vorderingen » met de volgende onderverdeling :

1. Schatkistbons	32.679	pCt. 7,3
2. Overige wissels beleggingen en vorderingen.....	270.445	59,9
<i>Totaal...</i>	303.124	67,2

INHOUDSTAFEL

De gegevens vergezeld van het letterteeken « v » zijn als voorloopig te beschouwen)

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en beleeningen	2	I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven	55
II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegood ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	4	II — Diverse producties	58
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN		III — Electriciteit	58
I — Noteering der edele metalen	9	IV — Gas	59
II — Officieele wisselkoersen	10	VERBRUIK	
KAPITAALMARKT		I — Verbruiksindexcijfers	65
I — Noteeringen van enkele overheidsfondsen	14	II — Tabakverbruik	68
II — Maandindexcijfers der noteeringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
III — Omzetten ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	VERVOER	
IV — Noteering en rendement van de voornaamste obligatietypen	16	Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen	70
V — Emissies van de Belgische en Congoleesche nijverheids- en handelsvennootschappen	17	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	
Retrospectief overzicht		b) wagons aan de nijverheid geleverd	
Detail der emissies : Februari 1946		c) verkeer :	
Ingedeeld naar de belangrïjheid van het kapitaal		1° algemeen spoorverkeer	
VI — Leeningen uitgegeven door de Overheid	18	2° zware goederen :	
VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	A) gezamenlijk verkeer	
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	B) binnenlandsch verkeer	
INKOMEN EN SPAREN		Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen	70
I — Rendement der Belgische naamloze vennootschappen	30	BUITENLANDSCHE HANDEL	
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons : Februari 1946		I — Samenvatting aangenomen door de overeenkomst van Brussel	75
Retrospectief overzicht		II — Samenvatting naar den graad van voltooiing der producten	76
II — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas ..	31	WERKLOOSHEID	
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Aantal gecontroleerde werkloozen	81
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		BANKSTATISTIEKEN	
LOOP DER ZAKEN		I — België :	
I — Verrekenkamers	35	Weekstaten van de Nationale Bank van België	85
II — Postchèque- en giroverkeer	36	II — Buitenlandsche circulatiebanken :	
		Staten :	
		Banque de France	86
		Bank of England	
		Nederlandsche Bank	
		Banque Nationale Suisse	
		Federal Reserve Banks	
		Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87

Abonnementsprijs per jaargang } *fr* 250 voor België.
(incl. extra-nummer) } *fr* 300 voor het buitenland.

Losse exemplaren : *fr* 20 voor België.
fr 25 voor het buitenland

Extra-nummer : *fr* 50 voor België.
fr 60 voor het buitenland

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in hare boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandsche of de Fransche.

Voorheen Drukkerijgesticht.
TH. DEWARICHET
J., M., G en L. Dewarichet,
Brs & Zrs, maat. in gez. naam
Wilde-Woudstr. 16, Brussel

22613